

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

Rbr.	Institucija koja je dala primjedbu	Tekst primjedbe	Odgovor na primjedbu
1.	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Račkoga 6 10000 Zagreb	U Studiji i Planu nisu uopće spomenuti „nedovoljno razvijeni i nerazvijeni otoci“ koji su prema demografskom stanju i gospodarskoj razvijenosti u Zakonu o otocima (Narodne novine, broj 34/99, 149/99, 32/02 i 33/06 - u nastavku teksta: Zakon) razvrstani u I. skupinu, a upravo na tim otocima je posebno istaknut problem vodoopskrbe kao i problem zbrinjavanja otpadnih voda. Provodeći mjeru vodoopskrbe stanovništva navedenih otoka, ali i ostalih otoka II. skupine koji nemaju odgovarajuće riješen vodoopskrbni sustav (radi se o mjeri - subvencioniranje opskrbe otočnih kućanstava pitkom vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom, u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o postupku i načinu provedbe opskrbe otočnih kućanstava pitkom vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom (Narodne novine, broj 35/11), Ministarstvo je iz državnog proračuna u razdoblju 2012.-2015. izvršilo isplate od 8 do 15 milijuna kuna godišnje (ovisno o količini padalina tijekom godine i kapacitetima spremnika za vodu u otočnim kućanstvima) što ukupno iznosi 42 milijuna kuna sredstava utrošenih za provedbu navedene mjere. Smatramo da je, u cilju zadržavanja otočnog stanovništva na otocima i demografske obnove, otočnom stanovništvu potrebno osigurati kvalitetnu i primjerenu vodoopskrbu pa je iz tog razloga nužno sagledati problematiku vodoopskrbe nedovoljno razvijenih i nerazvijenih otoka kao i rješavanje iste (ne samo „velikih“ otoka kao Brač, Hvar, Cres), naravno vodeći računa o isplativosti sustava, ali i maksimalno koristeći nove tehnologije (npr. desalinizatori). Sve naprijed navedeno odnosi se i na odgovarajuće zbrinjavanje otpadnih voda na nedovoljno razvijenim i nerazvijenim otocima.	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Vodoopskrba otoka rješava se u okviru postupka usklađivanja s zahtjevima Direktive o vodi namijenjenoj ljudskoj potrošnji (ili kraće: Direktivi o vodi za piće) što je detaljnije razrađeno u Višegodišnjem programu gradnje komunalnih vodnih građevina 2014. – 2023. (Narodne novine, broj 117/15). Izbor najpovoljnijeg institucionalnog i tehničkog rješenja je pitanje koje se rješava tehničkom dokumentacijom uz napomenu da je u svim slučajevima obvezno voditi računa o priuštivosti cijene vode. Prihvatljivost cijene vodnih usluga nije pitanje koje se direktno obrađuje u Planu, ali se indirektno, kroz program mjera u poglavlju Mjere povrata troškova vodnih usluga i poticanje učinkovitog korištenja voda, na određeni način adresira pitanje prihvatljivosti cijene vode.
2.	Ministarstvo turizma Prisavlje 14 10000 Zagreb	Nema primjedbi	

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

3.	Ministarstvo gospodarstva Vukovarska 78 10000 Zagreb	Uzimajući u obzir iznimnu važnost navedene problematike za energetske sektor svojim primjedbama Vam je se izravno očitovao tvrtka HEP d.d, čije primjedbe ovo Ministarstvo u potpunosti podržava. Navedeni Plan upravljanja vodnim područjima 2016.-2021.godine značajno će utjecati na povećanje troškova u elektroenergetskom sektoru, odnosno samoj tvrtci HEP d.d. (što prema procjeni povećava troškove od 650 mil. kn do 2027.g.) stoga smatramo neophodnim da nam objasnite Vaše stavove glede razvoja hidroenergetskih objekata u Republici Hrvatskoj. Predložili da razmotrite mogućnost uključivanja Uprave nadležne za energetiku i rudarstvo u popis tijela državne uprave s kojima je potrebno obaviti koordinaciju s obzirom da su hidroenergetski objekti u nadležnosti navedene Uprave, a bitno su povezani sa problematikom upravljanja vodama. Ujedno smo i predložili da prije Vašeg konačnog dostavljanja navedenog dokumenta nadležnim institucijama Europske komisije, održimo zajednički sastanak s predstavnicima HEP d.d.	Nastavno na primjedbe Ministarstva gospodarstva održan je 11.4. 2016. sastanak s predstavnicima HEP-a i Ministarstva gospodarstva. Na sastanku su raspravljena pitanja utjecaja provedbe Plana na postojeće i na buduće hidroenergetske objekte odnosno obveze provođenja pojedinih mjera iz Programa mjera (npr. izgradnja ribljih staza) na postojećim i budućim hidroenergetskim objektima, te način izračuna troškova provedbe mjera. Ujedno su predstavnici Ministarstva gospodarstva i HEPa upoznati s zakonskim okviru u kojem se provodi postupak strateške procjene i do sada provedenim aktivnostima te o uključenosti predstavnika Ministarstva gospodarstva u Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja Plana na okoliš. Imenovani predstavnici nisu imali primjedbi tijekom provođenja postupka te su na 3. sjednici zajedno sa ostalim članovima Povjerenstva donjeli pozitivnu odluku o cjelovitost i stručnoj utemeljenost Strateške studije.
4.	Ministarstvo zdravlja Ksaver 200a 10000 Zagreb	Ministarstvo zdravlja nema primjedbi na navedeni dokument osim u smislu definicije „voda za piće“, koja se u nekoliko navrata spominje u tekstu. Člankom 3.(a) Zakona o vodi za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, br. 56/13, 64/15), voda za piće je samo jedan od segmenata u vodi za ljudsku potrošnju te nije jasno da li se u tekstu misli isključivo na vodu za piće ili se ipak radi o vodi za ljudsku potrošnju kao širem pojmu. Ukoliko se misli na jednu te istu stvar bilo bi poželjno ujednačiti terminologiju u tekstu, odnosno umjesto termina „voda za piće“ koristiti termin „voda za ljudsku potrošnju“.	Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
5.	Ministarstvo poljoprivrede Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Planinska 2a 10000 Zagreb	Nema primjedbi	
6.	Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode Gundulićeva 19a	..., ovaj nacrt je izrađen bez prethodnih konzultacija zainteresiranom javnošću, drugim	U postupku donošenja Plana, sukladno zahtjevima Okvirne direktive o vodama, provodi se uključivanje u postupak i informiranje javnosti i to na temelju odredbi

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	31000 Osijek	sektorima i dionicima u sklopu integriranog procesa planiranja, već je izrađen u tipično mono-sektorskom pristupu bez ikakvih uvažavanja ili harmonizacije sa drugim sektorima. Javnost i zainteresirana javnost nije sudjelovala u njegovoj izradi, već se mogla samo očitovati o gotovom nacrtu u periodu od travnja do listopada 2015., pri čemu dane primjedbe nisu uvažene. Plan upravljanja vodnim područjima je temeljni planski dokument upravljanja vodama za šestogodišnje plansko razdoblje. Nadalje, uvažavajući načelo održivog razvoja integralnog upravljanja vodama, ovaj Plan služi kao mehanizam pomoću kojeg se trebaju ostvariti kriteriji zacrtani ovom Okvirnom direktivom te krajnji cilj - dobro stanje svih voda. Ciljevi koji se planiraju postići provedbom Plana su „postizanje i očuvanje dobrog stanja voda radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite njihove imovine te zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava te smanjenje rizika od štetnih posljedica poplava, posebno po život,	članka 39. stavka 4. Zakona o vodama te odredbi članaka 8. i 9. Pravilnika o načinu konzultiranja i informiranja javnosti o nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine broj 48/2014) u trajanju od 6 mjeseci (do 30. listopada 2015.). Nacrt Plana je nadopunjen u skladu s primjedbama koje su mogle biti prihvaćene, a odnose na kopnene površinske vode i Program mjera, dijelove Plana koji se odnose na prijelazne i priobalne vode (dodatne dijelove izradio ugovorni partner Hrvatskih voda: Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita), te dijelove koji se odnose na podzemne vode (izradili ugovorni partneri Hrvatskih voda: RGN fakultet iz Zagreba, Geotehnički fakultet iz Varaždina, Građevinski fakultet iz Rijeke i Hrvatski geološkog instituta iz Zagreba). Izvješće o provedenom postupku nalazi se stranicama Hrvatskih voda na sljedećem linku: http://www.voda.hr/sites/default/files/izvjesce_o_provedenom_savjetovanju_sa_zainteresiranom_javnoscu_o_nacrtu_plana_upravljanja_vodnim_podrucjima_2016._-2021.pdf Nakon toga, Nacrt Plana je nadopunjen i mjerama proisteklim iz postupka strateške procjene utjecaja Plana na okoliš uključujući i mjere koje su pristigle tijekom javne rasprave i javnog uvida te javnog izlaganja 10. veljače 2016. U navedenom postupku javna rasprava je trajala 30 dana od 21. siječnja do 19. veljače 2016. godine. U navedenom periodu također bilo omogućeno davanje primjedbi na navedene dokumente sve zainteresirane javnosti. Komentar. Odgovor na komentar: Ciljevi upravljanja stanjem voda se dostižu postupno u više konsektivnih planskih razdoblja, a provedbom programa mjera (vidjeti scenarije kojima se na osnovi simulacije koja omogućava procjenu očekivanog broja vodnih tijela na kojima će biti postignuti ciljevi.
--	--------------	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturnu baštinu, gospodarske djelatnosti i infrastrukturu te su kao takvi su u općem interesu građana Republike Hrvatske i imaju široke društveno-ekonomske implikacije osobito ukoliko se promatraju u kontekstu održivog razvoja.“ Međutim, temeljem predloženog nacrtu niti jedan od gore navedenih ciljeva nije moguće ostvariti jer plan ne donosi odgovarajuće, sveobuhvatne i potrebne mjere za njihovo ostvarivanje. ZASTARJELI I POGREŠAN KONCEPT UPRAVLJANJA VODAMA KOJEG PROMIČU HRVATSKE VODE I UPRAVA VODNOGA GOSPODARSTVA Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016-2021. svjedoči o 140 godina potpuno pogrešnog koncepta gospodarenja vodama na području Republike Hrvatske. Ovaj pogrešni koncept, koji se temelji na dogmi „regulirana rijeka = stabilni vodotok = uspješno gospodarenje vodama“ utemeljen je tijekom 18-tog stoljeća u Austro ugarskoj monarhiji, te dosljedno provođen tijekom 20-tog stoljeća u bivšoj socijalističkoj Jugoslaviji i, nažalost, Republici Hrvatskoj. Međutim, ovaj koncept je u razvijenim zemljama napušten još krajem 20- tog stoljeća, a zamijenio ga je potpuno suprotan koncept „dajte prostora rijekama“ i „u suradnji s prirodom.“ Unatoč tome ključnom napretku u svjetskom gospodarenju vodama, Nacrt plana upravljanja vodnim područjima svjedoči da je Hrvatska i dalje ostala mala, primitivna, balkanska država u kojoj nadležna tijela nisu sposobna shvatiti i primijeniti moderne metode upravljanja vodama, nego se i dalje promiču zastarjeli i neefikasni koncepti. Ovaj dokument svjedoči o tome da je provedba pogrešnog koncepta rezultirala preskupim, a potpuno neefikasnim sustavom vodnog gospodarenja. Što se tiče obrane od poplava, niti desetine akumulacija, niti tisuće obaloutvrda i nasipa, niti 7.248 km melioracijskih kanala I. i II. reda nisu spriječile štetne poplave (2010, 2012, 2014), gubitak ljudskih života i materijalne štete na imovini ljudi. Jedinu iznimku koje potvrđuju pravilo predstavljaju sustav obrane od poplava na području Odranskog, Lonjskog i Mokrog polja, te Kopačkog rita gdje se poplavne vode neometano mogu izljevati u poplavno područje. Međutim, samo redovito održavanje ovako pogrešno postavljenog sustava obrane od poplava od poreznih obveznika zahtijeva 915 mil. kuna godišnje (120 mil. Eura/godišnje), a njegov sanacija i rekonstrukcija, te planirana dogradnja dodatnih 10,8 milijardi kuna (1,4 milijarde Eura)!!!! O efikasnosti ulaganja u nacionalni projekt navodnjavanja (NAPNAV) uopće ne želimo trošiti vrijeme i tintu.	Predviđeni scenariji se odnose na: • obvezna provedba osnovnih mjera i dodatnih mjera (dopunske mjere se preporučuju ali nisu obvezne) za plansko razdoblje 2016. – 2021. • obvezna provedba ostatka osnovnih mjera i dodatnih mjera te obvezna provedba dopunskih mjera na vodnim tijelima za koja je utvrđeno loše i vrlo loše stanje što <u>će se propisati u slijedećem PLANU 2022. – 2027.</u> Komentar. Odgovor na komentar: Tradicionalno upravljanje obranom od poplava je bila dugogodišnja praksa koja se sukladno važećim propisima provodila u Hrvatskoj. Upravljanje rizikom od poplava je koncept koji se u hrvatsko vodno gospodarstvo uvodi s transpozicijom EU pravne stečevine. Bez obzira na „konzervativan“ pristup upravljanju vodama napominje se da su tehnička rješenja obrane od poplava npr. Srednjeg posavlja (Lonsko polje, Mokro polje), bazirana na principima „dajte prostora rijekama“ i „u suradnji s prirodom“ i već godinama su u funkciji. Dakle, bez obzira na kritike, „zelena“ rješenja obrane od poplava tradicionalno su bila dio prakse obrane od poplava koja se provodila i sada se provode u Republici Hrvatskoj. Analiza tzv. „zelenih“ rješenja odnosno obveza razmatranja i takvih rješenja u preventivnoj obrani od poplava propisana je i u dijelu D Upravljanje rizicima od poplava, Poglavlje 5. Program mjera, mjere broj: 1, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29, 41, SM2, SM4, SM5. Osim navedenog, pitanje zaštite hidromorfološkog stanja voda u narednom razdoblju regulirano je propisanim mjerama u dijelu C Upravljanje stanjem voda Polavlje 5. Sažetak programa mjera, Podpoglavlja 5.2.7 Mjere kontrole i smanjenja hidromorfološkog
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Omjer ulaganja financijskih sredstava u ovako postavljen sustav vodnog gospodarstva i njegova efikasnost u obrani od poplava i navodnjavanju svjedoče o tome da se današnji sustav vodnog gospodarstva u Hrvatskoj temelji na praksi poznatoj pod kolokvijalnim nazivom „farbanje tunela“, samo na stotu potenciju. Ovaj dokument također svjedoči da u Hrvatskim vodama i Upravi vodnoga gospodarstva resornog ministarstva stoluju potpune neznalice koje nisu ništa naučile iz dosadašnjih „twinning“ projekata čiji ciljevi su bili pružanje pomoći zemlji korisnici kroz razvoj ljudskih potencijala, modernizaciju i reorganizaciju javne uprave, kao i usklađivanje zakona i propisa s pravnom stečevinom Europske unije (npr. twinning projekti vezani uz provedbu Okvirne direktive o vodama ili provedbu Direktive o poplavama). Stoga čelnici Hrvatskih voda i Uprave vodnog gospodarstva resornog ministarstva putem strateških i planskih dokumenata i dalje nastoje osigurati nastavak provedbe zastarjelih i skupih, a evidentno neefikasnih projekata, koji su skupo koštali, a i dalje će još skuplje koštati porezne obveznike Hrvatske i Europske Unije. Nacrt plana upravljanja u potpunosti ignorira moderne načine upravljanja vodama i recentnu literaturu koja opisuje odgovarajuće mjere kako to postići (npr. UNEP-ov priručnik za integrirano upravljanje slivovima (2004)¹, ili brojne priručnike Europske unije vezane uz vodno gospodarstvo, zaštitu vrsta i staništa² itd.), kao i rezultate „twinning“ projekata koji su provedeni u Hrvatskoj³.	opterećenja i 5.3.6 Područja namijenjena zaštiti staništa i vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite. Kroz dosadašnje aktivnosti Hrvatskih voda, definiran je i predložen niz građevinskih mjera (projekata) širom Republike Hrvatske kojima je cilj povećanje zaštite od štetnog djelovanja voda odnosno smanjenje poplavnih rizika (sadržane u Programu), koje predstavljaju polazišnu varijantu upravljanja poplavnim rizicima na predmetnom slivu. Priprema novih projekata uključuje analizu zahtjeva Direktive o poplavama, uz korištenje karata opasnosti i karata rizika od poplava (izrađene tijekom 2014-2015 i prikazane u nacrtu Plana 2016.- 2021.), te prijedlog izbora najprikladnijeg rješenja smanjenja rizika od poplava na područjima na kojima je potrebno takve rizike smanjiti. Početna varijanta rješenja (iz Programa), valorizira se i dorađuje kroz niz aktualnih studija/projekata, a koje će, po eventualnom usvajanju boljih/prikladnijih rješenja, biti uvrštene u noveliranu listu projekata u Programu. Ovakva vrsta valorizacije je posebno zahtjevna jer promatra upravljanje rizicima od poplava u širem kontekstu, za razliku od dosadašnje prakse promatranja opasnosti od poplava. Novi pristup je određen Planom upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. S ovakvim novim pristupom odabira projekta već se započelo na razini riječnih slivova (započelo se na Kupi, Krapini, Bednji, Karašici-Vučici, Rječini i Donjoj Neretvi, uz planirani nastavak) gdje se valoriziraju tehnička rješenja uzimajući u obzir, pored građevinskih mjera i mjere prirodnog zadržavanja vode, zelene infrastrukture i sl. (negrađevinske mjere). Rješenja koja su odabrana analizom i negrađevinskih mjera će doprinijeti kvaliteti noveliranog Programa u 2017. U kontekstu ovog Programa, retencije su prirodne depresije rezervirane za zadržavanje velikih voda, čiji se kapacitet može povećati izgradnjom odgovarajućih vodnih građevina bilo da je riječ o preraspodjeli velikih
--	--	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			protoka ili povećavanju samog volumena prirodne depresije. U Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021., retencije se tretiraju kao područja rezervirana za prihvrat velikih voda. Potpuno se slažemo s tvrdnjom da se financijski zahtjevnim tehničkim rješenjima, kao što su npr. nasipi, trebaju braniti samo naselja, infrastruktura, te područja čijim bi se plavljenjem ugrozilo dobro stanje okoliša (deponije i slično).
		NACRT PLANA UPRAVLJANJA NIJE CJELOVITI DOKUMENT Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016-2021. koji je predstavljen javnosti tijekom ove javne rasprave je nepotpun i nije cjelovit. U Nacrtu piše kako je: <i>“Međukorak u pripremi komponente A. Nacrta Plana upravljanja vodnim područjima bila je izrada dokumenta „Pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja“ prema odredbi članka 39. Zakona o vodama i njegova objava na mrežnoj stranici Hrvatskih voda u veljači 2015. godine. U tom je dokumentu dan pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja u Republici Hrvatskoj, na temelju kojih se pristupilo definiranju ciljeva, te planiranju monitoringa i programa mjera za upravljanje kakvoćom voda u razdoblju od 2016. do 2021. godine.”</i> Međutim, činjenica je da je Pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja bio objavljen 22. veljače 2015. a javna rasprava je trajala do 22. kolovoza 2015. S druge strane Nacrt PUPV je objavljen u travnju, tj. četiri mjeseca prije završetka javne rasprave o Pregledu značajnih vodnogospodarskih pitanja. Iz toga je jasno vidljivo da Nacrt PUPV nije mogao uključiti međukorak „Pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja“ sukladno odredbi članka 39. Zakona o vodama, već je izrađen bez ovog zakonski uvjetovanog dokumenta. Stoga se postavlja pitanje kako je neraspravljeni Pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja ponudio temelje za definiranje ciljeva i planiranje monitoringa i programa mjera za upravljanjem voda kada nije bio službeno niti raspravljen niti usvojen prije početka izrade Nacrta PUPV? Nadalje, Nacrt PUPV je napravljen na temelju zastarjelih podataka tj. kao što i samo autori priznaju: <i>„Analize su provedene korištenjem podataka i informacija zaključno s 2012. godinom.“</i> (uz iznimku prijelaznih i priobalnih voda – op.a.). Drugim riječima, navodno „novelirani“ nacrt je rađen na temelju istih podataka na kojima je rađen prvi PUPV tj. drugim riječima stari dokument je samo „prepakiran“ pod novim naslovom bez ikakvih bitnih novijih analiza. Poseban problem predstavlja činjenica da niti jedan popratni dokument, stručna analiza ili elaborat, na temelju kojeg su donijeti zaključci za ovaj PUPV, nije javno	Plan upravljanja vodnim područjima je planski dokument koji se radi 3 godine u okviru kojih je moguće pravovremeno uklopiti rezultate javnih rasprava. <u>Pri tome se naglašava da tijekom javne savjetovanja na Pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja nisu dostavljane primjedbe.</u> Plan upravljanja vodnim područjima (2013. – 2015.) rađen je na osnovi podataka iz 2008. i 2009. godine. Kako bi nacrt Plana upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. mogao biti napravljen, s njegovom izradom se započinje 2013. godine (radi se 3 godine). Dakle, zadnja godina monitoringa koji se može koristiti za izradu Plana je praktički 2012. godina. Dakle, osnovna bazna usporedna godina je 2012. (metodološki gledano zbog toga se radi analiza rizika nepostizanja dobrog stanja voda do 2015. godine – Vidjeti poglavlje C.3.1). Druge godine su korištene samo u onim slučajevima kada rezultati monitoringa u 2012. godini nisu bili na raspolaganju, a postojali su u narednim godinama (postupno usklađenje monitoringa s zahtjevima Okvirne direktive o vodama). Svi dokumenti se mogu dobiti na uvid dostavom zahtjeva. Kartografski prikazi su usklađeni s formatom Plana koji se objavljuje u Narodnim novinama. Predviđa se da će svi kartografski prikazi uključujući i registre zaštićenih područja biti javno dostupni na geo-portalu Hrvatskih voda koji je u pripremi. Sukladno odredbama članka 7. Pravilnika o načinu konzultiranja i informiranja javnosti o nacrtu Strategije

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		objavljen niti je igdje dostupan javnosti na uvid. Time je javnost potpuno uskraćena za informacije na temelju kojih bi mogla provjeriti navodne „zaključke“ Nacrt PUVP. Nadalje, kartografski prikazi u nacrtu su napravljeni u užasno velikom mjerilu, a slike su dodatno smanjene tako da su dobrim dijelom potpuno nečitljive (npr. slike C.10., C.14., C.20., C.22. itd.). Smatramo da su sve karte stanja vodnih tijeka su trebale biti posebno izdvojene kao dodaci PUVP-u, u odgovarajućem .jpg formatu i u većim rezolucijama kako bi se mogle analizirati. Isto tako, trebalo ih preklopiti sa topografskim kartama kako bi se bolje razumio prikaz stanja (slično kao što se objavljuju karte u prostornim planovima). Ovako predstavljene karte nisu dovoljno pregledne, nisu niti označena imena vodotokova te su potpuno beskorisne za sustavni pregled. Prateći dijelovi PUVP također nisu predstavljeni javnosti niti su igdje dostupni. To se osobito odnosi na Registar zaštićenih područja; Registar detaljnijih planova i programa koji se odnose na određene podslivove, sektore, posebna pitanja ili tipove voda na vodnom području; registar vodnih tijela s njihovim značajkama; ili cjelovito izvješće o informiranju i konzultiranju javnosti (zapisnici s održanih javnih rasprava i sastanaka s dionicima, popis primjedbi, mišljenja i komentara koji su prihvaćeni i ugrađeni u Plan kao i popis neprihvaćenih primjedbi, s pripadajućim obrazloženjem).	upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine broj 48/2014) Popratna dokumentacija korištena u postupku donošenja planskih dokumenata pohranjuje se u arhivi Hrvatskih voda i u digitalnom obliku u informacijskom sustavu voda. Na bilo koji zahtjev i upit Hrvatske vode bi osigurale uvid u navedenu dokumentaciju sukladno članku 39. stavku 2. Zakona i propisima o pravu na pristup informacijama. Izvješće o provedenom savjetovanju se može naći na sljedećem linku: . Vidi i odgovor gore. Ujedno sukladno članku 21. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine broj 64/08) nakon završetka javne rasprave u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš te eventualnih korekcija nacrt Plana i Strateške studije Izvješće o provedenoj javnoj raspravi biti će objavljeni na stranici Ministarstva poljoprivrede. Sukladno odredbama članka 7. Pravilnika o načinu konzultiranja i informiranja javnosti o nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine broj 48/2014) Popratna dokumentacija korištena u postupku donošenja planskih dokumenata pohranjuje se u arhivi Hrvatskih voda i u digitalnom obliku u informacijskom sustavu voda. Na bilo koji zahtjev i upit Hrvatske vode bi osigurale uvid u navedenu dokumentaciju sukladno članku 39. stavku 2. Zakona i propisima o pravu na pristup informacijama.
		NACRT PLANA UPRAVLJANJA SADRŽI NETOČNE I LAŽNE ZAKLJUČKE TEMELJENE NA PARCIJALNIM I METODOLOŠKI POGREŠNIM ANALIZAMA Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016-2021. sadrži niz parcijalnih analiza koje zbog svoje metodološke pogreške dovode do netočnih i lažnih zaključaka. Tako je npr. analiza značajki površinskih voda provedena na samo 20% tekućica, podaci o pojedinim točkastim izvorima onečišćenja (odlagališta otpada, „crne točke“, eksploatacijska polja) su nepotpuni ili su (što je metodološki potpuno pogrešno) uvršteni u raspršene izvore onečišćenja, za neke izvor onečišćenja je izvršena orijentacijska procjena sastava i inteziteta emisije, a neki su samo prostorno locirani i pretpostavljen je	Komentar. Odgovor na komentar. U Plan su uvršteni svi relevantni provjereni i potvrđeni podaci koji su u razdoblju izrade Plana bili na raspolaganju izrađivaču Plana. Ukoliko bilo tko raspolaže drugim podacima iste je potrebno dostaviti nadležnim tijelima kako bi se uvrstili u baze podataka. U nedostatku točnih podataka korišteni su podaci prema preporukama Europske komisije ukoliko postoje,

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	mogući sastav emisije (vjerojatno „šacmetodom“). U Nacrtu piše: „<i>nacionalni klasifikacijski sustav bioloških elemenata u površinskim kopnenim vodama nije prošao provjeru s rezultatima interkalibracijskog procesa, nego će se usklađivanje nacionalnih graničnih vrijednosti bioloških elemenata kakvoće s rezultatima provedene interkalibracije provesti naknadno, prema uputama iz vodiča Europske komisije „Nastavni priručnik za usklađenje novih ili revidiranih nacionalnih klasifikacijskih sustava sa završenom interkalibracijskom vježbom.“</i> Nadalje, u Nacrtu piše: „<i>Procjena obnovljivih zaliha podzemne vode vršena je više puta i dobiveni su različiti rezultati.</i>“ Međutim, nigdje nisu prikazani usporedni rezultati višestrukih procjena, niti su dana objašnjenja zašto je došlo do pojave različitih rezultata. Također možemo čitati da „<i>za ocjenu ekološkog i kemijskog stanja svih kategorija površinskih voda datu u nastavku nisu mogli biti korišteni svi relevantni elementi i pokazatelji kakvoće, zbog ograničenog fonda ulaznih podataka za referentnu 2012. godinu.</i>“ Nadalje „<i>ocjena stanja voda temelji se na podacima koji su uglavnom prikupljeni do 2012. godine</i>“, te „<i>ta okolnost, uz druge čimbenike nesigurnosti u rezultatima monitoringa, umanjuje pouzdanost ocjene stanja površinskih voda.</i>“ „Umjetna i znatno promijenjena tijela površinskih voda izdvojena su na temelju terenskog uvida u hidromorfološka opterećenja i provedene analize utjecaja tih opterećenja na stanje voda, a potvrđena na temelju ekonomske valorizacije djelatnosti koje generiraju kritična hidromorfološka opterećenja i procijenjenih troškova za njihovo vraćanje u prirodno stanje.“ Pri tome su „preliminarnu (sic!) terensku provjeru izvršili su stručni djelatnici područnih i lokalnih organizacijskih jedinica Hrvatskih voda“. Ovdje treba napomenuti da je ocjena stanja površinskih voda napravljena na temelju podataka o ribama sa ukupno devet (9) !!!! postaja na području čitave Hrvatske. Biološki elementi kakvoće ocijenjeni su samo za vodna tijela na kojima su provedena biološka ispitivanja tj. samo za 13% od ukupnog broja tekućica za koje je provedena analiza značajki površinskih voda (tj. to je 13% od 20% analizanih vodnih tijela ili 2,5% od ukupnih površinskih voda). Pri tome „uzorkovanje i obrada uzoraka za biološke elemente nisu provedeni u potpunosti u skladu s propisanim metodologijom, jer je ona donijeta početkom 2015. godine a monitoring je proveden u razdoblju 2010.-2012“ što drugim riječima znači da će sadašnja analiza biti u cijelosti neusporediva sa budućom analizom zbog korištenja različitih metodogija. Na temelju takvih „vrhunskih“ istraživanja i analiza dolazimo do ocjene ekološkog stanja	a ako ni takvi podaci nisu bili na raspolaganju korišteni su literaturni podaci. Nacionalni klasifikacijski sustav je donesen 2014. godine i trenutačno se uključuje u interkalibracijske procese. Prema dosadašnjim informacijama interkalibraciju prolaze podaci o stanju velikih rijeka i u većini slučajeva nacionalni standardi su se pokazali nešto strožim. Republika Hrvatska još uvijek (2016. godina) nije u potpunosti uskladila monitoring voda s zahtjevima Okvirne direktive o vodama. Naime, potpuno usklađenje je moguće postići tek kad prođe jedan potpuni vremenski ciklus koji za određene pokazatelje traje 3 godine (naime određeni pokazatelji se motre jednu godinu ili jednom u razdoblju od tri godine). Postupak usklađenja je započeo 2015. godine, što znači da će se kompletnom slikom raspolagati tek za razdoblje 2016. – 2018. (podloga za slijedeći Plan). U nedostatku drugih podataka hidromorfološko stanje površinskih voda je napravljeno na osnovi analiza opterećenje – utjecaj (IMPRESS analiza). Analiza omogućava procjenu kumulativnih utjecaja hidroloških i morfoloških opterećenja (nastalih uslijed izgradnje ili održavanja građevina) na hidromorfološke elemente stanja voda (hidromorfološki elementi stanja voda su: količina i dinamika toka, longitudinalni kontinuitet, lateralni kontinuitet i sl.). Pored toga kao posebno opterećenje voda obrađena su i zahvaćanja odnosno preusmjeravanja voda. Pretpostavka je da se za područja na kojima je utvrđeno nezadovoljavajuće stanje elemenata prema IMPRESS analizi može očekivati i loše hidromorfološko stanje voda. Procijenjeno hidromorfološko stanje voda (na osnovi analize pritiska i utjecaja) je pokazalo da je oko 20% vodnih tijela (301 vodno tijelo po broju) odnosno oko 25% ukupne dužine vodotoka slivne površine veće od 10 km² (3197 km) u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju. Od
--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	vodnih tijela i posljedično o kandidatima za znatno promijenjena vodna tijela koje je u potpunom nesrazmjeru sa stvarnošću, pa čak i sa dijelom vlastitih analiza koje su prezentirane u Nacrtu PUV. Navedene ocjene su također u potpunom nesrazmjeru sa postojećim studijama koje su izradili Euronatur i Riverwatch u sklopu „Save the Blue hearth of Europe“ projekta^{4,5} ili WWF Adria u sklopu DASHI projekta⁶. Analiza hidromorfološkog opterećenja nadzemnih voda uopće nije napravljena niti svrhovito prikazana iako je npr. općepoznato da <i>hydropreaking</i> nastao radom HE Donja Dubrava na Dravi uzrokuje negativni nizvodni utjecaj koji se osjeti slijedećih 90 rkm tj. sve do Terezinog Polja. Tendencija sniženja minimalnih i srednjih vodostaja kao posljedica erozije dna velikih rijeka u Dunavskom vodnom području (a što je izravna posljedica izgrađenih akumulacija, prekomjernog vađenja sedimenta (pijeska i šljunka), te izvedenih regulacijskih radova) se uopće ne spominje kao jedan od problema unatoč brojnim znanstvenim radovima i studijama koje dokazuju ove negativne trendove. Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite, kao i Ostala zaštićena područja prirode gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite uključuju samo NATURA 2000 područja ili područja proglašena u jednoj od kategorija zaštite sukladno Zakonu o zaštiti prirode. Međutim, takva analiza je metodološki potpuno pogrešna. Naime, projekt inventarizacije močvarnih staništa u Hrvatskoj identificirao je i kartirao oko 3800 pojedinačnih lokaliteta, kao i 8 velikih kompleksnih močvarnih područja. Prema rezultatima projekta, oko 6,9% površine Hrvatske prekriveno je vlažnim i močvarnim staništima a dodatno, 56.500 km vodenih tokova i obale mora također pripada močvarnim staništima prema Ramsarskim kriterijima. Drugim riječima, sva ova područja predstavljaju staništa vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite. Stoga je sva navedena područja potrebno uvrstiti na kartu Područja namijenjena zaštiti staništa. Kao što i sami autori priznaju „<i>S obzirom na opseg promjena u tipologiji i izdvajanju vodnih tijela teško je osigurati usporedivost s rezultatima koji su dobiveni u prvom planskom ciklusu.</i>“ Samim time je evidentno da Nacrt PUV pati od kroničnog nedostatka objektivnosti, pa je samim time u ovom obliku potpuno bezvrijedan. Smatramo da je ovakvo jeftino i providno manipuliranje podacima kako bi se „potvrdili“ unaprijed doneseni „zaključci“ potpuno sramotno, te da doprinosi rušenju ugleda Hrvatske	navedenih vodnih tijela koja su u hidromorfološki lošem stanju (prema IMPRESS analizi) samo neka se proglašavaju značajno promijenjenim, a ostala je potrebno dovesti u dobro stanje. Pitanje smanjenja vodostaja uslijed erozije korita i time povezanih razina podzemnih voda posebno je obrađeno i kroz ocjenu stanja podzemnih voda. Pitanje određivanja Područja namijenjenih zaštiti staništa i vrsta gdje je poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite nije predmet Plana upravljanja vodnim područjima i nije u nadležnosti tijela nadležnih za upravljanje vodama. Predloženi Program mjera za naredno 6-godišnje razdoblje i procjena ulaganja u njihovu provedbu ukazuje na ozbiljnost i odlučnost tijela nadležnih za upravljanje vodama, ali i korisnika/onečišćivača voda te samih građana da se i stvarno, a ne samo deklarativno uključe u zaštitu voda kao sastavnice okoliša. Naime, postizanje ciljeva moguće je samo ukoliko se svi dionici obvežu na provedbu predviđenih mjera i na taj način provedu odredbe Okvirne direktive o vodama u dijelu svoje nadležnosti odnosno i u okviru svoje djelatnosti.
--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	kao države (ne treba zaboraviti da se podaci iz ovoga plana dalje prosljeđuju i nastoje ugraditi u ostale planove upravljanja riječnim slivovima na Europskoj razini i/ili ulaze u ostale baze podataka o nadzemnim i podzemnim vodama). Iz ovog nacrtu je očit plan Hrvatskih voda i resornog Ministarstva da u slijedećem planskom razdoblju ne čine ništa na osiguravanju dobrog stanja voda i dostizanju ciljeva određenih Okvirnom direktivom o vodama, osobito u elementima poboljšanja hidromorološkog i ekološkog stanja vodotoka i jezera.	
	KONCEPT OBRANE OD POPLAVA TEMELJEN ISKLJUČIVO NA GRAĐEVINSKIM PRINCIPIPIMA JE POTPUNO PROMAŠEN Tvrdnje poput ovih da „<i>Poplave koje su se dogodile proteklih godina pokazuju da su pojedini dijelovi državnog područja Republike Hrvatske vrlo ranjivi i to uglavnom zbog nezavršenih zaštitnih sustava ili neizgrađenih i nedovoljno održavanih regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina</i>“ ili da „<i>adekvatnu zaštitu ugroženih dobara nije moguće ostvariti bez provedbe građevinskih hidrotehničkih mjera kojima se uspostavlja kontrolirani i neškodljivi protok vode, odnosno sprječava plavljenje i umanjuje intenzitet razornosti poplava</i>“ ili da „<i>velike poplave koje su se dogodile proteklih godina (osobito 2014.) pokazuju da su pojedini dijelovi Republike Hrvatske vrlo ranjivi na poplave</i>“ predstavljaju najobičniju manipulaciju činjenicama. Prvo, velike poplave koje su bile štetne samo po infrastrukturu i ljudske objekte, proteklih godina su se dešavale upravo na područjima gdje je sustav obrane od poplava postojao, ali je kolabirao (npr. pucanje savskog nasipa kod Rajevo Sela) ili su bile uzrokovane već postojećim vodnogospodarskim radovima (npr. na Savi uzvodno od Siska, na Dravi uzvodno od ušća Mure, Kosinjsko polje itd.) i pogrešnim modelima obrane od poplava koji se temelje na građevinskim hidrotehničkim mjerama i zastarjelom konceptu obrane od poplava. Predloženi koncept obrane od poplava uopće ne prepoznaje značaj krških polja u obrani od poplava, te održavanju vodnih i o vodi ovisnih ekosustava, iako postoji brojna literatura koja to dokazuje (npr. Sackl et al., 20147; Stumberger 20108 itd.). Jednako tako predloženi koncept u cijelosti ignorira novije spoznaje o funkcionalnoj obrani od poplava restauracijom poplavnih površina ili širenjem poplavnih zona na mjestima gdje je bez štetnih posljedica moguće pustiti i rasteretiti vodni val. Nacrt u potpunosti npr. ignorira studiju koja je analizirala restauracijski potencijal duž Mure, Drave i Dunava (Schwarz, 2012)⁹.	Komentar. Odgovor na komentar kao i uz prethodni komentar uz slijedeću nadopunu: Tradicionalno upravljanje obranom od poplava je bila dugogodišnja praksa koja se sukladno važećim propisima provodila u Hrvatskoj. Upravljanje rizicima od poplava je koncept koji se u hrvatsko vodno gospodarstvo uveo transpozicijom EU pravne stečevine. Bez obzira na „konzervativan“ pristup upravljanju vodama napominje se da su tehnička rješenja obrane od poplava npr. Srednjeg posavlja (Lonsko polje, Mokro polje), bazirana na principima „dajte prostora rijekama“ i „u suradnji s prirodom“ i već godinama su u funkciji. Dakle, bez obzira na kritike, „zelena“ rješenja obrane od poplava <u>tradicionalno</u> su bila dio prakse obrane od poplava koja se provodila i sada se provode u Republici Hrvatskoj. Tehnička rješenja obrane od poplava nisu predmet analize Plana upravljanja rizicima od poplava. Analiza tzv. „zelenih“ rješenja odnosno obveza razmatranja i takvih rješenja u preventivnoj obrani od poplava propisana je i u dijelu D Upravljanje rizicima od poplava, Poglavlje 5. Program mjera, mjere broj: 1, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29, 41, SM2, SM4, SM5.
	PREDLOŽENE MJERE ZA UPRAVLJANJE VODAMA SU U CIJELOSTI NEDOSTATNE ZA POSTIZANJE CILJEVA OKVIRNE DIREKTIVE O VODAMA I	Komentar. Odgovor na komentar: Program mjera je prilagođen mogućnostima i odnosi se

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		ZAKONA O VODAMA Predložene mjere za upravljanje vodama su u cijelosti nedostadne za postizanje ciljeva Okvirne Direktive o vodama i Zakona o vodama jer se prvenstveno odnose na povećanje kvalitete vode, dok su svi ostali ciljevi (poboljšanje hidro-morfološkog i ekološkog stanja vodnih tijela) u potpunosti zanemareni. Dapače, planiranim višegodišnjim programom gradnje vodnih građevina za obranu od poplava, melioracije i navodnjavanje današnje stanje vodnih tijela će se dodatno pogoršavati tijekom slijedećih godina.	na naredno razdoblje od 6 godina: U Višegodišnjem programu gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije financijska sredstva se planiraju uložiti i na aktivnosti dovođenja u dobro hidromorfološko stanje vodnih tijela koja nisu u zadovoljavajućem stanju i ujedno nisu proglašena znatno promijenjenim vodnim tijelima. Ulaganja ovise o pripremi odgovarajućih projekata koja će se odvijati u uskoj suradnji s tijelima nadležnim za zaštitu prirode. Projektna rješenja (zahvati) smanjenja rizika od poplava, navedenih u višegodišnjem programu, prolaze postupak Studije utjecaja na okoliš i procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu, kada će se utvrditi njihov utjecaj na okoliš. Mogućnost ili nemogućnost njihove provedbe utvrđuje se posebnim postupkom. Eventualne negativne posljedice novih zahvata na vodno tijelo rješavaju se sukladno odredbama članka 4.7. Okvirne direktive o vodama. Naime: Program gradnje dokument je koji s investicijskog aspekta planira aktivnosti smanjenja rizika od poplava. Svi radovi/zahvati vezani za zaštitu od štetnog djelovanja voda, sukladno uvjetima iz propisa, predmetom su studije utjecaja na okoliš ili/i ekološku mrežu, gdje se utvrđuju uvjeti/mjere ublažavanja. Ako se utvrde negativne posljedice novih zahvata one se rješavaju sukladno odredbama članka 4.7. Okvirne direktive o vodama u sklopu studije utjecaja zahvata na okoliš (u okviru članka 4. Okvirne direktive o vodama koja utvrđuje ciljeve zaštite okoliša, predviđena je odredba 4.7. koja određuje postupanje u slučajevima novih zahvata koji mogu imati značajan utjecaj na stanje vodnog tijela).
7.	Grad Zagreb Trg Stjepana Radića 1/III 10000 Zagreb	U <i>Podpoglavlju 2.15.2 Podzemne vode; Strateške studije str. 155.</i>, kemijsko i količinsko stanje grupiranog vodnog tijela podzemne vode Zagreb navodi se kao „loše“, a u Nacrtu plana kao „dobro“, stoga je potrebno uskladiti Stratešku studiju s Nacrtom Plana.	Primjedba se prihvaća. U smislu ove primjedbe predmetni dokumenti su usklađeni.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	U Poglavlju 2.4 Zaštićena područja; Područja za kupanje i rekreaciju, Strateške studije str. 76. predlažemo navesti da se Odluka o određivanju voda za kupanje (kupališta/morskih plaža) donosi prije svake sezone kupanja, što je u skladu s odredbama Uredbe o kakvoći voda za kupanje („Narodne novine“ br. 51/14) i Uredbe o kakvoći mora za kupanje (Narodne novine br. 73/08).	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	Također, u istom poglavlju na str. 77. i 78. navodi se da se osjetljiva područja u Republici Hrvatskoj određuju Odlukom o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10), budući da je donesena Odluka o izmjenama i dopunama odluke o određivanju osjetljivih područja (Narodne novine br. 141/15) potrebno je primijeniti odredbe i kartografski prikaz osjetljivih područja iz navedene Odluke.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	U Poglavlju 2.4 Zaštićena područja; Područja podložna onečišćenju nitratima i pripadajuća ranjiva područja, Strateške studije str. 80., navodi se da je u R. Hrvatskoj do 2012. godine u funkciji bilo 117 uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, čiji je ukupni instalirani kapacitet iznosio 4,09 milijuna ES. Mišljenja smo da je navedene podatke potrebno ažurirati. Ovo stoga, jer su, prema podacima iz Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina (Narodne novine br. 117/15) u R. Hrvatskoj do danas izgrađena 144 uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (povećanje od 40% u odnosu na 2008. godinu) ukupnog kapaciteta 4,04 mil. ES, od kojih 1,67 mil. ES čine uređaji s prethodnim i I. stupnjem pročišćavanja, 2,11 mil. ES uređaji s II. stupnjem pročišćavanja te 0,26 mil. ES s III. stupnjem pročišćavanja.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	Nadalje, Planom upravljanja vodnim područjem iz 2013. (Narodne novine br. 82/13), Glavni odvodni kanala Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: GOK) proglašen je prirodnim „vodnim tijelom“ jer se u njega ulijevaju potoci sa obronaka Medvednice. Stava smo da zbog navedene činjenice GOK nije potrebno proglašavati „vodnim tijelom“. Ovo tim više jer se potoci ulijevaju i u druge dijelove sustava javne odvodnje Grada Zagreba, a ti isti nisu proglašeni „vodnim tijelima“.	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: GOK se, u svom donjem dijelu, promatra kao vodno tijelo koje zamjenjuje najnižvodnije dijelove toka i ušća određenog broja prirodnih vodotoka u Savu (dakle zamjenjuje određenu dužinu prirodnog vodotoka). Kanal je dakle „vodotok“ u kanaliziranom stanju. Bez obzira na to kako se promatra GOK (bilo da je riječ o umjetnom vodnom tijelu ili prirodnom, ali značajno hidromorfološki izmijenjenom vodnom tijelu) potrebno je poštivati uvjete ispuštanja odnosno potrebno ga je dovesti u dobro stanje odnosno potencijal te primijeniti

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			kombinirani pristup.
8.	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja Ulica Republike Austrije 20 10000 Zagreb	Obzirom da u <i>Tablici 1.2. „Predviđeni sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracija većih od 2000 ES”</i> navodite brojeve službenih glasnika važećih prostornih planova županija, iste je potrebno korigirati i dopuniti sa svim brojevima službenih glasnika za taj važeći plan, na što smo također upozorili i u postupku izrade Strateške studije. Slijedom navedenog, potrebno je isto tako uskladiti Stratešku studiju s važećim odlukama o donošenju prostornih planova. Nadalje, u Sadržaju Strateške studije potrebno je iza „1.3 Odnos PUVP i prostorno planske” napisati izraz „dokumentacije”.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
		U poglavlju 5. <i>Sažetak programa mjera</i> , 5.3. <i>Dodatne mjere</i> , 5.3.6. <i>Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite</i> , u <i>tablici 2. Mjere smanjenja hidromorfoloških utjecaja za nove zahvate/opterećenja</i> potrebno je izbrisati nadležnost ovog Ministarstva za mjeru broj 20. <i>Očuvanje muljevite, pjeskovite i šljunčane plaže u područjima Natura 2000 gdje su ciljni stanišni tipovi 1210, 1310, 1410, 1420 i 2110 ne uređivati za turističko korištenje, a na pojedinim lokalitetima omogućiti obnovu degradiranih staništa, uključujući zabranu uklanjanja biljaka radi obnove vegetacije</i> obzirom da ista ne proizlazi iz zakonske regulative ovog Ministarstva. Također valja napomenuti da je u <i>Registru dokumentacije</i> potrebno izvršiti korekciju i navesti važeću zakonsku regulativu umjesto Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine” br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12).	Primjedba se prihvaća. U poglavlju 5. <i>Sažetak programa mjera</i> , 5.3. <i>Dodatne mjere</i> , 5.3.6. <i>Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite</i> , u <i>tablici 2. Mjere smanjenja hidromorfoloških utjecaja za nove zahvate/opterećenja</i> potrebno je izbrisati nadležnost ovog Ministarstva za mjeru broj 20.: ministarstvo nadležno za prostorno uređenje se mijenja s županijski zavodi za prostorno uređenje. U Registru dokumentacije: Zakon o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine” br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) se mijenja s Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine broj 153/13.)
9.	Zagrebačka županija Vukovarska 72/V 10000 Zagreb	Obzirom da se Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) sastoji od dva dijela: Upravljanja stanjem voda te Upravljanje rizicima od poplava mišljenja smo da je potrebno u poglavlju 1.3 ODNOS PUVP I PROSTORNO PLANSKE DOKUMENTACIJE uz analizirane teme sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, analizirati i teme vezano na zaštitu od štetnog djelovanja vode. Navedena primjedba odnosi se na prostorno plansku dokumentaciju državne i županijske razine (Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske te Prostorni planovi županija).	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
		U priloženoj tablici 1.2 Predviđeni sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		aglomeracija većih od 2000 ES, potrebno je za Prostorni plan Zagrebačke županije navesti cjelovit naziv službenog glasnika: Glasnik Zagrebačke županije br. 3/02, 6/02 (ispravak), 8/05, 8/07, 4/10, 10/11, 14/12 (pročišćeni tekst), 27/15 i 31/15 (pročišćeni tekst).	
		U priloženoj tablici 1.2 Predviđeni sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracija većih od 2000 ES, potrebno je za uslužno područje 7 uz priloženi izvadak iz Prostornog plana Zagrebačke županije, priložiti izvadak i iz Prostornog plana Građa Zagreba sukladno Uredbi o uslužnim područjima („Narodne novine“ 14 br. 67/14).	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
10.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Trg N. Š. Zrinskog 7-8 10000 Zagreb	S obzirom na to da se navedeni dokumenti odnose na upravljanje stanjem voda i upravljanje rizicima od poplava te da je riječ o planu na strateškoj razini u kojem se ne navode pojedinačni zahvati, držimo da je potrebno kod svakog pojedinačnog zahvata koji bi mogao imati prekogranični utjecaj u potpunosti poštovati bilateralne ugovore i međunarodne konvencije koji obvezuju Republiku Hrvatsku te po potrebi provesti prekogranične konzultacije u postupku procjene utjecaja na okoliš.	Ministarstvu zaštite okoliša i prirode upućen dopis kojim je započet postupak notifikacije susjednih zemalja prema odredbama Protokola o strateškoj procjeni okoliša uz Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Narodne novine – međunarodni ugovori, broj 7/09) u cilju obavješćavanja stranaka Protokola. Postupak provodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode koje je 22. siječnja 2016. poslalo službene dopise notifikacije susjednim državama (Republici Italiji, Srbiji, Mađarskoj, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori). S obzirom na povratnice o zaprimanju službenih dopisa rok za očitovanjem susjednih država je bio 5. ožujka 2016. godine. Na dostavljene dopise Ministarstva zaštite okoliša i prirode u roku su se očitovale Republike Italija i Crna Gora. Republika Srbija je zatražila dodatne podatke vezane za prekogranična vodna tijela elektronskom poštom nakon čega su isti dostavljeni od strane Hrvatskih voda te je dana 11. ožujka 2016. zaprimljen odgovor od strane nadležnih tijela Republike Srbije kako će uskoro dostaviti mišljenje. Do dana 28. travnja 2016. Ministarstvo poljoprivrede nije zaprimilo očitovanje Republike Srbije, stoga je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kontaktiralo nadležnu instituciju Republike Srbije i obavijestilo ih kako se procedura donošenja Plana nastavlja i bez njihovog očitovanja, s obzirom na predviđeni rok donošenja Plana, sukladno

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			Programu Vlade RH za preuzimanje i provedbu pravne stečevine EU za 2016. godinu. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine se 4. ožujka 2016. očitovalo Ministarstvu zaštite okoliša i prirode da želi sudjelovati u postupku prekograničnih konzultacija. Održan je sastanak s predstavnicima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) 18. travnja 2016. na kojem su izrađivači Plana i Strateške studije odgovorili na dostavljene primjedbe i komentare predstavnika BiH te su dali dodatna pojašnjenja istih. Sve dostavljene primjedbe, komentari i preporuke su prihvaćene. Potpisan je Zapisnik kojim su se sudionici sastanka usuglasili da su raspravljene sve dostavljene primjedbe te predstavnici BiH nemaju daljnjih primjedbi na Plan i Stratešku studiju. Datuma 18. travnja 2016. zaprimljene su primjedbe i Republike Mađarske te iako su zaprimljene van roka, prema tumačenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode, iste su uvrštene u Tablicu primjedbi te su odgovorene od strane izrađivača Plana i Strateške studije. Republika Slovenija se nije očitovala o njihovom sudjelovanju u prekograničnim konzultacijama niti su se očitovali na predmetne dokumente. Sve primjedbe, mišljenja i prijedlozi na Plan i Stratešku studiju zaprimljeni u postupku prekograničnih konzultacija razmotreni su od strane izrađivača Strateške studije i izrađivača Plana te nositelja provedbe strateške procjene. Prihvaćena je većina mišljenja, primjedbe i prijedloge te su prema njima Plan i Strateška studija dopunjeni na odgovarajući način, a na mišljenja, primjedbe i prijedloge koji nisu prihvaćeni dano je obrazloženje njihova neprihvatanja. U Planu, kao i Strateškoj studiji je navedena mjera da će se za svaki pojedinačni zahvat iz programa mjera ovoga Plana, a koji bi mogao imati prekogranični utjecaj u postupku procjene utjecaja toga zahvata na okoliš provesti i prekogranične konzultacije sa susjednim
--	--	--	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			državama.
		Također bismo sugerirali da pri izradi dijelova dokumenata u kojima se grafički prikazuje ili opisuje područje razgraničenja sa susjednom državom, granica Republike Hrvatske (u slučaju da se ona mora prikazati) ne odstupa od poznatih prikaza hrvatske državne granice, uz eventualnu napomenu da takvi prikaz ili opisi granice, služe isključivo za potrebe tog dokumenta i nisu povezani uz konačno određivanje ili označavanje međunarodnih granica Republike Hrvatske.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija nadopunjena je sljedećim tekstom: „Kartografski prikazi i opisi granica u ovom dokumentu, služe isključivo za potrebe ovog dokumenta i nisu povezani uz konačno određivanje ili označavanje međunarodnih granica Republike Hrvatske.“ U Predgovoru dokumentu kao i u tekstu iza tablice A.3 (zato što Predgovor nije dio dokumenta koji se objavljuje u Narodnim novinama) dodaje se sljedeći tekst: „Kartografski prikazi i opisi granice u ovom dokumentu, služe isključivo za potrebe ovog dokumenta i nisu povezani uz konačno određivanje ili označavanje međunarodnih granica Republike Hrvatske.“
		Naposljetku, ukazujemo na značaj povezivanja dokumenata sa Strategijom Europske unije za dunavsku regiju	Primjedba se prihvaća. Strategija Europske unije za Dunavsku regiju je integrirana u vodnu politiku EU koju, kao članica, prati i Republika Hrvatska. Sudjelovanjem u radnim tijelima i povjerenstvima osigurava se usklađenost dokumenata. U Poglavlju A.2. Pravni i administrativni ustroj (Institucionalni ustroj) iza odlomka koji sadrži informacije o Konvenciji o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi rijeke Dunav, dodaje se odlomak: Strategija EU za dunavsku regiju - Dunavska strategija, usvojena na sastanku Europskog vijeća 24. lipnja 2011. godine - Kroz razdoblje širokih javnih konzultacija Europske komisije s dionicima Dunavske strategije od jeseni 2009. do lipnja 2010. godine utvrđena su četiri glavna cilja, odnosno stupa suradnje u okviru Strategije. (I) Povezivanje dunavske regije (II) Očuvanje okoliša u dunavskoj regiji, (III) Izgradnja prosperiteta u dunavskoj regiji i (IV) Jačanje institucionalnih kapaciteta i sigurnost u dunavskoj regiji. Suradnja je razrađena kroz jedanaest prioriteta područja, od kojih se, kao

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			relevantna za upravljanje vodama, izdvajaju: Očuvanje kvalitete voda, Upravljanje rizicima za okoliš te Očuvanje bio-raznolikosti, krajolika i kvalitete zraka.
11.	Ministarstvo poljoprivrede Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije Sektor poljoprivrede i prehrambene industrije Vukovarska 78 10000 Zagreb	2.10. Tlo i poljoprivreda (str. 106) alineja četiri „ <i>trajno prekrivanje tla</i> “ izmijeniti u trajnu prenamjenu tla.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
		5.2.10. Mjere eliminacije i smanjenja onečišćenja prioritetnim tvarima tablični iskaz Sažetak mjera kontrole i smanjenja kemijskog onečišćenja voda, Komentar /Tlo i poljoprivreda (str. 272-273) - primjedbe unijeti u tekst komentara.	Primjedba se prihvaća. Izmjene su direktno unesene u Plan.
		5.2.5. Mjere kontrole točkastih izvora onečišćenja 2) Provedbene mjere kontrole točkastih izvora onečišćenja Tlo i poljoprivreda (str. 363-364)) - primjedbe unijeti u tekst mjere.	Primjedba se prihvaća. Izmjene su direktno unesene u Plan.
		SAŽETAK: Tlo i poljoprivreda (str. 384) uskladiti dupliciranje teksta.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je izmjenjena u skladu s primjedbom.
		LEGISLATIVA: dodati Izmjene Zakona o poljoprivrednom zemljištu („NN“48/2015.)	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
12.	Brodsko ekološko društvo – BED Trg hrvatskog proljeća 1 35000 Slavonski Brod	Savjetovanje o Nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima razdoblje 2016-2021. održano je u periodu travanj-listopad 2015. godine. Međutim, na opsežne primjedbe zainteresirane javnosti, uključujući naše udruge, Hrvatske vode i Uprava vodnog gospodarstva nisu nikada odgovorile, niti je napravljeno cjelovito izvješće o rezultatima savjetovanja i prihvaćanju/odbijanju primjedbi javnosti i zainteresirane javnosti. Napominjemo da, iako je to bilo predviđeno i najavljeno samim nacrtom Plana, Strateška studija utjecaja na okoliš Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016-2021. nije bila predstavljena javnosti u istom periodu. Gore navedenom odlukom propisano je da će Strateška studija i Nacrt Plana biti dostupni na mrežnim stranicama Ministarstva i Hrvatskih voda, ali da se javni uvid može izvršiti samo na jednom	Kao što je već navedeno u prethodnim odgovorima te pojašnjeno u postupku javne rasprave, sukladno zahtjevima <i>Okvirne direktive o vodama</i> , provodi se uključivanje i informiranje javnosti i to na temelju odredbi članka 39. stavka 4. <i>Zakona o vodama</i> te odredbi članaka 8. i 9. <i>Pravilnika o načinu konzultiranja i informiranja javnosti o nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine broj 48/2014)</i> u trajanju od 6 mjeseci (do 30. listopada 2015.) te u

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

	mjestu, u prostorijama Uprave vodnog gospodarstva u Zagrebu, radnim danom u vremenu od 10-14 sati. Nadalje, gore navedenom odlukom propisano je da će se javno izlaganje o Strateškoj studiji i Nacrtu plana održati samo u Zagrebu, u prostorijama Hrvatskih voda. Time je ovom odredbom cjelokupna javnost i zainteresirana javnost koja ne gravitira gradu Zagrebu u cijelosti isključena iz odgovarajućeg procesa javne rasprave jer je smisao javnog izlaganja da zainteresirani mogu postavljati pitanja i dobiti neke odgovore na licu mjesta. Ovim je postupkom svima koji nisu mogli biti taj dan u Zagrebu to pravo potpuno onemogućeno. Time su prekršene odredbe čl. 6. i 7. Arhuške konvencije i odgovarajućih preporuka koje su usvojile zemlje potpisnice, uključujući Hrvatsku. Kako Plan upravljanja vodnim područjima, kao i mjere koje iz njega proizlaze, utječe na sve nadzemne i podzemne vodne resurse na području Republike Hrvatske, smatramo da je javno izlaganje potrebno organizirati u svim većim gradovima Hrvatske (a ne samo u Zagrebu)	tom periodu nije bila predviđena dostupnost Strateške studije s obzirom da se postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Plana provodi sukladno odredbama propisa o zaštiti okoliša. Sam postupak strateške procjene je započeo Odlukom o provedbi postupka strateške procjene utjecaja Plana upravljanja vodnim područjem za razdoblje 2016. – 2021. na okoliš, 15.siječnja 2015. godine, nakon čega su uslijedili svi odgovarajući koraci postupka: <u>20. siječnja 2015. godine</u> je poslan dopis o postupku određivanja sadržaja strateške studije na mišljenje tijelima određenim posebnim propisima o sadržaju strateške studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji, vezano na područje iz djelokruga toga tijela (npr. priroda, zrak, more, tlo, krajobraz, kulturno – povijesna baština, buka, otpad i dr.). U postupku određivanja sadržaja strateške studije MP je i na internetskim stranicama <u>objavilo 29. siječnja 2015. godine</u> Obavijest o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije o značajnom utjecaju PUVPa na okoliš te načinu davanja prijedloga i mišljenja sukladno člancima 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša. U svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije provodi se rasprava 23. veljače 2015. godine u prostorijama Hrvatskih voda. Odluku o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021. je donesena 16. ožujka 2015. godine i objavljena na internetskoj stranici Ministarstva sukladno člancima 9. i 10. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš. Nakon donošenja Odluke je uslijedio postupak odabira ovlaštenika te izrada Nacrt Strateške studije. Odlukom Ministra poljoprivrede od 14. travnja 2015. godine imenovano je Povjerenstvo za stratešku
--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			procjenu utjecaja Plana__Povjerenstvo je na 3.sjednici ocijenilo da je Strateška studija cjelovita i stručno utemeljena te je započeto sa javnom raspravom. Zaprimljene primjedbe u šestomjesečnom periodu te izvješće o javnom savjetovanju je objavljeno na stranici Hrvatskih voda na linku: http://www.voda.hr/sites/default/files/izvjesce_o_provedenom_savjetovanju_sa_zainteresiranom_javnoscu_o_nacrtu_plana_upravljanja_vodnim_podrucjima_2016._-2021.pdf Plan je bilo potrebno nadopuniti u dijelovima koji se odnose na kopnene površinske vode i Program mjera, dijelove koji se odnose na prijelazne i priobalne vode (ugovorni partner Hrvatskih voda: Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita),te dijelove koji se odnose na podzemne vode (ugovorni partneri Hrvatskih voda: RGN fakultet iz Zagreba, Geotehnički fakultet iz Varaždina, Građevinski fakultet iz Rijeke i Hrvatski geološkog instituta iz Zagreba). Odredbe Arhuške konvencije prenijete su u hrvatsko zakonodavstvo, uz Zakon o potvrđivanju Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (NN MU br.01/07), Zakon o pravu na pristup informacijama (NN br. 172/03) i kroz: Zakon o zaštiti okoliša (NN br. 80/13, 153/13, 78/15.) Uredbu o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN br. 64/08),Uredbu o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN br . 64/08) te Uredbu o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN br. 64/08), a navedeni propisi su osnova za provedeni
--	--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš. Sukladno odredbama navedenih propisa je propisan postupak javne rasprave te sudjelovanje javnosti u istom. Nositelj postupka, Ministarstvo poljoprivrede, je sukladno odredbama Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN br. 64/08) odradilo sve propisane korake članka 16.,17.,18.,19. i 20. objavivši Odluku i obavijest o početku javne rasprave na internetskim stranicama i u dnevnim novinama, omogućivši javnosti javni uvid, uz fizički u prostorijama Uprave vodnoga gospodarstva, i na službenim stranicama MP i HV (odredbama članka 18. se nigdje ne definira da javni uvid podrazumijeva samo raspoloživost u fizičkom obliku već dostupnost dokumenta javnosti što podrazumijeva, pogotovo u današnje doba, i Internet). Također se prema dosadašnjoj praksi posjećenosti javnih izlaganja (koja su za Plan za prvo plansko razdoblje održana u Osijeku, Zagrebu, Rijeci i Splitu) pokazalo najposjećenije javno izlaganje upravo u Zagrebu (u ostalim gradovima je nedostajalo zainteresirane javnosti) te zbog ušteda i poštivanja roka donošenja Plana je javno izlaganje odrađeno prema odredbama članka 19. u Zagrebu. Na navedenom javnom izlaganju je bilo i odgovoreno pitanje kako se zbog kratkoće predviđenog roka za donošenje Plana i završetka strateške procjene neće biti više javnih izlaganja, ali kako su se u 2015. godini obavile dodatne konzultacije s pojedinačnim resorima u okviru postupka informiranja javnosti (održana prezentacija Plana u Rijeci, u Opatiji na 6. Hrvatskoj konferenciji o vodama s međunarodnim sudjelovanjem, kao i u Splitu – Komisiji Iustitia et Pax), a također sa susjednim zemljama (Mađarska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora te Slovenija) putem bilateralnih vodnogospodarskih komisija te na
--	--	--	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			zajedničkom sastanku sa predstavnicima Republike Srbije održane su konzultacije i prezentacije Plana upravljanja vodnim područjima. Izvješće o provedenoj javnoj raspravi će biti objavljeno na stranicama MP po usvajanju/odbijanju i obrazloženju ne prihvaćenosti primjedbi te doradi predmetnih Nacrta Plana i Strateške studije, a sukladno članku 21. Uredbe. S obzirom na sve gore navedeno smatramo kako smo u svim odrađenim koracima poštivali kako odredbe Arhuške konvencije tako i sve odredbe hrvatskog zakonodavstva kojim je propisan postupak informiranja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš.
13	HEP Vukovarska 37 10000 Zagreb	U strateškim i planskim dokumentima Republike Hrvatske koji se tiču prostornog uređenja i/ili energetike odnosno u HEPovim podlogama za izradu <i>Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske</i> (dopis broj 1/9604/14NP/VJ od 29.12.2014. godine i dopis broj 71/5797/15/DL od 13.07.2015. Hrvatskom zavodu za prostorni razvoj nalaze se u Prilogu) kao hidroelektrane planirane do 2020. godine navode se slijedeće HE: 1. HE Dubrovnik 2 2. HE Kosinj 3. HE Senj 2 4. HE Ombla 5. HE na Savi – HE Zaprešić (Podsused), HE Prečko, HE Sisak 6. Retencija Drežničko polje 7. HE na Savi – MHE Jarun, MHE Šanci, MHE Petruševac, MHE Ivanja Rijeka 8. MHE Prančevići 9. MHE Peruća U <i>Nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021.</i> nisu navedene hidroelektrane koje HEP razmatra u svjetlu višenamjenskog karaktera i daljnjeg planiranja tehnički iskoristivog hidropotencijala u Republici Hrvatskoj. Prema odredbama članka 4.7. <i>Okvirne direktive o vodama</i> razlozi modifikacija i izmjena vodnih tijela uslijed planiranih hidroelektrana moraju biti izričito navedeni i objašnjeni u <i>Planu upravljanja vodnim područjima</i>.	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: U Planu nisu analizirani razvojni projekti drugih sektora osim onih čija je izgradnja preuzeta kao obveza usklađenja sa standardima i propisima EU: • usklađenje sa standardima zaštite vode namijenjene ljudskoj potrošnji • usklađenje sa standardima ispuštanja komunalnih otpadnih voda • usklađenje s politikom smanjenje rizika od poplava. Članak 4.7 Okvirne direktive o vodama (proglašavanje znatno promijenjenih vodnih tijela za nove vodne građevine) moguće je provesti tek nakon utvrđivanja javnog interesa i provodi se za svako vodno tijelo pojedinačno odnosno za svaki objekt koji trajno narušava dobro stanje voda u postupcima koji podrazumijevaju intenzivne konzultacije s javnošću. Tek nakon utvrđivanja javnog interesa i odluke o započinjanju gradnje takve građevine mogu biti uključene u Plan.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		S obzirom da praktički nema konačno utvrđenog stanja voda, kao niti statusa vodnih tijela (znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela su u statusu kandidata odnosno privremenog izuzeća) te da će se monitoring za potrebe istog provoditi u planskom razdoblju 2016. 2021. godine, razvidno je da zapravo nema „nultog stanja“. Općenito nisu stvoreni preduvjeti na državnoj razini koji bi omogućili gradnju velikih HE. U odnosu na prošli Nacrt plana dodatno su postrožene mjere za područja ekološke mreže, što znači praktički za sve veće vodotoke, i mogućnost primjene članka 4.7. <i>Okvirne direktive o vodama</i> nije uopće spomenuta. U Republici Hrvatskoj je nadležnost nad sektorima podijeljena između različitih tijela državne uprave i stručnih institucija zbog čega je potrebno kontinuirano jačati međusektorsku suradnju na izradi i primjeni svih zakonskih akata, a posebice na izradi strateških/planskih programskih dokumenata kako bi ti dokumenti odražavali cjelovito sagledane i međusobno usklađene nacionalne interese, a ne međusobno neusklađene interese pojedinih resora. Međusektorska suradnja je <i>conditio sine qua non</i> za uspješno upravljanje prirodnim dobrima, prostorom te vođenje nacionalne gospodarske, ali i vanjske politike Republike Hrvatske. Republika Hrvatska je sada u prijelomnom razdoblju (<i>Planom upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. godine</i> bi se po prvi puta trebao utvrđivati status vodnih tijela i svaku pogrešku i krivi korak gotovo je nemoguće ispraviti). Iz objavljenog <i>Nacrta plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.- 2021. godine</i> je vidljivo da je primjerice proglašavanje statusa <i>znatno promijenjenih i umjetnih vodnih tijela</i> ponovno odgođeno zbog nedostatka podataka koji su podloga za provođenju tog postupka sukladno odredbama članka 4.3. (postojeće HE) i 4.7. (planirane HE) <i>Okvirne direktive o vodama</i>. Uloga tijela nadležnih za zaštitu prirode u tom procesu je ogromna kako po opsegu stručnog činjeničnog supstrata potrebnog za kvalitetno provođenje postupka, tako i po pitanju odgovornosti za određene odluke i postupke. Tu odgovornost koja sagledava funkcioniranje svih segmenata države uključujući energetiku ne vidimo. Nacrt se stalno poziva na potrebu vrednovanja usluga ekosustava za što nema nikakve konkretne metodologije, već će se isto obavljati na subjektivnoj (u Republici Hrvatskoj često nazivanoj „ekspertnoj procjeni“). Poseban problem je u tome da je ta koordinacija i suradnja trebala već biti obavljena jer se sada Europskoj komisiji podastiru na uvid razni dokumenti – neki su doneseni, a neki se upravo donose (koji se donose brzopleto, na temelju nedostatnih podataka i uz nedostatak međuresorne suradnje na koju se svi pozivaju) koji će obilježiti stanje u zemlji u idućim godinama (barem u predstojećem, ako ne i u planskom razdoblju Europske unije koje slijedi iz 2020./2021. godine) kao npr.: ☐ <i>Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. godine</i> ☐ <i>Program ruralnog razvoja za razdoblje 2014. – 2020. godine</i>	Plan utvrđuje znatno promijenjena vodna tijela za već izgrađene objekte odnosno objekte koji su u funkciji (na razdoblje od 6 godina), ali obrazlaže da će se na tako utvrđenim vodnim tijelima klasifikacijski sustav ocjene njihovog stanja razviti uz suradnju s vlasnicima takvih objekata. Naime, na vodnim tijelima koja su proglašena znatno promijenjenim (gdje je zbog utjecaja došlo do trajnog narušavanja dobrog stanja voda) potrebno je umjesto praćenja stanja pratiti tzv. potencijal. Pri tome je potrebno uspostaviti klasifikacijski sustav potencijala kako bi se pratilo funkcioniranje objekta i osigurao njegov <u>minimalni mogući utjecaj na vodno tijelo</u>. Odgovornost i koordinacijska odnosno direktna uloga tijela zaštite okoliša nije predmet Plana upravljanja vodnim područjima. Prijedlog razrade klasifikacijskog sustava potencijala u suradnji s korisnicima / vlasnicima građevina, u narednom planskom razdoblju, ima za cilj uspostavu kompromisnog sustava ocjenjivanja stanja voda na vodnim tijelima pod značajnim negativnim utjecajem građevina. Uspostava takvog sustava zahtijeva „multidisciplinarno“ istraživanje uz sudjelovanje više sektora (vode, energetika, priroda, okoliš) osobito zato što kvalitetnih iskustava koja bi se mogla široko primijenjivati nema. Najuspješniji sustavi ocjene stanja za sada su napravljeni na „case by case“ osnovi.
--	--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		☐ <i>Akcijski plan za obnovljive izvore za razdoblje 2014. – 2020. godine</i> ☐ <i>Industrijska strategija Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. godine</i> ☐ Napominjemo da se područjima ekološke mreže štiti ciljevi očuvanja, a to su određene vrste i stanišni tipovi i stoga nije prihvatljiv uopćeni strogi pristup zaštiti, a posebno ne takav koji bi ugrozio razloge zbog kojih se voda akumulira za potrebe određenih djelatnosti i zbog kojih je na Europskoj razini i utvrđen institut <i>znatno promijenjenih</i> i/ili <i>umjetnih vodnih tijela</i> kao instrument za opstanak istih u prostoru i nastavak njihova rada pod približno istim uvjetima. U ovoj iteraciji Nacrta PUVP-a se uvode iste mjere i za <i>znatno primijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i> kako bi se postigli nerealno zadani ciljevi. Postavlja se pitanje zašto se pri proglašavanju područja ekološke mreže nije vodilo računa o gore navedenom institut <i>znatno promijenjenih</i> i/ili <i>umjetnih vodnih tijela</i> te zašto su takva vodna tijela ušla u područje ekološke mreže? Kao mogućnost barem djelomičnog ispravljanja već počinjenih pogrešaka vidimo: a) Uklanjanje „a priori“ postavljenih mjera iz ovog Nacrta PUVP u kojem i stoji da će se ciljevi i mjere za <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i> postavljati nakon što se prvo utvrdi metodologija za utvrđivanje ekološkog potencijala, a onda se za svako takvo tijelo ponaosob („case by case“) utvrdi dobar ekološki potencijal, b) Da se na adekvatan način koji podrazumijeva „case by case“ pristup utvrđuje dobar ekološki potencijal i onda postavljaju ciljevi za <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i> vodeći pri tome računa o WFD CIS Guidance Documents i primjerima dobre prakse u drugim zemljama članicama (Case Studies koji se spominju u Vodiču WFD CIS GD No4 (str. 1, Annex V) kao i „European Synthesis Project“.	
		PREDGOVOR U predgovoru se navodi da je dokument usklađen sa primjedbama i sugestijama prikupljenim tijekom konzultiranja i informiranja javnosti o Nacrtu PUVP-a koje je trajalo do kraja listopada 2015. godine. Primjedbe HEP-a samo su manjim dijelom uvažene	Komentar. Odgovor na komentar: Uvažene su isključivo primjedbe koje su usklađene s politikom upravljanja stanjem voda, odredbama Zakona o vodama i Okvirne direktive o vodama

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 3. i 4. Primjedbe: <i>- Jasno na navedenim stranicama navesti i Ministarstvo gospodarstva (MINGO) kao tijelo nadležno za formuliranje i provedbu energetske politike Republike Hrvatske što je u uskoj vezi s upravljanjem vodama</i> <i>- Jasno navesti minimalno RES direktivu kao direktivu povezanu s problematikom upravljanja vodama, te druge direktive koje MINGO ocijeni potrebnim navesti</i> Obrazloženje: Na sl. A.3. u Nacrtu PUVP-a koja prikazuje organigram ključnih tijela za upravljanje vodama i izradu Plana upravljanja vodnim područjima navodi se Ministarstvo gospodarstva, a istovremeno se u opisu djelatnosti Ministarstva poljoprivrede (str. 75 u Nacrtu PUVP-a) i opisu djelatnosti Hrvatskih voda kao operativnog izrađivača PUVP-a (str. 76.-77. u Nacrtu PUVP-a) Ministarstvo gospodarstva koje je nadležno za energetiku, gospodarenje mineralnim sirovinama i primjerice provedbu tzv. RES Direktive (direktiva o obnovljivim izvorima energije u kojoj hidroenergetika zauzima značajno mjesto) uopće ne spominje.	Primjedba se odbija. Obrazloženje: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava vodnoga gospodarstva i Hrvatske vode su nadležna tijela za provedbu Okvirne direktive o vodama, a sva ostala tijela pa tako Ministarstvo gospodarstva i HEP su dužni uzeti u obzir odredbe Okvirne direktive o vodama u dijelu koji se odnosi na programe i projekte za koje su nositelji (npr. hidroenergetske objekte). Što se tiče RES Direktive istu provodi Ministarstvo gospodarstva, a ostala tijela kojih se ta Direktiva tiče trebaju je uzimati u obzir u dijelu okji se tog resora tiče. Stoga smatramo da predmetnu Direktivu nije potrebno navoditi kao jednu od Direktiva relevantnih za ovaj Plan , što ne znači da određena načela Direktive se neće biti uzeta u obzir pri provedbi vodne politike.
		Str. 9. Primjedba: <i>Pojasniti ovu situaciju u koordinaciji s MINGO</i> Obrazloženje: - Navodi se da se pri izradi PUVP, između ostalog vodilo računa o: „<i>usuglašavanju okolišnih ciljeva s potrebama za namjensko korištenje voda u okviru održivog razvoja</i>“, ali je razvidno da nema adekvatne suradnje, koordinacije i planiranja između resora pa onda nastaju i međusobno neusklađeni zakoni i planski dokumenti (npr. <i>Akcijski plan za obnovljive izvore energije za razdoblje 2014. – 2020. godine</i>, stara <i>Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske</i>, ovaj Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.- 2021., nova <i>Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske...</i>).	Komentar. Odgovor na komentar: Okolišni ciljevi su za ovaj Plan upravljanja vodnim područjima određeni su, između ostalog, Uredbom o standardu kakvoće voda (Narodne novine, br. 73/13, 151/14 i 78/15) u odnosu na koju se za trenutačne načine korištenja/uporabe voda procjenjuje stanje voda i planiraju mjere. Usklađenje se odnosi na reguliranje korištenja/uporabe voda na način da se postignu ciljevi ili na proglašavanje izuzeća ukoliko određeno korištenje/uporaba voda zadovoljava propisane kriterije. Predstavници Ministarstva gospodarstva su imenovani Odlukom Ministra poljoprivrede od 14. travnja 2015. godine u Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja Plana na okoliš te su

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		- Navodi se da se pri izradi PUV, između ostalog vodilo računa o: „uključivanju javnosti, a osobito zainteresiranih dionika u proces planiranja“, ali je razvidno da su prva inicijativa vezano uz važnost PUV za ostvarivanje ciljeva koje je Republika Hrvatska preuzela na području obnovljivih izvora energije, borbe protiv klimatskih promjena, energetike ostvarena od strane HEP-a kao gospodarskog subjekata koji upravlja sa 26 postojećih hidroelektrana. Ministarstvo gospodarstva nije dalo odgovarajući doprinos tom procesu.	tako bili uključeni u izradu Strateške studije i doradu Nacrta Plana. Povjerenstvo je na 3.sjednici (uključujući i predstavnike Ministarstva gospodarstva) donjelo Odluku da je Strateška studija cjelovita i stručno utemeljena te je započeto sa javnom raspravom. Kasnije tijekom javne rasprave zaprimljene su predmetne primjedbe s kojima se naknadno složilo Ministarstvo gospodarstva. Vezano uz primjedbe Ministarstva gospodarstva održan je 11.4. sastanak s predstavnicima HEPa i Ministarstva gospodarstva. Na sastanku su raspravljena pitanja utjecaja donošenja Plana na postojeće i na buduće hidroenergetske objekte odnosno obveze provođenja pojedinih mjera iz Programa mjera Plana (npr. izgradnje ribljih staza) na postojećim i budućim objektima, te način izračuna troškova. Ujedno su predstavnici Ministarstva gospodarstva i HEPa upoznati o zakonskom okviru u kojem se provodi postupak strateške procjene i o do sada provedenim aktivnostima te o uključenosti predstavnika Ministarstva gospodarstva u Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja Plana na okoliš.
		Str. 10. Primjedba: <i>Ublažiti toliko konkretiziranje mjera vezanih za područja ekološke mreže i uzimati u obzir zatečeno stanje s posebnim osvrtom na znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela i tamo gdje se ona nalaze unutar zaštićenih područja te područja ekološke mreže</i> Obrazloženje: Navodi se: <i>„Analize su provedene korištenjem podataka i informacija zaključno s 2012. godinom, a daje</i>	Primjedba se odbija. Obrazloženje: S obzirom da je riječ o zaštićenim područjima sukladno propisima o zaštiti prirode, Program mjera koje se odnose na područja ekološke mreže propisalo je tijela nadležna za zaštitu prirode, a Plan ih je kao takve preuzeo.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		<i>se i kratki usporedni prikaz značajki vodnih područja, kao polazište za planiranje ciljeva, mjera i programa monitoringa za plansko razdoblje do kraja 2015. godine.“</i> Iz daljnjeg teksta PUVP je vidljivo da se niti u studenom 2015. godine opseg podataka nije bitno promijenio, što ima za posljedicu odstupanje od najavljenog u važećem <i>PUVP za razdoblje 2013.-2015. godine</i>. Tek će se u planskom razdoblju 2016.-2021. godine prikupljati svi potrebni podaci za utvrđivanje primjerice statusa vodnih tijela odnosno utvrđivanje primjerice statusa <i>znatno promijenjenih</i> i/ili <i>umjetnih vodnih tijela</i> što uključuje i utvrđivanje <i>maksimalnog ekološkog potencijala</i> i <i>dobrog ekološkog potencijala</i>. Pretpostavljali smo da se u tom istom planskom razdoblju neće provoditi neke mjere prije nego se utvrdi status vodnih tijela, te sukladno tome postaviti realni ciljevi. To je tako i opisano u ovom Nacrtu plana, barem što se tiče kandidata za <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i>. Ono što zabrinjava jesu poglavlja koja se odnose na mjere koje će se provoditi u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, a koja a priori zahtijevaju provođenje mjera pri čemu nije razvidno da li se odnose i na kandidate za <i>znatno promijenjena</i> i <i>umjetna vodna tijela</i>. Kada se uzme u obzir da su gotovo sve rijeke u ekološkoj mreži, a da se postavljaju veliki zahtjevi za ta područja te se čak i za <i>znatno promijenjena</i> i <i>umjetna vodna tijela</i> postavljaju uvjeti vezani primjerice uz život slatkovodnih riba, potrebno je paziti da to ne bude u suprotnosti s razlogom da se ne smije bitno utjecati na razlog zbog kojeg je neko vodno tijelo proglašeno <i>znatno primijenjenim</i> ili <i>umjetnim</i>, a to je proizvodnja električne energije korištenjem vodnih snaga. Stare zemlje članice EU su taj mehanizam osmislile radi sebe da zadrže postojeća prava i nadamo se da si Republika Hrvatske neće sama nametnuti strože mjere nego je to potrebno da se ne bi bilo u suprotnosti s EU direktivama. Kada se jednom stvari službeno pošalju prema tijelima EU onda je kasno.	
		Str. 11. Primjedba: - <i>Navesti da će se dosljedno provoditi Zakon o vodama, posebno njegove odredbe vezano uz mehanizme upravljanja višenamjenskim akumulacijama</i> - <i>Pojasniti zašto se prvo izrađuje program gradnje i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije kao planski dokument nižeg reda u odnosu na PUVP, a koji pritom već sadrži neke mjere najavljene ovim PUVP-om</i>	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Postupanje prema članku 145. Zakona o vodama koji propisuje pribavljanje mišljenja korisnika kada se provode zahvati u prostoru koji bi mogli imati utjecaja na vodne građevine za proizvodnju električne energije je obvezujuće i u praksi se provodi te nije potrebno tu obvezu posebno navoditi u Planu. Kod provedbe konkretnih zahvata prema Višegodišnjem programu gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (NN

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- <i>Navesti da će se pri realizaciji određenih vodnih građevina predviđenih tim planom dosljedno provoditi Zakon o vodama s posebnim naglaskom na njegov članak 145. koji kaže da je u postupku izdavanja vodopravnih uvjeta za zahvate u prostoru koji imaju utjecaja na vodne građevine za proizvodnju električne energije potrebno pribaviti mišljenje korisnika tih vodnih građevina.</i> Obrazloženje: U Nacrtu PUV se višekratno poziva na <i>Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013.-2017. godine</i> pri čemu ostaje upitno da li je razmatran utjecaj nekih tim dokumentom planiranih zahvata na postojeće građevine za proizvodnju električne energije korištenjem vodnih snaga. Kada se još uzme u obzir namjera revitalizacije pojedinih starih korita rijeka postaje upitno kako će to sve utjecati na hidroenergetske proizvodne objekte i da li je vođeno računa o članku 4.3. <i>Okvirne direktive o vodama</i> koji jasno navodi da „promjene hidromorfoloških značajki vodne cjeline potrebne za postizanje dobrog ekološkog stanja ne smiju imati značajne negativne posljedice na djelatnosti za koje se voda akumulira kao što je energetika.“ Građevine za proizvodnju električne energije korištenjem vodnih snaga imaju poseban status u <i>Zakonu o vodama</i> (čl. 22. (4)) te stoga ne spadaju u gore navedene građevine i vjerojatno iz tog razloga nisu obrađivane u <i>Višegodišnjem programu gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije</i>, ali se postavlja pitanje višenamjenskih građevina. Bilo kakve hidroelektrane se u predmetnom dokumentu spominju u kontekstu navedenom u nastavku: HE FORMIN Stranice 117., 129., 140., 153. Tekst: ID projekta: 244 Vodno područje: VP rijeke Dunav za slivove Mure i Gornje Drave Plitvica – Bednja VŽ Cestica Drava – Virje Otok – Brezje Kratki opis projekta: rekonstrukcija d.o. nasipa uz staro korito HE Formin Hidromorfološki tip: NASIP Investicijska vrijednost projekta: 6.000.000 kn Komentar: Voditi računa o članku 145. Zakona o vodama	117/15) u postupku procjene utjecaja tih zahvata na okoliš sudjeluju obavezno predstavnici tijela koje upravljaju građevinama za proizvodnju el. energije (HEP) ukoliko ti zahvati imaju utjecaja na postojeće građevine ili na postojeći vodni režim. Višegodišnjeg programa gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije nije stupio na snagu prije jer je donesen nakon što je donesen Plan za prvi ciklus (2013. godine) trenutno smo u fazi postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Plan za drugi planski ciklus (2016. -2021.). Ni Višegodišnji program ni Plan se ne bave konkretnim zahvatima u prostoru čija namjena je proizvodnja električne energije time se treba baviti programski dokument iz područja hidroenergetike. U postupku strateške procjene donošenja tog programa bavit ćemo se navedenim pitanjima. Zaključno, bez obzira što se svi navedeni objekti nalaze na površinskim vodnim tijela Vodno gospodarstvo se ne bavi razvojem tih projekata nego određivanjem uvjeta za njihovu provedbu. Posebice uvjeta koji se odnose na hidromorfološko stanje vodnih tijela.
--	--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		HE DUBRAVA Stranice 118., 129., 140., 153., 188., 202., 209. Tekst: ID projekta: 259 Vodno područje: VP rijeke Dunav za slivove Mure i gornje Drave Plitvica – Bednja VŽ M. Bukovec Drava – izgradnja nasipa Selnica – Dubovica (d.o. nasip uz staro korito HE Dubrava) Hidromorfološki tip: NASIP Investicijska vrijednost projekta: 16.000.000 kn Na str. 188. se dodatno spominje zahvat vode iz HE Dubrava za potrebe navodnjavanja Komentar: Voditi računa o članku 145. Zakona o vodama HE VARAŽDIN Stranice: 118., 129., 140., 153., 202., 209. Tekst: ID projekta: 264 Vodno područje: VP rijeke Dunav za slivove Mure i gornje Drave Plitvica – Bednja VŽ VARAŽDIN Drava – izgradnja nasipa Hrašćan uz staro korite HE Varaždin (3,0 km) Hidromorfološki tip: NASIP Investicijska vrijednost projekta: 8.000.000,00 kn Komentar: Voditi računa o članku 145. Zakona o vodama MHE na rijeci Glini (Fajerov mlin) Stranice: 121., 134., 147., 170. Tekst: ID projekta: 21 Vodno područje: VP rijeke Dunav za srednji u donju Savu Banovina SMŽ Glina Izgradnja betonske pregrade na rijeci Glini (Fajerov mlin) u cilju stabilizacije korita s mogućnošću dogradnje MHE u drugoj etapi izgradnje	
--	--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Hidromorfološki tip: PREGRADA Investicijska vrijednost projekta: 2.880.000 kn Komentar: Spomenuta je mogućnost gradnje MHE MHE vezano uz branu Brodarci na Kupi i Dobri Stranice: 124., 133., 145., 165. Tekst: ID projekta: 14 Vodno područje: VP rijeke Dunav za srednji u donju Savu Kupa KŽ KARLOVAC Izgradnja brane Brodarci s popratnim nasipima na Kupi i Dobri u dvije etape izgradnje u cilju regulacije vodnog režima na području Karlovca i s mogućnošću dogradnje MHE. Hidromorfološki tip: BRANA, PRELJEV, NASIP Investicijska vrijednost projekta: 33.670.000 kn Komentar: Spomenuta je mogućnost gradnje MHE MHE Orljava Stranice: 125., 134., 146., 168. Tekst: ID projekta: 32 VP rijeke Dunav za srednji u donju Savu Orljava – Londža PSŽ POŽEGA Izgradnja pregrade u koritu rijeke Orljave u Požegi u rkm 36+117, u cilju stabilizacije korita i s mogućnošću dogradnje MHE u drugoj etapi Hidromorfološki tip: PREGRADA Investicijska vrijednost projekta: 3.000.000 kn Komentar: Spomenuta je mogućnost gradnje MHE HE Osijek Stranice: 168. Tekst: Županija: Vukovarsko – srijemska	
--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Područje predloženo županijskim planovima navodnjavanja; slivno područje Vuka (za uvjete neizgrađene vodne stepenice HE Osijek i neizgrađenog Kanala Osijek) Površina predložena županijskim planom navodnjavanja: 35.920 ha HE Ličanka Tekst: ID projekta: 38 Županija: Primorsko – goranska Opis projekta: Lič Zahvat vode sa preljeva HE Ličanka, tlačna distribucijska mreža Investicijska vrijednost projekta: 15.597.500 Vezano uz hidrotehnički sustav postojeće HE Senj i planirani sustav HES Kosinj/Senj2 planirani zahvat „regulacija rasteretnog kanala rijeke Gacke“ (str. 126. u <i>Višegodišnjem programu gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013.-2017.</i>) može biti od utjecaja na rad tih sustava.	
		Str. 23. Primjedba: <i>U vodnu bilancu uključiti i razdoblje 1990.- 2015. u kojem su bilježeni najveći ekstremi</i> Obrazloženje: Navodi se da područje rijeke Dunav obiluje vodom pri čemu se komentira prosječna vodna bilanca za razdoblje 1960.-1990. godine. Znamo da se u klimatologiji kao relevantan niz podataka razmatra 30- godišnje razdoblje, ali treba uzeti u obzir da se to radi u koracima od 10 godina pa je valjalo uzeti u obzir i posljednjih 25 godine (1990.-2015. godine) kada su se pojavili najveći ekstremi (prosječna godišnja količina padalina se može bitno smanjuje, ali su ekstremi veći pa se u kratkom razdoblju javljaju pojave poplava).	Komentar. Odgovor na komentar: U razdoblju od 1991. - 2000. godine se zbog ratnih djelovanja redoviti hidrološki monitoring nije obavljao na gotovo 30% državnog kopnenog teritorija, a mreža vodomjernih postaja u potpunosti je obnovljena tek oko 2000. godine. Uvažavajući činjenicu da je za definiranje vodne bilance potrebno raspolagati izmjerenim i obrađenim hidrološkim podacima iz najmanje tridesetgodišnjeg razdoblja, u obradi je korišten cjeloviti fond podataka iz razdoblja od 1960. do 1990. godine. Zabilježeni hidrološki ekstremi nakon 1990. godine uzeti su u obzir svuda gdje je to bilo potrebno, kao primjerice pri pripremi Plana upravljanja rizicima od poplava.
		Str. 31. Primjedba:	Komentar. Odgovor uz komentar: Usklađenje monitoringa sa zahtjevima EU vodnih direktiva dugoročan je proces koji je u tijeku, a njegova dinamika zavisna je o

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUVV-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektno posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspertne procjene i nedostatnih podataka - Pojasniti zašto nema podataka i zašto nije proveden potpuni monitoring od strane Hrvatskih voda kako je to propisano člankom 44. Zakona o vodama i zašto nisu korišteni podaci koji su trebali biti prikupljeni temeljem primjerice, Uredba o klasifikaciji voda iz 2008., Uredbe o opasnim tvarima u vodama iz 2008. godine, Uredbe o klasifikaciji voda iz 1998. godine, Uredbe o klasifikaciji voda iz 1981. godine i Uredba o maksimalno dozvoljenim koncentracijama opasnih tvari u vodama i obalnom moru iz 1984. godine Obrazloženje: Vezano uz definiranje tip-specifičnih (misli se na izdvojeni tip površinske vode) referentnih uvjeta se navodi da nema dovoljno podataka i da je uz prostorne i povijesne podatke, u velikoj mjeri korištena ekspertna procjena. Ovdje navedeno je bitno za postupak proglašavanja <i>znatno promijenjenih</i> i <i>umjetnih vodnih tijela</i>. Navodi se da je napravljena revizija tipologije površinskih voda (broj tipova je smanjen u odnosu na prethodno razdoblje). Novi pregled tipova površinskih voda dan je u prilogu 12. Uredbe o standardu kakvoće voda (NN 73/13) te je povećan broj elemenata kakvoće za koje su određene referentne vrijednosti i granice klasa, prvenstveno bioloških elemenata. Problem je u tome da nema dovoljno podataka o monitoringu, već će se on tek provoditi. Koliko imamo saznanja u Hrvatskim vodama se tek sada pokreće izrada projekta koji će rezultirati klasifikacijskim sustavom za ocjenu <i>ekološkog potencijala</i>. Metodologija je najavljena za kraj 2017. godine.	kapacitetima ovlaštenih laboratorija. U međuvremenu su za potrebe pripreme nacrt Plana upravljanja vodnim područjima umjesto nedostajućih podataka, slično kao i u drugim europskim državama korištene ekspertne procjene zasnovane na raspoloživim podacima i informacijama. Ne očekuju se nikakve štetne posljedice radi primjene takvog pristupa.
		Str. 32. Vrijede primjedbe vezano uz stranu 31. Na strani 32. je definirano što je „Referentno stanje“ i iz teksta je vidljivo da je to zbog nedostatka podataka najvećim dijelom napravljeno na temelju ekspertne procjene.	Komentar. Vidjeti odgovor na prethodni komentar

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 37. Primjedba: <i>U PUVP-u jasno komunicirati kada će se provesti evaluacija „usporedivosti“</i> Obrazloženje: Navodi se da RH nije sudjelovala u prvom i drugom interkalibracijskom ciklusu vježbi jer u to vrijeme nije bila članica EU, pa se navodi da će se nacionalni klasifikacijski sustav bioloških elemenata u kopnenim vodama naknado prilagođavati prema uputama Europske komisije. Treba naglasiti da je Europska komisija predmetni Priručnik (fusenost 12, na str. 38.) izdala u ožujku 2014. (a RH je članica EU od 01.07.2013.) pa se postavlja pitanje kada će se provesti evaluacija „usporedivosti“?	Komentar. Odgovor na komentar: Ciklus interkalibracije je za veliki dio tipova vodotoka završen 2013. godine, sada se interkalibriraju velike rijeke i tu smo uključeni u postupak interkalibracije. A za one koje su već prošle interkalibraciju moramo se dogovarati bilateralno i naći zajednički interes sa susjednim zemljama. Navedeni projekti se financiraju u okviru INTERREGA, a nominiraju se kako bi zemlje koje su prošle osnovnu interkalibraciju istu obnovile s Republikom Hrvatskom.
		Str. 40. Primjedba: <i>Vrijede primjedbe vezano uz stranu 31.</i> Obrazloženje: U odnosu na prethodni PUVP (tada je bilo 52 tipa rijeka (tekućica) što stoji na str. 15. važećeg PUVP) je u ovom Nacrtu PUVP je primijenjena nova tipologija, ali se navodi da je stanje voda utvrđivano uglavnom temeljem ekspertne procjene, a ne podataka.	Komentar. Odgovor na komentar S obzirom na to da je nova tipologija regulirana Uredbom o standardu kakvoća voda koja je stupila na snagu 2013, dopunjena u 2014. i 2015. godini, te da se tek nakon toga pristupilo usklađenju monitoringa jasno je da su rezultati biološkog monitoringa samo djelomično bili na raspolaganju. Na vodnim tijelima na kojima su rezultati monitoringa bili na raspolaganju napravljena je potpuna ocjena stanja voda, dok je na ostalim vodnim tijelima (uglavnom je riječ o nedostatku podataka o elementima biološkog dijela klasifikacijskog sustava stanja) stanje voda proglašeno na osnovi IMPRESS analize (analiza opterećenja i utjecaja opterećenja na stanje voda). Pri tome se pošlo od pretpostavke ukoliko IMPRESS analiza upućuje na veliki utjecaj opterećenja može se očekivati i nezadovoljavajuće stanje u cjelini.
		Str. 68.	Primjedba se odbija. Obrazloženje: Pogledati poglavlje:

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		Primjedba: <i>U PUVP-u jasno komunicirati kada će se to preispitati i ima li danas dovoljno podataka?</i> Obrazloženje: U fusnoti 20. i 21., na strani 68. se navodi da će se odluka o određivanju ranjivih područja preispitati i po potrebi preinačiti jer da u vrijeme njezinog donošenja nije bilo dovoljno podataka. Postavlja se pitanje kada će se to preispitati i ima li danas dovoljno podataka?	5.4 Dopunske mjere 5.4.1 Dopunska mjera usklađenja monitoringa stanja voda. Prijedlog usklađenja monitoringa zaštićenih područja. Monitoring područja ranjivih na nitrata i područja podložnih eutrofikaciji. Radi se o tome da je zbog nedostajaceg minitoringa nitrata poljoprivrednog podrijetla u Republici Hrvatskoj proglašeno ranjivim područjima manje od 10% teritorija RH. Dodatno proglašenje ranjivih područja nisu prepreka razvoj hidrenergetskog sektora u RH već mogu utjecati na ograničenja u poljoprivrednoj proizvodnji.
		Str. 70. i 71. Primjedba: <i>- Vrijede primjedbe vezano uz stranu 3. i 4.</i> <i>- Jasno na navedenim stranicama navesti i MINGO kao tijelo nadležno za formuliranje i provedbu energetske politike Republike Hrvatske što je u uskoj vezi s upravljanjem vodama</i> <i>- Jasno navesti minimalno RES direktivu kao direktivu povezanu s problematikom upravljanja vodama, te druge direktive koje MINGO ocijeni potrebnim navesti</i> Obrazloženje: Područje ekološke mreže se navodi kao područje u kojem je poboljšanje stanja voda bitan element zaštite staništa i/ili vrsta. Postavlja se pitanje što je s konceptom vezano uz proglašavanje <i>znatno promijenjenih i/ili umjetnih vodnih tijela</i> ukoliko se lokacije postojećih hidroelektrana poklapaju s tim područjima? U pristupu Hrvatskih voda osjeća veliki utjecaj WWF-ove studije Dinaric Arc Sustainable Hydropower Initiative (DASHI), Identification of most outstanding freshwater/river ecosystems in Albania, Bosnia and Herzegovina, Croatia and Montenegro – Tehnical report, Version 2 – May 2014. Cjelovite primjedbe na navedenu studiju nalaze se u Prilogu ovog	Primjedba se odbija uz ista obrazloženja i dodatni komentar: Cilj navedene studije je sagledavanje utjecaja korištenja hidroenergetskog potencijala na vodne i o vodi ovisne ekosustave i bioraznolikost te identifikacija područja na kojima bi utjecaj hidroenergetskog korištenja vodotoka bio neprihvatljiv. To se osobito odnosi na područje ekološke mreže. Plan upravljanja vodnim područjima, sukladno Dodatku VI Okvirne direktive o vodama, direktno u obvezni program mjera mora uključiti (primijeniti) i mjere vezane uz provedbu Direktive o pticama i Direktive o staništima (provedba ovih direktiva je u nadležnost tijela nadležnih za zaštitu prirodu uključujući i definiranje mjera na tom području). Dakle, sve dvojbe vezane uz navedeni materijal i pristup ocjeni stanja voda (odnosno potrebi primjene određenih mjera) potrebno je riješiti u suradnji s tijelom nadležnim za zaštitu prirode. Takva veza još uvijek (20.11.2014 je objavljena konsolidirana verzija Okvirne direktive) nije uspostavljena sa RES direktivom te se prema

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

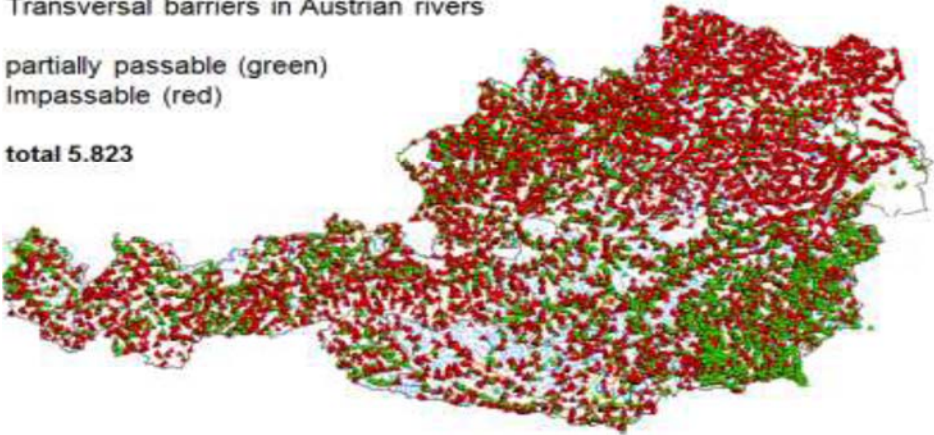
		Obrasca. Zašto su ovakvi materijali (analize/studije/publikacije) važni za HEP i Republiku Hrvatsku? Studija na neformalan način odrađuje posao za koji su zadužene Hrvatske vode. Zapravo se radi o utvrđivanju statusa vodnih tijela što se provodi kroz pripremu <i>Plana upravljanja vodnim područjima</i>. Analizom su obuhvaćeni praktički svi veći vodotoci u Republici Hrvatskoj. Primijetili smo određena odstupanja u odnosu na podatke iz važećeg <i>Plana upravljanja vodnim područjima</i> za razdoblje 2013.-2015.. U materijalu su utvrđeni tzv. „Evaluated River Reaches“ za koje se donosi prilično radikalan zaključak: <i>„These river reaches should be protected from any form of anthropogenic disturbance including hydropower development.“</i> Ovakav zaključak je između ostalog dobrim dijelom temeljen na pretpostavkama, posebice u segmentu vrednovanja priobalne vegetacije i ihtiofaune. Smatramo da dokument zavređuje evaluaciju od strane Hrvatskih voda koje bi o tome trebale dati svoje stručno mišljenje. <i>Planom upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021.</i> Republika Hrvatska po prvi puta utvrđuje status vodnih tijela sukladno obavezama <i>Okvirne direktive o vodama</i> (WFD), a što će se odraziti i na planske dokumente vezane i za sljedeća planska razdoblja, što smatramo aktivnostima od nacionalne važnosti koje zahtijevaju izuzetno pažljivu i promišljenu međuresornu suradnju i koordinaciju. Navedeni dokument ima utjecaja kako na mogućnost razvoja planiranih hidroenergetskih projekata, tako i možebitno na rad postojećih hidroelektrana. Ova problematika prelazi u kategoriju koordinacije između pojedinih tijela središnje državne uprave (ministarstva) pri čemu nismo prepoznali dovoljnu uključenost Ministarstva gospodarstva.	Vodiču za izvješćivanje prema Okvirnoj direktivi o vodama (obavezan za sve članice) hidroenergetika promatra isključivo kao pritisak na stanje površinskih vodnih tijela a prvenstveno u smislu hidromorfološkog pritiska.
		Str. 75., 76., 77. Primjedba: - Vrijede primjedbe vezano uz stranu 3. i 4. - Jasno na navedenim stranicama navesti i MINGO kao tijelo nadležno za formuliranje i provedbu energetske politike Republike Hrvatske što je u uskoj vezi s upravljanjem vodama - Jasno navesti minimalno RES direktivu kao direktivu povezanu s problematikom upravljanja	Primjedba se odbija uz ista obrazloženja te dodatni komentar: Uloga HEP-a kao institucije koja, upravljanjem svojim postrojenjima, sudjeluje u smanjenju rizika od poplava uređuje se izdavanjem pojedinačnih vodopravnih akata za pojedina postrojenja i nije predmet Plana upravljanja vodnim područjima. Kontrola ispunjavanja propisanih uvjeta HEP-u, odnosno drugom korisniku hidroenergetskog postrojenja (npr. korisnici MHE) obavlja se na temelju

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	<i>vodama, te druge direktive koje MINGO ocijeni potrebnim navesti</i> - <i>Pojasniti Ovlašteniku koji je radio Stratešku studiju instrumente definirane Okvirnom direktivom o vodama i zatražiti ga da da osvrn na nekoordiniranost središnjih tijela državne uprave u postupku proglašavanja ekološke mreže što može imati posljedice na BDP Republike Hrvatske</i> - Vrijede i primjedbe pojašnjenja vezana uz stranu 93. Obrazloženje: Niti Ministarstvo gospodarstva (Energetika, RES Direktiva...) niti HEP nisu prepoznati kao tijela s kojima Hrvatske vode trebaju surađivati u provedbi <i>Okvirne direktive o vodama</i> iako je ta suradnja ugrađena u sam <i>Zakon o vodama</i>. Provedba <i>Okvirne direktive o vodama (Komponenta A PUV-p-a)</i>, ali i <i>Direktive o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima (Komponenta B PUV-p-a)</i> itekako je povezana za HEP-om kao operaterom 26 postojećih hidroelektrana, pa začuđuje činjenica da u opisu funkcije koordinacije koju provede Hrvatske vode s drugim institucijama (str. 77. PUV-p-a) HEP nije niti spomenut. Inicijativa za bilo kakvo sudjelovanje u postupku izrade PUV-p-a došla je od strane HEP-a. Razumljivo je da u izradi ovakvih dokumenata sudjeluje Ministarstvo gospodarstva, koje se u definiranju svojih vizija energetskog razvitka Republike Hrvatske može oslanjati na HEP kao nacionalnu energetska kompaniju. S druge strane HEP-u se nameću razni troškovi (povrat internaliziranih ERC troškova sukladno načelu korisnik plaća) i istovremeno najavljuju razni zahvati na vodnim tijelima koja mogu bitno utjecati na rad postojećih HE ukoliko se ne bude razmatrao njihov utjecaj na postojeće HE Nedopustivo je da se navodi da se PUV-p nakon usuglašavanja plana s drugim resornim tijelima predlaže na prihvaćanje Vladi Republike Hrvatske, a da pri tome Ministarstvo gospodarstva uopće nije sudjelovalo u izradi Nacrta PUV-p niti je prepoznato kao tijelo koje sudjeluje u postupku utvrđivanja sadržaja strateške studije. Ovlaštenik uopće nije razmatrao odnos ovoga Plana sa Strategijom energetskog razvitka Republike Hrvatske niti sa Akcijskim planom za obnovljive izvore energije za razdoblje 2014.-2020.	odgovarajućeg monitoringa koji je propisan tim aktima svakom korisniku pojedinačno. Usklađivanje interesa hidroenergetskog sektora i tijela nadležnih za zaštitu prirode u pogledu ispunjenja uvjeta zaštite prirode nije predmet ovoga Plana. Eventualne prigovore hidroenergetskog sektora potrebno je raspraviti u procesu donošenja: • Uredba o ekološkoj mreži Narodne novine, br. 124/13, 105/15 • Pravilnik o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže Narodne novine, broj 15/14, te • Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu Narodne novine broj 146/14. Vodni sektor samo preuzima uadane uvjete posebno u područjima ekološke mreže.
--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Na sl. A.3. u Nacrtu PUVP-a koja prikazuje organigram ključnih tijela za upravljanje vodama i izradu Plana upravljanja vodnim područjima navodi se Ministarstvo gospodarstva, a istovremeno se u opisu djelatnosti Ministarstva poljoprivrede (str. 75 u Nacrtu PUVP-a) i opisu djelatnosti Hrvatskih voda kao operativnog izrađivača PUVP-a (str. 76.-77. u Nacrtu PUVP-a) Ministarstvo gospodarstva koje je nadležno za energetiku, gospodarenje mineralnim sirovinama i primjerice provedbu tzv. RES Direktive (direktiva o obnovljivim izvorima energije u kojoj hidroenergetika zauzima značajno mjesto) uopće ne spominje. Provedba ovakvog plana upravljanja vodnim područjima ne samo da će onemogućiti izgradnju novih velikih HE, te istovremeno značajno povećati troškove rada postojećih hidroenergetskih postrojenja paralelno sa smanjenjem operativnih mogućnosti njihova rada (zbog vjerojatnog povećanja tzv. „biološkog minimuma odnosno optimalnog ekološkog protoka“ ili renaturalizacija vodotoka čime se vode skreću na drugačiji način od postojećeg ili pak crpljenjem vode iz akumulacija HE za potrebe poljoprivrede) ne vodeći pri tome računa da odredbe Okvirne direktive o vodama omogućavaju da se postojeće stanje u najvećoj mogućoj mjeri zadrži proglašavanjem trajnih izuzeća kroz instrument <i>znatno promijenjenih ili umjetnih vodnih tijela</i> i odgovarajući način određivanja <i>dobrog ekološkog potencijala</i>. Hrvatske vode su tu mogućnost prepoznale, ali u dijelovima plana u kojima su sudjelovala tijela nadležna za zaštitu prirode se osjeća nedostatak cjelovitog razmišljanja o upravljanju prostorom, vodama i funkcioniranju drugih resora. Predlažemo pogledati primjer Austrije iz kojeg se vidi koliko je vodotoka „prekinuto“ i nikada neće niti biti povezano u smislu neprekinutosti kontinuiteta toka kakvog bez dovoljno znanja forsira nekadašnji Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP), danas integriran u Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu (HAOP). Naime, na radionici koju je organizirao sam DZZP austrijski kolege su jasno rekle da se na mjestima gdje to nije opravdano neće raditi na povezanosti odnosno planirati izgradnje „ribljih staza“ ili provoditi druge mjere koje mogu bitno utjecati na proizvodnju električne energije u postojećim hidroelektranama.	
--	--	--	--

		Can fish freely migrate in Austrian rivers? Transversal barriers in Austrian rivers partially passable (green) Impassable (red) total 5.823 Sve navedeno vodi hidroenergetiku Republike Hrvatske koja je osnovica elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske u nekonkurentnu poziciju što će imati za posljedicu još veći uvoz električne energije i smanjenje udjela energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Republici Hrvatskoj (ne odnosi se samo na električnu energiju – vidjeti definiciju iz RES Direktive). O energetske ovisnosti ne treba niti govoriti. (f) „konačna bruto potrošnja energije“ znači energetske proizvode isporučene za energetske potrebe industriji, prometu, kućanstvima, sektoru usluga uključujući i javne usluge, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, uključujući potrošnju električne energije i topline koju upotrebljava energetske sektor za proizvodnju električne energije i topline te uključujući gubitke električne energije i topline u distribuciji i prijenosu.	
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Str. 81. Primjedba: <i>Predlaže se na strani 81. iza rečenice</i> Opterećenje zahvaćanjem i/ili preusmjeravanjem vode je problem koji se javlja na manjem broju vodnih tijela. Utvrđeni problemi će se rješavati mjerama kontrole zahvaćanja voda, kojima količinu zahvaćene vode treba smanjiti ispod 40% prosječnog dugogodišnjeg protoka, odnosno indeks iskorištenja voda dovesti na razinu umjerenog <i>dodati sljedeća rečenica:</i> <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Obrazloženje: Navodi se sljedeće: Opterećenje zahvaćanjem i/ili preusmjeravanjem vode je problem koji se javlja na manjem broju vodnih tijela. Utvrđeni problemi će se rješavati mjerama kontrole zahvaćanja voda, kojima količinu zahvaćene vode treba smanjiti ispod 40% prosječnog dugogodišnjeg protoka, odnosno indeks iskorištenja voda dovesti na razinu umjerenog	Primjedba se djelomično prihvaća i ugrađena je na odgovarajući način u poglavlje C.5.2.7 .
--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		pri čemu nije razvidno da li se to odnosi i na <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i>. U Planu treba jasno stajati da se to ne odnosi na vodotoke u kojima djeluju postojeće hidroelektrane. Kada se još uzme u obzir namjera revitalizacije pojedinih starih korita rijeka postaje upitno kako će to sve utjecati na hidroenergetske proizvodne objekte i da li je vođeno računa o članku 4.3. <i>Okvirne direktive o vodama</i> koji jasno navodi da „<i>promjene hidromorfoloških značajki vodne cjeline potrebne za postizanje dobrog ekološkog stanja ne smiju imati značajne negativne posljedice na djelatnosti za koje se voda akumulira kao što je energetika.</i>“	
		Str. 81., 131., 174., 197., 198. Primjedba: <i>Predlaže se u tekstu konzistentno navoditi da li se radi o „proglašenim“ vodnim tijelima ili o „kandidatima“ s obzirom da je i iz cjelovitog PUV-a i iz izlaganja izrađivača plana održanog 10.02.2015. godine razvidno da ta tijela nisu „proglašena“ niti da je proveden cjeloviti postupak kako to zahtjeva WFD CIS Guidance No4 i s njim povezani drugi WFD CIS Guidance dokumenti</i> Obrazloženje: U tekstu se navodi da su izdvojena i proglašena <i>znatno promijenjena</i> i <i>umjetna vodna</i> dok se u ostatku Plana i dalje govori o kandidatima iz čega je jasno da najveći posao tek predstoji (utvrđivanje <i>dobrog ekološkog potencijala</i> za svako <i>znatno promijenjeno</i> i/ili <i>umjetno vodno</i> tijelo ponaosob, nakon čega tek slijedi evaluacija predloženih mjera kako se ne bi dovelo do značajnih negativnih posljedica na djelatnosti za koje se voda akumulira kao što je energetika.)	Komentar - Pojašnjenje: U Planu je: • u poglavlju C.1.4 procijenjena hidromorfološka opterećenja • u poglavlju C.2.1.1. ocijenjena stanja vodnih tijela (hidromorfološko, ...) sva vodna tijela u lošem hidromorfološkom stanju se analiziraju za umjetna i znatno promijenjena vodna tijela (prvi uvjet za proglašenje znatno promijenjenog vodnog tijela je da je ono u lošem hidromorfološkom stanju, a potom je potrebno da budu ispunjeni još neki uvjeti; napominje se ukoliko je za neko vodno tijelo ocijenjeno da je u dobrom stanju onda ono ne može biti proglašeno znatno promijenjenim). • u poglavlju C.2.1.4. odabiru se vodna tijela koja su kandidati odnosno proglašeni umjetnim i značajno promijenjenim vodnim tijelima. Nadalje, pošto je riječ o modifikacijama zbog: • sustava zaštite od poplava, • sustava proizvodnje hidroenergije, • sustava plovidbe i

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			• sustava poljoprivredne infrastrukture nastavno je, u poglavlju, obrazloženo značenje ovih grana za gospodarstvo Hrvatske čime se „potvrđuje status umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela“. Na tim tijelima se utvrđuje klasifikacijski sustav potencijala voda i treba proglasiti potencijal (dobar, umjeren, loš ili vrlo loš). S obzirom na to da takav sustav trenutačno ne postoji, u Programu mjera je predloženo da se u narednom razdoblju od 3 godine kroz istraživački monitoring u suradnji s: • sektorima zaštite od poplava, proizvodnje hidroenergije, plovidbe i poljoprivrede s jedne strane i • tijela nadležnog za prirodu i okoliš te tijela nadležnog za upravljanje vodama s druge strane razvije klasifikacijski sustav potencijala voda koji bi s: • jedne strane osigurao održivost vodnog resursa, osigurao najmanje dobro stanje vodnih i o vodi ovisnih ekosustava (ne samo oko prirodnih nego i oko umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela) te respektirao druga korištenja voda u slivu i omogućio stvaranje novih razvojnih kapaciteta a pri tome vodeći računa o: • zadržavanju potpune funkcionalnosti i ekonomičnosti objekata sustava obrane od poplava, hidroenergetskih sustava, plovidbe i sustava poljoprivredne infrastrukture. Nakon uspostavljenog / usuglašenog klasifikacijskog sustava (koji u sebi sadrži i
--	--	--	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			rješavanje pitanja ekološki i ambijentalno prihvatljive protoke) u naredne tri godine klasifikacijski sustavi bi se trebali primjenjivati u postupku ocjene potencijala (i ako je potrebno dodatno podešavati). U plansko razdoblje 2022. – 2027. godine ušlo bi se s razvijenim klasifikacijskim sustavom potencijala i dobrom podlogom za postizanje (ako ne već i postignutim) dobrim stanjem / potencijalom voda. Sva ostala vodna tijela koja su lošem hidromorfološkom stanju a nisu proglašena umjetnim odnosno znatno promijenjenim potrebno je dovesti u dobro stanje (provedbom redovitih mjera ili u slučaju većih hidromorfoloških modifikacija provedbom mjera revitalizacije ili renaturalizacije).
		Str. 93. Primjedba: <i>Bilo bi uputno da se i MINGO očituje o PUVP-u i postupku njegova donošenja s obzirom da:</i> - nije prepoznato kao tijelo u postupku izrade Nacrta PUVP-a - nije prepoznato kao tijelo u postupku izrade sadržaja strateške studije - da niti u Nacrtu PUVP-a niti u strateškoj studiji nije razmatran utjecaj i odnos ovog plana sa primjerice Strategijom energetskog razvitka Republike Hrvatske ili Akcijskim planom za obnovljive izvore energije do 2020. godine - se ovim PUVP-om u sljedeće plansko razdoblje prenosi cilj da se hidromorfološko stanje vodnih tijela zadrži nepromijenjenim u odnosu na stanje iz 2009. godine što praktički isključuje mogućnost izgradnje bilo kakvih većih HE, a što se navodi kao cilj u drugim strateškim/planskim/programskim dokumentima Republike Hrvatske koje ovaj Plan nije niti razmatrao Obrazloženje: U tekstu se navodi:	Primjedba se odbija. Kao što je već navedeno predstavnici MINGOa su bili imenovani u Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja ovog Plana na okoliš, a kasnije tijekom javne rasprave su dostavili i svoje mišljenje. Još jednom napominjemo Planom se niti na koji način ne dovodi u pitanje <u>izgradnja novih građevina; hidroenergetskog sustava</u>, sustava obrane od poplava, plovidbe ili poljoprivredne vodne infrastrukture. Plan isključivo regulira postupak koji je potrebno provesti kako bi se zahvati koji imaju značajne i trajne negativne utjecaje na vode mogli realizirati. Dakle, nakon provedenih postupaka nema nikakve zapreke da se određeno vodno tijelo koje je sada u prirodnom (dobrom ili lošem) stanju proglasi znatno promijenjenim (s obzirom da je riječ o novim zahvatima u prostoru dio ovog postupka je i razrada klasifikacijskog

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Pri tome se naglašava da visoki stupanj internalizacije troškova uključuje i visoki stupanj poštivanja načela onečišćivač/korisnik plaća. Odnosno, riječ je o visokom stupnju direktnog sudjelovanja izvora opterećenja u podnošenju troškova provedbe Programa mjera (Nitrarna direktiva/poljoprivreda, Direktiva o industrijskim emisijama/industrija). Urbani razvoj (stanovništvo) se u određenoj mjeri subvencionira zbog nepriuštivosti podnošenja ekoloških i resursnih troškova, odnosno nepriuštivosti buduće cijene vode za stanovništvo nakon razdoblja intenzivnog investiranja i provedbe vodno – komunalnih direktiva. Određena unaprjeđenja potrebna su za osiguranje pokrivanja eksternih troškova potrebnih za provedbu Programa mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima 2022. – 2027. <i>Okvirna direktiva o vodama</i> zahtjeva da se pri proglašavanju <i>znatno promijenjenih</i> i/ili <i>umjetnih vodnih tijela</i> sagleda i utjecaj na djelatnost zbog koje se vode akumulira. Kod postojećih velikih HE koje sudjeluju u značajnom iznosu u ukupnoj proizvodnji električne energije u Republici Hrvatskoj nisu u punom opsegu sagledani svi utjecaji koji su višestruki: povećanje troškova zbog načela korisnik plaća uz istovremeno najavljeno smanjenje operativnih odnosno proizvodnih mogućnosti. Također je netočna konstatacija da se opterećivanjem korisnika (npr. hidroenergetike) subvencionira stanovništvo. Naime, učinak je sljedeći: povećanjem troškova proizvodnje povećava se cijena električne energije za stanovništvo - povećanje troškova cijene električne energije je elastično samo do određene razine, kada je isplativije pribavljati energiju na tržištu (dakle izvan nacionalnih granica) što uzrokuje energetske ovisnosti države, a poznato je da sve gospodarski napredne zemlje potiču vlastitu energetske neovisnost, a energetska neovisnost se gradi na resursima s kojima određena zemlja raspolaže i potiče lokalnu zaposlenost. Europskim politikama se potiče razvoj prijenosnih sustava na razini tzv. Energetske unije (pojam širi od administrativno-teritorijalnog prostora EU) kako bi se ta roba „energija“ mogla plasirati slabije razvijenim zemljama. Dakle, <u>ovakva energetska politika</u> umjesto da koristi da „zelena električna energija“ bude hrvatski izvozni proizvod (naravno nakon što zadovolji zadane ciljeve za udjelom energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije – za sada su to 20/20/20) i da se koriste usluge regulacije elektronergetskog sustava na regionalnoj razini <u>vodi u još veću energetske ovisnost, zahvaljujući tome što Republika Hrvatska sama čini i svoj proizvod cjenovno nekonkurentnim.</u>	sustava potencijala). U Planu je prepoznato značenje proizvodnje hidroenergije za Republiku Hrvatsku što je i bio glavni argument za „potvrđivanje statusa umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela“
--	---	--

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		Str. 96. Fusnota broj 27 ilustrira način planiranja u Republici Hrvatskoj. Dakle, uređaji su izgrađeni, ali nema kanalizacijskog sustava. Navedena fusnota glasi: ²⁷ Postoji još 28 izgrađenih uređaja za pročišćavanje, ukupnog kapaciteta 107.455 ES, koji nisu u funkciji zbog neizgrađenog kanalizacijskog sustava.	Komentar. Odgovor na komentar Višegodišnji programom gradnje komunalnih vodnih građevina kojeg je Vlada RH donjela 2015. godine sadrži sve projekte neizgrađenih kanalizacijskih sustava. S obzirom na to da izgradnja sustava javne odvodnje kao cjelovitih projekata se razvija godinama i u smislu financiranja vrlo zahtjevi isti će se kompletirati u skladu s osiguranjem potrebnih sredstava za provedbu istih. Ovaj komentar nije u neposrednom vezi s područjem djelatnosti HEPA.
		Str. 123. Primjedba: Iza navedenog teksta predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Obrazloženje: Vezano uz hidromorfološko opterećenje se između ostalog navodi sljedeće: Fizičke promjene duž korita, obala i inundacije Linijske vodne građevine i zahvati (nasipi, pojačanje i učvršćivanje obala, oblaganje korita i dna kamenom i betonom, kanaliziranje i produbljivanje korita, ...) dovode do nestajanja prirodnih varijacija u širini i dubini rijeke, ali i u nizu fizičkih obilježja staništa, tipovima podloga, toku, svojstvima taloženja i erozije itd., a kao rezultat toga nestaju specifična vodna staništa. Također, moguće je prekid interakcije između vodenih i kopnenih komponenti riječne doline, osobito u poplavnim područjima koja imaju važnu ulogu u infiltraciji vode i	Primjedba se djelomično prihvaća i ugrađena je na odgovarajući način u poglavlje C.5.2.7.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	prihranjivanju vodonosnika kao i u kontroli erozije , pronosa i taloženja nanosa i slično. Promjene u uzdužnom i poprečnom profilu rijeke često utječu na povezanost s podzemnim vodama što djeluje na hidrološki režim površinskih i podzemnih voda i ekosustava ovisnih o podzemnim vodama. Poprečne vodne građevine Prisutnost poprečnih vodnih građevina (brana, ustava, pragova, stepenica i slično) ima ozbiljne ekološke posljedice jer je spriječen prirodan tok vode, nanosa, vodenih organizama, što uzrokuje promjene stanišnih uvjeta i strukture životnih zajednica uzvodno i nizvodno od pregrade. Kako mnoge vrste u velikoj mjeri ovise o različitim stanišnim karakteristikama, naročito za reprodukciju, neophodno im je slobodno uzdužno kretanje. Kontrola dinamike vodenoga toka Kontrola dinamike vodenoga toka odnosi se na dijelove i dionice vodotoka koji su zbog različitih ljudskih djelatnosti izloženi naglim promjenama dinamike tečenja (hydropeaking), usporavanju toka i sličnim promjenama stanišnih prilika i mogućeg narušavanja dobrog stanja. Potrebno je voditi računa o utjecaju na djelatnosti zbog kojih su promjene na vodnim tijelima nastale, pa se predlaže i u ovom dijelu tekst nadopuniti kako je to predloženo u koloni lijevo.	
--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 129. Primjedba: - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUV-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektno posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspertne procjene i nedostatnih podataka - pojasniti zašto nema podataka i zašto nije proveden potpuni monitoring od strane Hrvatskih voda kako je to propisano člankom 44. <i>Zakona o vodama</i> i zašto nisu korišteni podaci koji su trebali biti prikupljeni temeljem primjerice, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 2008., <i>Uredbe o opasnim tvarima u vodama</i> iz 2008. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1998. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1981. godine i <i>Uredba o maksimalno dozvoljenim koncentracijama opasnih tvari u vodama i obalnom moru</i> iz 1984. godine Obrazloženje: Navodi se sljedeće: Kemijsko stanje tijela površinske vode izražava prisutnost prioritarnih tvari u površinskoj vode, sedimentu i bioti. Prema koncentraciji pojedinih prioritarnih tvari, površinske vode se klasificiraju u dvije klase kemijskog stanja: dobro stanje i nije dostignuto dobro stanje. Površinsko vodno tijelo je u dobrom stanju ako prosječna i maksimalna godišnja koncentracija svake prioritarnih tvari ne prekoračuje propisane standarde kakvoće vodnoga okoliša. Standardi za ocjenjivanje kemijskog stanja površinskih voda nisu promijenjeni u odnosu na prvi planski ciklus, jer se i popis tvari mjerodavnih za ocjenu kemijskog stanja i propisani standardi kakvoće za te tvari preuzimaju iz Direktive o standardima kakvoće vodnog okoliša EU (Directive 2008/10/EZ). Za ocjenu ekološkog i kemijskog stanja svih kategorija površinskih voda danu u nastavku nisu mogli biti korišteni svi relevantni elementi i pokazatelji kakvoće, zbog ograničenog fonda	Komentar. Pojašnjenje: U slučaju nedostatka podataka o nekom vodnom resursu koji ima status općeg dobra (ne javnog) i koji prema rezoluciji EU Parlamenta Right2Water se smatra osnovnim ljudskim pravom treba postupati s najvećim oprezom i brigom pa se tako u pogledu ovog Plana i postupilo. U Planu upravljanja vodama propisane su samo one aktivnosti koje je obvezno provesti (bez obzira na stanje voda), a na onim područjima za koja je <u>procijenjeno</u> da nakon provedbe osnovnih mjera neće biti postignuto dobro stanje, provedba dopunskih mjera se preporuča, propisuje se samo „pojačani“ monitoring. Slično, u narednom razdoblju na vodnim tijelima u lošem hidromorfološkom stanju koja su proglašena znatno promijenjenim ili umjetnim, propisuje se u prve 3 godine istraživanje za utvrđivanje klasifikacijskog sustava potencijala. Ukoliko se u naredne 3 godine utvrdi da je postignut zadovoljavajući potencijal nikakve dodatne mjere neće biti predviđene za razdoblje 2022. – 2027. Pri ocjeni stanja voda korišteni su podaci o kakvoći i količini voda. Pri tome je u poglavlju C.3.2. komentirano kako su korišteni podaci iz prethodnog planskog razdoblja (interpretacija podataka prema novom klasifikacijskom sustavu). Korištenje povjesnih podataka u ovom slučaju nije jednostavno jer: • korištene su druge metode analize uzoraka • nova uredba uvodi obvezu monitoringa znatno većeg broja pokazatelja • stanje voda direktno odražava antropogene utjecaje koji se u ovoj gospodarskoj situaciji
--	--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		ulaznih podataka za referentnu 2012. godinu. Monitoring stanja površinskih voda još se usklađuje s odredbama nove Uredbe o standardu kakvoće voda, Metodologijom uzorkovanja, laboratorijskih analiza i određivanja omjera ekološke kakvoće bioloških elemenata kakvoće i preporukama prvog plana upravljanja vodni područjima koje su donijete sredinom 2013. god. U tom smislu izrađuje se višegodišnji program usklađenog monitoringa koji će u narednom planskim ciklusu osigurati potpuniji i pouzdaniji fond podataka za ocjenu stanja voda, bolje poznavanje uzoraka i prirode pojedinih problema na vodama i pouzdaniju procjenu učinaka mjera na pojedine elemente kakvoće voda. Provedba usklađenom programa monitoringa započela je 2014. god. i njegovi rezultati nisu primjenjivi na ovaj planski dokument. Ocjena stanja voda u nastavku temelji se na podacima koji su uglavnom prikupljeni do 2012. god., s tim da su svi podaci reinterpetirani u sklad s novousvojenom tipologijom i standardima kakvoće voda. Ta okolnost, uz druge čimbenike, nesigurnosti u rezultatima monitoringa, umanjuje pouzdanost ocjene stanja površinskih voda, jer dopušta mogućnost da utjecaj dijela postojećih opterećenja nije obuhvaćen ili je tek djelomično obuhvaćen ocjenom. Vidljivo je da je stanje voda određeno, ali na temelju nedostatnih podataka. Kada se uzme u obzir „da je površinsko vodno tijelo u dobrom kemijskom stanju ako prosječna i maksimalna godišnja koncentracija svake prioritetne tvari ne prekoračuje propisane standarde kakvoće vodnoga okoliša“ ili „da za ocjenu ekološkog i kemijskog stanja svih kategorija površinskih voda nisu mogli biti korišteni svi relevantni elementi i pokazatelji kakvoće, zbog ograničenog fonda ulaznih podatka za referentnu 2012. godinu“ i k tome doda „da se sada tek usklađuje program monitoringa koji će u narednom planskom ciklusu osigurati potpuniji i pouzdaniji fond podataka za ocjenu stanja voda“ otvaraju se sljedeća pitanja: - Da li je Republika Hrvatska svjesna rizika u koji se upušta, ako se tijekom monitoringa stanje pokaže da se stanje pogorša u odnosu na sada prikazano? Kako će se objašnjavati Europskoj komisiji zašto se stanje pogoršalo odnosno da nije bilo niti dobro određeno? Manje je važno tko će i kako objašnjavati (neka druga Vlada) nego tko će snositi troškove proizašle iz takvog pristupa (gospodarstvo i građani). - Zašto nema podataka već su isti prikupljeni (i to ne cjelovito) tijekom 2012. godine?	značajno mijenjaju iz godine u godinu Zbog toga se pri izboru referentnih godina u opisima stanja voda treba voditi računa o usklađenju opterećenja (monitoring pritisaka) i utjecaja (kakvoća voda) u analizi opterećenja i utjecaja (IMPRESS analiza). Europska komisija je predvidjela mogućnosti unosa obrazloženja promjene stanja voda u svojim bazama. Metodologijom je predviđen određeni broj situacija: od promjene klasifikacijskog sustava ... uvođenja novih pokazatelja u klasifikacijski sustav pa do stvarnog pogoršanja stanja (promjena vrijednosti pokazatelja). Ponuđene mogućnosti su dovoljne da na vjerodostojan i nedvojben način opišu situaciju u Republici Hrvatskoj. Nije jasno što je podnositelj priomjedbe htio sugerirati navodeći vodne naknade prema Zakonu o financiranju vodnoga gospodarstva. Što se tiče uspostave monitoring njegova uspostava nije ni jeftina niti jednostavna ondnosno zahtjeva uspostavu kompletnog sustava koji se sastoji od Hrvatskih voda, ovlaštenih laboratorija i drugih institucija koje
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Zašto nisu provođene odredbe članka 44. <i>Zakona o vodama</i>? Vodne naknade: <i>Zakonom o financiranju vodnoga gospodarstva između ostalog je definirano:</i> <i>Vodne naknade su:</i> 1. vodni doprinos, 2. naknada za uređenje voda, 3. naknada za korištenje voda, 4. naknada za zaštitu voda, 5. naknada za melioracijsku odvodnju, 6. naknada za navodnjavanje, 7. naknada za razvoj i 8. naknada za priključenje. <i>Vodne naknade javna su davanja. Vodne naknade iz stavka 1. točke 1. do 4. ovoga članka prihod su Hrvatskih voda. Pored namjena propisanih u člancima kojim se uređuju namjene pojedinih vrsta vodnih naknada, prihodi od vodnih naknada iz stavka 1. točke 1. do 4. ovoga članka koriste i za izvršenje javnih ovlasti Hrvatskih voda koje nisu izričito spomenute u tim odredbama, kao i drugih izdataka poslovanja Hrvatskih voda.</i> <i>Prihod od naknade za zaštitu voda koristi se za:</i> – pripremu planova za zaštitu voda i organiziranje njihova provođenja, – praćenje i utvrđivanje kakvoće voda i poduzimanje mjera za njihovu zaštitu i – financiranje gradnje magistralnih građevina javne odvodnje otpadnih voda, i to: <i>glavnih kolektora, crpnih stanica, uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, ispusta u prijamnik i građevina za obradu mulja nastalog u procesu pročišćavanja te građevina kanalizacijske mreže.</i> <i>Prihod od naknade za zaštitu voda koristi se prema načelima solidarnosti i prvenstva u potrebama na državnom području Republike Hrvatske.</i>	moraju biti akreditirane da bi provodile odgovarajuću vrstu monitoringa.
--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 132. Iza navedenog teksta predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Obrazloženje: Hidrološki monitoring nije u potpunosti uspostavljen. Prate se hidrološki podaci, ali se ne provodi monitoring morfoloških uvjeta, uključujući kontinuitet rijeka. Ako se uzme u obzir i da nije niti napravljena metodologija za utvrđivanje <i>ekološkog potencijala</i>, a iza toga se navodi da će se tek propisivati mjere za <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i> postavlja se pitanje kako su procijenjeni svi troškovi vezani uz hidroenergetiku koji se navode u poglavlju Ekonomska analiza?	Primjedba se djelomično prihvaća i ugrađena je na odgovarajući način u poglavlje C.5.2.7 .
--	--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 148. Primjedba: Predlaže se brisanje Napomena u fusnoti broj 53 izamjena sljedećom Napomenom. Napomena: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Obrazloženje: Navodi se: Izdvajanje vodnih tijela u nezadovoljavajućem hidrološkom stanju ključno je za određivanje kandidata za status umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela. Nezadovoljavajuće hidromorfološko stanje je nužan uvjet za kandidaturu, zbog pretpostavke da nezadovoljavajuće hidromorfološko stanje vodnoga tijela može dovesti u pitanje i njegovo dobro biološko stanje. te se dodatno u fusnosti navodi: NAPOMENA: Neke rijeke ocijenjene u lošem hidromorfološkom stanju na osnovi analize opterećenje - utjecaj nalaze se u mreži Natura 2000 koja pretpostavlja dobro biološko / ekološko stanje. Iako se klasifikacija područja u Natura 2000 mrežu obavlja po drugačijim biološkim kriterijima nego onima koji se koriste za ocjenjivanje biološkog stanja voda preporuča se da se pri razvoju / reviziji klasifikacije / ocjene hidromorfološkog stanja vodotoka uzme u obzir i mreža Natura 2000.	Primjedba se djelomično prihvaća i ugrađena je na odgovarajući način u poglavlje C.5.2.7 . Dodatni komentar (u skladu s prethodnim komentarima): Pitanje odabira i uključivanja područja u ekološku mrežu odnosno NATURA 2000 područja nije predmet Plana upravljanja vodnim područjima. Navedeno potrebno komunicirati s tijelom nadležnim za zaštitu prirode. Državni zavod za zaštitu prirode je upoznat s odredbama Okvirne direktive o vodama i kroz radna tijela i grupe EK sudjeluje u koncipiranju zajedničke politike. U ovom slučaju, Prema Aneksu VI direktive, Okvirna direktiva o vodama primjenjuje odredbe propisane Direktivom o staništima i Direktivom o pticama (uz još nekoliko drugih direktiva, ove dvije direktive su polazište za Okvirnu direktivu o vodama).
--	--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Postavlja se pitanja zašto su takva područja uvrštena u područja ekološke mreže odnosno kandidirana za NATURA200 i sada se traži uzimanje toga u obzir. Ovo je samo još jedan dokaz da su područja ekološke mreže preširoko proglašena na temelju tzv. „probably data“ i da se sada te pogreške neće plaćati ni iz proračuna Ministarstva zaštite okoliša i prirode ili sredstava za rad nekadašnjeg DZZP-a (danas integriranog u HAOP) već isključivo iz sredstava hidroenergetskog sektora. Zašto, ako se već godinama govori o koordinaciji među nadležnim tijelima, Državni zavod za zaštitu prirode nije pravovremeno bio upoznat sa odredbama <i>Okvirne direktive o vodama</i> (posebno člankom 4.3. za postojeće HE) i obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela i na drugim područjima? Iz teksta ovog Nacrta PUV-a kao i iz teksta Strateške studije je vidljivo da MZOIP, a dijelom i Ovlaštenik nisu izučavali Vodiče Europske komisije za provedbu <i>Okvirne direktive o vodama</i> (tzv. WFD CIS Guidance Documents).	
	Str.150. Tablica C.28. Primjedba: Uz napomenu ispod tablice za riblje staze se predlaže dodati slijedeći tekst: <i>„Hrvatske vode će u suradnji sa Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, Ministarstvom gospodarstva, predstavnicima tehničkih struka i operaterima hidroelektrana izraditi Vodič za izgradnju ribljih staza i Priručnik za utvrđivanje funkcionalnosti ribljih staza.“</i> Obrazloženje: Pri vrednovanju utjecaja postojećih vodnih građevina za proizvodnju električne energije na		Prijedlog se prihvaća. Program mjera u poglavlju 5.2.7. kao mjera 12 dodaje se: Izrada Vodiča za izgradnju ribljih staza i Priručnika za utvrđivanje funkcionalnosti ribljih staza. Tijela nadležna za provedbu: Hrvatske vode, ministarstvo nadležno za okoliš, ministarstvo nadležno za prirodu, ministarstvo nadležno za gospodarstvo djelatnost na koje se mjera odnosi: ribarstvo, hidroenergetika, obrana od poplava (korisnici / vlasnici akumulacija).

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		promjenu pokazatelja hidromorfološkog odstupanja (odstupanje od referentnih uvjeta) navodi se da su uzimaju u obzir funkcionalne građevine za migraciju riba. Tko će i na koji način utvrđivati funkcionalnost ribljih staza i u odnosu na koje riblje vrste? Potrebno je u suradnji sa MZOIP, ali u suradnji s MINGO i operaterima postojećih HE napraviti vodič koji će voditi računa i o Vodičima Europske komisije za provedbu Okvirne direktive o vodama i o svim drugim parametrima. U Prilogu dostavljamo jedan takav Vodič za izgradnju ribljih staza sačinjen od nadležnih tijela u Republici Austriji čime su ona preuzela dio odgovornosti u smislu davanja jasnih uputa/zahtjeva operaterima i/ili potencijalnim investitorima što se od njih očekuje. Na taj način nadležna tijela preuzimaju dio dogovornosti za tehničko rješenje, a posebno odgovornost za „nulto – zatečeno stanje“, dok se u Republici Hrvatskoj i trošak i odgovornost prebacuje isključivo na korisnike. Zbog nedostatka koordinacije i interdisciplinarnog pristupa postoji realna opasnost od jednoobraznog propisivanja zahtjeva za primjerice ribljim stazama bez uvažavanja konkretnog stanja na lokaciji i mogućnosti formalno-pravnog okvira. Također se izdaju i metodički priručnici za praćenje funkcionalnosti ribljih staza. U izradu ovakvih priručnika su uključene i tehničke struke.	
		Str. 156. Primjedba: - U PUVU-u pojasniti kako je na vodna tijela u istom tipu bilo moguće ekstrapolirati rezultate bioloških ispitivanja, kada se uzme u obzir da neki prirodni tip biva utjecan ovisno od lokalnih opterećenja zbog čega se i provodi postupak vezano uz <i>znatno promijenjena</i> i <i>umjetna vodna tijela</i> i utvrđuje <i>ekološki potencijal</i>? - Potrebno je pojasniti da li ova konstatacija isključuje kandidate za <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i>. Obrazloženje:	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Riječ je o poglavlju gdje se analizira stanje voda (dakle prije dezinacije znatno promijenjenih vodnih tijela). Dakle analizom su obuhvaćena sva vodna tijela. Ekstrapolacija rezultata bioloških pokazatelja se obavlja isključivo duž jednog vodnog tijela (a ne na vodna tijela u istom tipu). Do razlike u broju i dužini vodnih tijela u nezadovoljavajućem ekološkom stanju proistekao je iz činjenice da se povećao broj vodnih tijela u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju što je rezultat prihvatanja primjedbi i komentara prikupljenih tijekom provedene javne rasprave, te tijekom

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Navodi se sljedeće: U pravilu se uvijek radi o prekomjernoj degradaciji većine hidroloških i morfoloških pokazatelja, osim uzdužnoga kontinuiteta, koji se pojavljuje u nešto manjem broju vodnih tijela. Uzdužna poprečnost je prekomjerno narušena na ukupno 185 vodnih tijela rijeka u duljini od 1.571 kn ili nešto preko 12% ukupne duljine. Na vodnom području rijeke Dunav taj je udio 9%, a na jadranskom vodnom području oko 26%. Ocjena ekološkog stanja rijeka integrira biološke i prateće fizikalno – kemijske i kemijske i hidrološke elemente. Ocjena ekološkog stanja na način definiran Uredbom bila je moguća samo za dio vodnih tijela na kojima je ocijenjeno biološko stanje. To su vodna tijela na kojima je proveden i monitoring bioloških elemenata kakvoće i uzvodna vodna tijela na koja je rezultate bioloških ispitivanja bilo moguće ekstrapolirati (vodna tijela koja se nalaze u istom tipu i koja su isto ocijenjena prema pratećim fizikalno – kemijskim i kemijskim i hidromorfološkim elementima kakvoće). U odnosu na Nacrt PUV-a koji je bio na savjetovanju s javnosti do kraja listopada 2015., godine broj se sa 67 vodnih tijela i 538 km povećao na 185 vodnih tijela i 1.151 km pa se postavlja pitanje odakle proizlazi takva razlika? Postavlja se pitanje kako je na vodna tijela u istom tipu bilo moguće ekstrapolirati rezultate bioloških ispitivanja, kada se uzme u obzir da neki prirodni tip biva utjecan ovisno od lokalnih opterećenja zbog čega se i provodi postupak vezano uz <i>znatno promijenjena</i> i <i>umjetna vodna tijela</i> i utvrđuje ekološki potencijal? Nadamo se da ova konstatacija isključuje kandidate za <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i>.	postupka Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš i poglavlja 11. Strateške studije.
	Str. 161. Primjedba: - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUV-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektne posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspertne procjene i nedostatnih podataka	Pogledati pojašnjenje/odgovor na primjedbu vezanu za stranu 129. Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- Pojasniti zašto nema podataka i zašto nije provođen potpuni monitoring od strane Hrvatskih voda kako je to propisano člankom 44. <i>Zakona o vodama</i> i zašto nisu korišteni podaci koji su trebali biti prikupljeni temeljem primjerice, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 2008., <i>Uredbe o opasnim tvarima u vodama</i> iz 2008. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1998. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1981. godine i <i>Uredba o maksimalno dozvoljenim koncentracijama opasnih tvari u vodama i obalnom moru</i> iz 1984. godine Obrazloženje: Kemijsko stanje rijeka Ocjena kemijskog stanja rijeka temelji se na rezultatima monitoringa prioritetnih tvari u rijekama u vodenom stupcu. Pokazatelji kemijskog stanja u sedimentu nisu bili ocijenjeni, zbog iznimno malog broja mjernih postaja na kojima su provedena ispitivanja i nemogućnosti njihove ekstrapolacije. Vrijedi prethodno navedeni komentar vezano uz stranu 129.	
		Str. 155. Primjedba: - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUVP-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektno posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspertne procjene i nedostatnih podataka - Pojasniti zašto nema podataka i zašto nije provođen potpuni monitoring od strane Hrvatskih voda kako je to propisano člankom 44. <i>Zakona o vodama</i> i zašto nisu korišteni podaci koji su trebali biti prikupljeni temeljem primjerice, <i>Uredba o klasifikaciji voda</i> iz 2008., <i>Uredbe o opasnim tvarima u vodama</i> iz 2008. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1998. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1981. godine i <i>Uredba o maksimalno dozvoljenim koncentracijama opasnih tvari u vodama i obalnom moru</i> iz 1984. godine - u PUVP-u jasno komunicirati i međusobno usklađivati određene konstatacije	Pogledati pojašnjenje/odgovor uz primjedbu na strani 129.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Obrazloženje: Generalno, pouzdanost ocjene kemijskog stanja relativno je niska zbog izuzetno malog broja postaja na kojima se mjere prioritete odnosno prioritete opasne tvari. Vrijedi prethodno navedeni komentar vezano uz stranu 129.	
		Str. 156., 157. Primjedba: u PUV-u jasno komunicirati i međusobno usklađivati određene konstatacije Obrazloženje: Navodi se: Sva jezera za koja je preliminarnom terenskom provjerom ustanovljeno da su nastala djelovanjem čovjeka (ribnjaci, bivše šljunčare, pozajmišta materijala) mogući su kandidati za umjetna vodna tijela. Terenska saznanja ne upućuju na postojanje mogućih kandidata na znatno promijenjena vodna tijela jezera. Također se navodi: Zadovoljavajućom ocjenom prema ukupnom fosforu ocijenjeno je 75% jezera na razini RH. Relativno je nepovoljnije stanje jezera na jadranskom vodnom području, gdje niti jedno jezero ne zadovoljava propisane standarde. Od četiri prirodna jezera na jadranskom vodnom području, jedno je u lošem i tri u umjereno dobrom stanju. Rezultati monitoringa osnovnih fizikalno - kemijskih pokazatelja za 2012. godinu su dobiveni s niskim stupnjem pouzdanosti, jer uzorci nisu uzimani u skladu s normom za uzorkovanje stajaćica (Smjernice za uzorkovanje prirodnih i umjetnih stajaćica HRN ISO 5667-4). Na vodnom području rijeke Dunav standarde zadovoljava 35% jezera, 21 jezero je vrlo u lošem, pet u lošem i tri u umjereno dobrom stanju. Među jezerima koja su ocijenjena nezadovoljavajućom ocjenom prevladavaju jezera u vrlo lošem stanju, osobito na području rijeke Dunav, što je uvjetovano	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Slično obrazloženju za površinske vode: prvi uvjet je utvrditi postojanje hidroloških i morfoloških opterećenja, provjeriti biološkim pokazateljima (ukoliko postoje opterećenja koja imaju značajan utjecaj, a biološki pokazatelji su ipak dobri vodnom tijelu se utvrđuje dobro stanje i samim tim ne može biti predmetom izuzeća od dobrog stanja/potencijala. Biološki sustav ocjene za jezera (prirodna) napravljen je za jezera Dinarske ekoregije. Prema programu monitoringa i istraživanja u cilju uspostave sustava ocjenjivanja za jezera Panonske ekoregije biti će napravljen u narednom razdoblju.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	strukturom jezera (veliki broj umjetnih jezera) i načinom njihova korištenja. Dva navedena pasosa su u kontradikciji. Jedan govori da nema kandidata za <i>znatno promijenjena vodna tijela</i>, a drugi da je veliki broj jezera na vodnom području rijeke Dunav umjetan. Da li su to onda kandidati za <i>umjetna vodna tijela</i>?	
	Str. 171. Primjedba: u PUVP-u jasno komunicirati razloge za takvu odluku i moguće posljedice financijske, pravne i operativne prirode Obrazloženje: Navodi se: Na dijelu umjetnih jezera je tijekom vremena došlo do naturalizacije hidroloških i morfoloških značajki pa bi trebalo ispitati u kojoj mjeri je to praćeno biološkom obnovom i mogućnošću da se takva vodna tijela, bez obzira na svoje porijeklo, ocjenjuju po standardima koji vrijede za prirodna jezera. Postavlja se pitanje koji je razlog za takvu odluku? Da li to znači da je i cilj za takva jezera minimalno dobro stanje? Ima li Republika Hrvatska dovoljno novaca za ovakav pristup ili je pametnije koristiti mogućnosti koje pruža Okvirna direktiva o vodama?	Primjedba se ne prihvaća uz komentar Uspostava dobrog stanja ili dobrog potencijala (koji može biti i uglavnom je stroži uvjet od stanja jer mu je cilj uspostaviti kvalitetnu i održivu zajednicu u „neprirodnim“ uvjetima kako umjetno odnosno znatno promijenjeno vodno tijelo ne bi bilo izvor daljeg opterećenja okolnih prirodnih tijela) je cilj. Planom se ciljevi ne propituju. Okvirna direktiva ne dovodi u pitanje ciljeve, nego je samo riječ o dinamici ispunjavanja tih ciljeva. Naime, odgode postizanja dobrog stanja voda se analizira svakim sljedećim Planom upravljanja vodnim područjima, dakle svakih 6 godina. Isto tako se svakih 6 godina preispituje određivanje umjetnih i značajno promijenjenih vodnih tijela.
	Str. 173. Primjedba: - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUVP-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektno posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na	Pogledati pojašnjenje/odgovor na primjedbu koja se odnosi na stranu 129. Plana

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		temelju ekspertne procjene i nedostatnih podataka - Pojasniti zašto nema podataka i zašto nije proveden potpuni monitoring od strane Hrvatskih voda kako je to propisano člankom 44. <i>Zakona o vodama</i> i zašto nisu korišteni podaci koji su trebali biti prikupljeni temeljem primjerice, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 2008., <i>Uredbe o opasnim tvarima u vodama</i> iz 2008. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1998. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1981. godine i <i>Uredba o maksimalno dozvoljenim koncentracijama opasnih tvari u vodama i obalnom moru</i> iz 1984. godine Obrazloženje: Kemijsko stanje jezera Ocjena kemijsko stanja jezera temelji se na rezultatima monitoringa prioritetnih tvari u jezerima u razdoblju 2010. – 2012. god. Kao i kod rijeka, ocjenjivanje jezera na kojima nije bilo monitoringa izvršeno je numeričkom procjenom utjecaja poznatih opterećenja, polazeći do podataka o intenzitetu i prostornom razmještaju točkastih i raspršenih izvora onečišćenja. Pokazatelji kemijskog stanja ocijenjeni su u odnosu na dozvoljenu prosječnu godišnju koncentraciju i dozvoljenu maksimalnu godišnju koncentraciju gdje je ona primjenjiva. Niti za jedno jezero nije određeno prekoračenje dozvoljenih koncentracija prioritetnih tvari prema čemu su sva jezera u dobrom kemijskom stanju. Vrijedi prethodno navedeni komentar vezano uz stranu 129.	
		Str. 197. Primjedba: - Predlaže se u tekstu konzistentno navoditi da li se radi o „proglašenim“ vodnim tijelima ili o „kandidatima“ s obzirom da je i iz cjelovitog PUV-a i iz izlaganja izrađivača plana održanog 10.02.2015. godine razvidno da ta tijela nisu „proglašena“ niti da je proveden cjeloviti postupak kako to zahtjeva WFD CIS Guidance No4 i s njim povezani drugi WFD CIS Guidance dokumenti	Pogledati odgovore na primjedbe vezane uz str. 81., 131., 174., 197., 198. Plana

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- Odgađanjem utvrđivanja stanja i utvrđivanja uvjeta koje određeno vodno tijelo treba postići i s kojim mjerama, skraćuje se rok za fizičku prilagodbu (2027. godina?).Jasno komunicirati ako će provedba pojedinih mjera uključivati i građevinske zahvate za koje je potrebno provesti različite upravne postupke s područja zaštite okoliša i prirode, građevine i sl. pa se predlaže navesti korake koje je za to potrebno provesti i uzeti u obzir vrijeme koje će ostati korisnicima za samu prilagodbu - U suradnji s drugim nadležnim tijelima, a prvenstveno središnjim tijelima državne uprave utjecati na izbjegavanje „dvostrukih postupaka“ koji opterećuju gospodarstvo – ako je nešto mjera za poboljšanje stanja onda ne bi trebalo opet provoditi postupak procjene utjecaja na okoliš i prirodu Obrazloženje: Navodi se: 2.1.4. Umjetna i znatno promijenjena vodna tijela !! U odnosu na prvi plan upravljanja vodnim područjima, gdje je dat samo prijedlog kandidata za umjetna i znatno promijenjena vodna tijela, sada je provedena okvirna ekonomska valorizacija djelatnosti koje generiraju kritična opterećenja i dana su načelna obrazloženja za potvrđivanje statusa umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela.!! Kandidati za umjetna i znatno promijenjena vodna tijela Osnovna pretpostavka za predlaganje izuzeća u vidu umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela, na koja se primjenjuju niži standardi u zaštiti voda, je da se radi o: - tijelima površinske vode koja su nastala ljudskom djelatnošću (umjetna vodna tijela), ili - tijelima površinske vode koja su zbog fizičkih promjena uslijed ljudske djelatnosti temeljito promijenila svoj karakter (znatno promijenjena vodna tijela).	
--	--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- U tekstu na strani 81. Plana se navodi da su iz dvije i proglashena <u>znatno promijenjena i umjetna vodna</u> do koje se u o statku Plana i dalje govori o kandidatima iz čega je jasno da najvjeće i posao tek predstoji (utvrđivanje <i>dobrog ekološkog potencijala</i> za svako <i>znatno promijenjeno i/ili umjetno vodno</i> tijelo ponaosob, nakon čega tek slijedi evaluacija predloženih mjera kako se ne bi dovelo do značajnih negativnih posljedica na djelatnosti za koje se voda akumulira kao što je energetika.) - Nije proveden postupak sukladno WFD CIS Guidance No 4 ako je prevođenje iz status kandidata u stvarni status najavljeno kroz PUVP 2013.-2017. Pozdravljamo da se odluke ne donose na temelju nedostatnih podataka, ali skrećemo pozornost na činjenicu da se odgađanjem utvrđivanja stanja i utvrđivanja uvjeta koje određeno vodno tijelo treba postići i s kojim mjerama, skraćuje rok za fizičku prilagodbu (2027.?). Naime, za očekivati je da će pojedine mjere uključivati i građevinske zahvate za koje je potrebno provesti različite upravne postupke s područja zaštite okoliša i prirode, građevine i sl. pa se postavlja pitanje koliko će vremena ostati korisnicima za samu prilagodbu! Papir trpi sve, a praksa je drugo.	
		Str. 198. Navodi se: Rezultati dodatne analitičke procjene hidromorfološkog stanja pokazali su da neka vodna tijela iz skupine mogućih kandidata zadovoljavaju standarde dobrog hidromorfološkog stanja prema metodologiji za klasifikaciju koja je primijenjena u ovom dokumentu i ona neće biti potvrđena kao kandidati za izuzeće. Kao sigurni kandidati za izuzeće izdvojeni su oni mogući kandidati za koje je u postupku klasifikacije utvrđeno nezadovoljavajuće hidromorfološko i nezadovoljavajuće biološko stanje. Dodatno su, kao kandidati za izuzeće, izdvojena i ona vodna tijela iz skupine mogućih kandidata za koja je utvrđeno nezadovoljavajuće morfološko stanje, a nema saznanja o biološkom stanju, jer na njima nisu provedena biološka istraživanja. Prema opisanoj metodologiji za klasifikaciju hidromorfološkog stanja, rad se o vodnim tijelima na koja barem jedan hidromorfološki pokazatelj kakvoće odstupa od pretpostavljenih referentnih uvjeta (približno prirodnog stanja) za više od 20%. U skladu s navedenim pristupom, kandidatima za umjetna vodna tijela određeno je 13 vodnih	Pogledati odgovore na Primjedbe koji se odnose na str. 81., 131., 174., 197., 198. Plana Dodatni komentar – Za analizu hidromorfoloških opterećenja i obrazloženja dana u poglavlju <i>Potvrđivanje statusa umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela</i> korišten je dokument Tehnička podloga za trajno proglašenje znatno promijenjenih vodnih tijela rijeka zbog utjecaja postojećih hidroelektrana HEP-a na hidromorfološko stanje voda, HEP-Proizvodnja d.o.o., 2015. godina.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		tijela rijeka, ukupne duljine 74,1 km. Kandidatima za znatno promijenjena vodna tijela određeno je 120 vodnih tijela rijeka, ukupne duljine 1438,7 km, 93 na vodnom području rijeke Dunav i 17 na jadranskom vodnom području. Vrijedi komentar vezano uz str. 81, 129. 197 Koji kandidati u odnosu na prošli plan nisu potvrđeni? U kojem statusu su vodna tijela na kojima su postojeće HE? Iz tablice C.3. na str. 199 nije jasno da li je ukupno 59 HE u statusu kandidata ili ukupno 20 HE? Iz teksta na strani 200. je vidljivo da prema kriteriju pokretača hidromorfolškog opterećenja ima 20 HE, pa pretpostavljamo da je ukupno 59 HE u statusu kandidata?	
		Str. 227., 220. Primjedba: U PUVU-u jasno komunicirati kako se radi test „Kopneni ekosustavi ovisni o podzemnim vodama“ te tko ga je, kada i temeljem kojih podataka proveo Obrazloženje: Navodi se: Pristup ocjenjivanju količinskoga stanja tijela podzemnih voda u panonskom dijelu RH Za ocjenjivanje količinskoga stanja tijela podzemnih voda korišteni su klasifikacijski testovi: <i>Test vodne bilance</i> i <i>Prodor slane vode ili drugih (prirodnih) prodora vode loše kakvoće uzrokovanih crpljenjem</i>, test <i>Površinske vode</i> i test <i>Kopneni ekosustavi ovisni o podzemnim vodama</i> Kako se radi test „Kopneni ekosustavi ovisni o podzemnim vodama“? Tko ga je proveo?	Komentar. Odgovor uz komentar: Navedena problematika detaljno je obrazložena u znanstveno-istraživačkoj studiji „Ocjena stanja podzemnih voda na područjima koja su u direktnoj vezi s površinskim vodama i kopnenim ekosustavima ovisnim o podzemnim vodama“, Hrvatski geološki institut, Zagreb, 2016., koja je na raspolaganju svim zainteresiranim strankama sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Nas strani 227. stoji da taj utjecaj nije u potpunosti poznat. Količinsko stanje tijela podzemnih voda – Postojanje stvarnog utjecaja količinskog stanja podzemnih voda na ekosustave ovisne o njima, od strane biologa/ekologa i specijalista za pojedina staništa, nije u potpunosti poznato. Analiza razina podzemnih voda i crpnih količina na crpilištima koja zahvaćaju vodonosnike međuzrnske poroznosti, a koja se nalaze na udaljenosti do 3 km od EOPV pokazala je da negativnog utjecaja na kopnenen ekosustave nema. Prema raspoloživim podacima na njih više utječu drenažni kanali kojima se odvođe plitke vode koje se akumuliraju nakon padalina i zadržavaju u plitkom poljoprivrednom tlu i na površini poljoprivrednih površina. Međutim taj utjecaj ovdje nije razmatran, već je, u skladu s CIS vodičem, razmatran samo utjecaj crpljenja podzemne vode.	
	Str. 239. Primjedba: Izvještavanje treba biti u odnosu na svaku mjeru postavljenu PUVP-om 2013.-2016. Obrazloženje: U tablici C.62. se navodi: <i>Administrativne mjere:</i> <i>Pred dovršetkom je uspostava registra javnih isporučitelja vodnih usluga i aktiviranje portala putem kojega će se prikupljati tehnički i ekonomski podaci o javnim sustavima i isporučiteljima. Sustavnim praćenjem i analizom prikupljenih podataka moći će se dobiti realni uvid u tehničku i ekonomsku učinkovitost i održivost pojedinih sustava i na temelju toga donijeti izmjene/dopune Uredbe o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga, koje će biti usklađene s ključnim pokazateljima učinkovitosti. Zakonom o javnim uslugama trebalo bi propisati obavezno sudjelovanje svih isporučitelja iz uspostavljenog registra u sustavnoj dostavi podataka.</i> Ne izvještava se o pojedinim mjerama iz Tablice 2.1.36. na strani 114. PUVP- a za razdoblje 2013.-2015.	Komentar. Odgovor uz komentar. Izvješće po pojedinim točkama Plana predviđena su nakon prve tri godine provedbe tekućeg Plana. Izvješćivanje po pojedinoj aktivnosti / mjeri u okviru novog Plana bi u značajnoj mjeri povećalo opseg novog dokumenta, te bi postao nepraktičan za korištenje. Dodatne informacije o realizaciji Programa mjera, kao i za ostale informacije iz Plana mogu se dobiti postavljanjem zahtjeva Hrvatskim vodama za pristup informacijama.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 240. Primjedba: Izvještavanje treba biti u odnosu na svaku mjeru postavljenu PUVP-om 2013.-2016. Obrazloženje: U tablici C.62. navodi se: Mjere zaštite vode za piće:	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz 239. stranicu Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Administrativne mjere: Identificirane su sve vode – izvorište koja se koriste ili su rezervirana za zahvaćanje vode za piće. U svrhu poboljšanja praćenja podataka o izvorštima i sustavima za opskrbu vodom izrađuje se Modul korištenja voda u okviru Informacijskog sustava voda. Do kraja 2015. će se izraditi smjernice za utvrđivanje zona sanitarne zaštite i izradu odluka o zaštiti izvorišta. Time će se osigurati stručna pomoć izvođačima vodoistražnih radova i jedinicama lokalne/regionalne samouprave i ubrzati postupci utvrđivanja zona sanitarne zaštite i donošenja i potvrđivanja (usklađivanja) odluka o zaštiti izvorišta. Zasad se ti postupci ne odvijaju planiranom dinamikom. Status: Provedba u tijeku. Ne izvještava se o pojedinim mjerama iz Tablice 2.1.36. na strani 114. PUV- a za razdoblje 2013.-2015.	
		Str. 240. Primjedba: Izvještavanje treba biti u odnosu na svaku mjeru postavljenu PUV-om 2013.-2016. Obrazloženje: U tablici C.62. navodi se: Mjere kontrole zahvaćanja voda Administrativne mjere: U okviru Informacijskog sustava voda vodi se evidencija izdanih vodopravnih dozvola i koncesija z a korištenje voda i prate podaci o zahvaćanju i korištenju voda. Uspostavljena baza podataka se redovito ažurira. Kroz izdavanje vodopravnih akata kontrolira se i po	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz 239. stranicu Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	potrebi ograničava iskorištenje vodnih resursa. Status: Provodi se. Ne izvještava se o pojedinim mjerama iz Tablice 2.1.37. na strani 116. PUV- a za razdoblje 2013.-2015.	
	Str. 244. Primjedba: - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUV-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektno posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspertne procjene i nedostatnih podataka - Vrijedi komentar vezano uz stranu 148. Obrazloženje: U tablici C.62. navodi se: Dodatne mjere vezane uz zaštićena područja: Regulatorne mjere: Donijeta je Uredba o ekološkoj mreži (NN, br. 124/13). Područja proglašena ekološkom mrežom (područja očuvanja značajna za ptice – POP i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove POVS) smatraju se područjima Natura 2000. Status: Provedeno Vrijedi komentar vezano uz stranu 148.	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz 148. stranicu Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Str. 245. Primjedba: Komunicirati odgovore na sljedeća pitanja: Zašto je ažurni prijenos obveza iz zajedničkog europskog zakonodavstva bio potaknut pripremom i pristupanjem Republike Hrvatske u članstvo Europske unije 1.srpnja 2013? Pa Republika Hrvatska se intenzivno sprema za ulazak u EU zadnjih 15-tak godina, a <i>Okvirna direktiva o vodama</i> datira iz 2000. godine. Jasno se govori da institucionalni sustav još nije u punoj mjeri ustrojen i kadrovski i tehnički osposobljen za provedbu preuzetih obveza, a čini se da je ista pogreška preuzimanja obveza i više od potrebnog, a bez jasne vizije kako i kojim sredstvima ih ispuniti, prisutna je i u ovom Nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima. Naravno da i provedba investicijskih projekata značajno kasni kada se kasni i s prijenosom obveza u papirnatom (zakonodavno-pravni okvir) obliku. Posljedice toga se može očekivati krajem ovog (2016.-2021.) i tijekom sljedećeg planskog razdoblja (2022.-2027.) Znači li navedeno u zadnjem pasosu da Republika Hrvatska može očekivati kazne, što će iz svega opisanog u ranijim komentarima dodatno opteretiti korisnike (gospodarstvo) i u konačnici građane Republike Hrvatske? Obrazloženje: Navodi se: Donijet je niz novih ili izmijenjenih i dopunjenih zakonskih i podzakonskih akata kojima se provodi program regulatornih mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima kao i daljnje usklađivanje sa zakonodavstvom EU na području voda i drugih sektora koji utječu na stanje voda. Ažurni prijenos obaveza iz zajedničkog europskog zakonodavstva bio je potaknut pripremom pristupanjem RH u članstvo EU 1. srpnja 2013. godine.	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Pregovaračka platforma, politika predpristupnih pregovora i pristup transpoziciji EU vodnog <i>acquisa</i> u postupku pristupanja nije predmet Plana upravljanja vodnim područjem.
--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Institucionalni sustav još nije u punoj mjeri ustrojen i kadrovski tehnički osposobljen za provedbu preuzetih obveza, što je dovelo do usporavanja u realizaciji planiranih administrativnih mjera vezanih uz uspostavu sustavnog praćenja stanja i upravljanja podacima, studijsko – istraživačke aktivnosti, izradu standarda, normi i smjernica, pripremu planova, programa i projekata, upravne i nadzorne poslove. Planirane mjere se provode, ali svi očekivani podaci, podloge i odluke neće biti na raspolaganju do kraja planskog razdoblja ni primjenjivi u postupku novelacije Plana. Vidljivo je značajno kašnjenje u provedbi investicijskih projekata za usklađivanje s propisanim standardima u svim relevantnim sektorima. Inicirana je intenzivnija provedba sektorskih planova za provedbu financijski zahtjevnih direktiva na području voda (Direktiva o vodi za piće, Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, IPPC direktiva, / IED, Nitratna direktiva) i drugih područja koja utječu na vode, usuglašeni tijekom pristupnih pregovora i potvrđenih Ugovorom o pristupanju RH Europskoj uniji (NN, Međunarodni ugovori br. 2/12). Zasad se taj proces ne ostvaruje planiranom dinamikom. Daljnjim odstupanjem od dinamike predviđene provedbenim sektorskim planovima dovodi se u pitanje poštivanje dogovorenih prijelaznih razdoblja, odnosno rokova za ispunjenje preuzetih obveza iz Ugovora o pristupanju RH Europskoj uniji. Postavljaju se sljedeća pitanja: - Zašto je ažurni prijenos obveza iz zajedničkog europskog zakonodavstva bio potaknut pripremom i pristupanjem Republike Hrvatske u članstvo Europske unije 1.srpnja 2013? Pa Republika Hrvatska se navodno intenzivno sprema za ulazak u EU zadnjih 15-tak godina, a Okvirna direktiva o vodama datira iz 2000. godine. Na pisanje papira se troši značajno vrijeme, što skraćuje vrijeme za fizičku realizaciju preuzetih obveza. - Jasno se govori da institucionalni sustav još nije u punoj mjeri ustrojen i kadrovski i tehnički osposobljen za provedbu preuzetih obveza, a čini se da je ista pogreška preuzimanja obveza i više od potrebnog, a bez jasne vizije kako i kojim sredstvima ih ispuniti, prisutna je i u ovom Nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima. - Naravno da i provedba investicijskih projekata značajno kasni kada se kasni i s prijenosom obveza u papirnatom (zakonodavno-pravni okvir) obliku. Posljedice toga će se tek vidjeti krajem ovog (2016.-2021.) i tijekom sljedećeg planskog razdoblja (2022.-2027.)	
--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- Znači li navedeno u zadnjem pasosu da Republika Hrvatska može očekivati kazne, što će iz svega opisanog u ranijim komentarima dodatno opteretiti korisnike (gospodarstvo) i u konačnici građane Republike Hrvatske?	
		Str. 247. Navodi se: <i>Prvobitni rok za usklađivanje sa standardima za skladištenje stajskog gnoja za poljoprivredna gospodarstva s više od jednim uvjetnim grlom bio je 1. srpnja 2015. godine. S obzirom na nisko postavljenu granicu, u obvezi je velik broj farmi. Nema egzaktnih podataka o izgrađenosti spremnika za stajski gnoj na farmama. Prema studiji Agronomskog fakulteta, većina vrlo velikih (>200 UG) i velikih (50 – 200 UG) farmi u RH je novijega datuma i građene su u skladu sa zahtjevima o gradnji deponija za stajski gnoj, koji osigurava prihvata i čuvanje gnoja tijekom najmanje 6 mjeseci te onemogućava otjecanje tekućeg dijela i prekomjernu emisiju NH3. Male (5 – 20 UG) pa i srednje velike (20 – 50 UG) farme su uglavnom starije i imaju nižu razinu zbrinjavanja stajskoga gnoja, koji se u pravilu odlaže u neposrednoj blizini farme, u neuređena gnojišta s kojih tekući dio nesmetano odlazi u okoliš. Ča 80% farmi su vrlo male farme (<5 UG), u pravilu namijenjene podmiranju vlastitih potreba farmera. Radi se o farmama s manje produktivnim životinjama koje se drže na ekstenzivnom način i kao takve proizvode male količine stajskoga gnoja.</i> <i>Zbog kašnjenja u usklađivanju sa propisanim standardima donijete su Izmjene I. Akcijskog programa (NN, broj 22/15) kojima je produženo prijelazno razdoblje za izgradnju odgovarajućih spremnika za poljoprivredna gospodarstva s više od jednim uvjetnim grlom do 1. srpnja 2017. godine.</i> Vrijedi komentar vezano uz stranu 245. i preuzimanje obveza u opsegu koje prelaze granice zahtijevane pravnom stečevinom EU. Naime, granicu od 1 UG (za ilustraciju to je praktički jedna krava) si je Republika Hrvatska sama postavila.	Primjedba se odbija. Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz stranicu 245. Plana

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Str. 247. Primjedba: Ako je to tako onda to jasno treba komunicirati Vlada Republike Hrvatske zapitati se kako će primjerice provesti Akcijski plan za obnovljive izvore energije za razdoblje 2014.-2020. godine kojim je predviđeno novih 300 MW iz velikih hidroelektrana. Obrazloženje: Navodi se sljedeće: 3.2. Ocjena napretka o postizanju ciljeva zaštite voda <i>Zbog ograničenog vremenskog razdoblja na koje se odnosi prvi Plan upravljanja vodnim područjima, njime nisu postavljeni ambiciozni ciljevi za unapređenje stanja voda, već se rješavanje glavnine zatečenih problema odgađa za naredne planske cikluse. Zapravo, radi se o ciljevima koji su izvedeni iz unaprijed zadanog programa osnovnih mjera. U odnosu na stanje 2009. god., kao početno stanje prema kojem će se mjeriti napredak u postizanju ciljeva okoliša, do kraja 2015. god. bilo je planirano:</i> ✓ <i>otklanjanje početnih nedostataka u kemijskom stanju vodnih tijela rijeka i jezera</i> ✓ <i>lokalno poboljšanje osnovnih fizikalno – kemijskih elemenata kakvoće pojedinih vodnih tijela koje najčešće nije dovoljno za dostizanje minimalnih standarda dobrog stanja i</i> ✓ <i>nepromijenjeno stanje hidromorfoloških elemenata kakvoće</i> Ova konstatacija da je potrebno zadržati nepromijenjeno stanje hidromorfoloških elemenata kakvoće u odnosu na stanje 2009. godine praktički onemogućuje izgradnju novih hidroelektrana, barem velikih u planskom razdoblju 2016.-2021. pa zbog toga vjerojatno niti nisu uvažene ranije primjedbe HEP-a. Ako je to tako onda bi to jasno treba komunicirati Vlada Republike Hrvatske i zapitati se kako	Komentar: Plan ni na koji način a priori ne spriječava provedbu Akcijskog plana za obnovljive izvore energije nego se na temelju njega propisusju/usaglašavaju posebni uvjeti postizanja ciljeva zaštite voda prilikom provedbe pojedinih zahvata koji su predmet toga Plana.
--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	će primjerice provesti <i>Akcijski plan za obnovljive izvore energije za razdoblje 2014.-2020. godine</i> kojim je predviđeno novih 300 MW iz velikih hidroelektrana.	
	Str. 248. Primjedba: - Navedeni parametri (pokazatelji) nisu svi „osnovni fizikalno-kemijski parametri“ koji se navode u <i>Uredbi o standardu kakvoće voda</i>. - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUV-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektno posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspernte procjene i nedostatnih podataka - Pojasniti zašto nema podataka i zašto nije proveden potpuni monitoring od strane Hrvatskih voda kako je to propisano člankom 44. <i>Zakona o vodama</i> i zašto nisu korišteni podaci koji su trebali biti prikupljeni temeljem primjerice, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 2008., <i>Uredbe o opasnim tvarima u vodama</i> iz 2008. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1998. godine, <i>Uredbe o klasifikaciji voda</i> iz 1981. godine i <i>Uredba o maksimalno dozvoljenim koncentracijama opasnih tvari u vodama i obalnom moru</i> iz 1984. godine Navodi se: Osnovni fizikalno – kemijski pokazatelji (BPK, KPK, ukupni dušik, ukupni fosfor) analizirani su na svim mjernim postajama, a specifične i prioritete onečišćujuće tvari samo na dijelu postaja na kojima su dobiveni rezultati primjenjivi za usporedbu.	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz 129. stranicu Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 248. Primjedba: - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUVP-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektne posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspertne procjene i nedostatnih podataka Obrazloženje: Navodi se: Nerealna su očekivanja iz prvog Plana upravljanja vodnim područjima o dostizanju dobrog kemijskog stanja rijeka i jezera do kraja 2015. godine. Ta su očekivanja bila utemeljena na nepotpunom uvidu u početno stanje kemijskih pokazatelja, koje je lošije nego što se smatralo na temelju tada dostupnih podataka. Proširenim programom monitoringa kemijskog stanja 2012. god. utvrđen je niz lokacija onečišćenih prioritetnim tvarima koje monitoring 2009. god. nije registrirao. Ponovno se postavljaju nerealna očekivanja na temelju nedostatnih podataka.	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz 129. stranicu Plana.
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Str. 250. Primjedba: - jasno komunicirati rizike pristupa donošenja PUVF-a na temelju nedostatnih podataka i pojasniti moguće posljedice (financijske i druge indirektno posljedice) ukoliko se provođenjem cjelovitog monitoringa pokaže da vodna tijela nisu u statusu kakvim se opisuje planom na temelju ekspernte procjene i nedostatnih podataka - Jasno se navodi da treba uzeti u obzir razvojne planove RELEVANTNIH SEKTORA pa se postavlja pitanje zašto se strategije/planove/programe MINGO-a nadležnom za energetiku, a energija je žila kucavica svakog gospodarstva ne prepoznaje kao čelno tijelo RELEVANTNOG SEKTORA? Ili je energetska sektor NERELEVANTAN ZA REPUBLIKU HRVATSKU pa se stoga ovim planom uopće ne razmatraju strateški/planski/programski dokumenti u nadležnosti tog NERELEVANTNOG SEKTORA? - Vrijede svi već prethodno izrečeni komentari. Obrazloženje: Navodi se: <i>Vodnim tijelima u riziku smatraju se ona vodna tijela čije stanje ne zadovoljava propisane standarde kakvoće voda i za koja se očekuje da te standarde neće dostići do kraja 2015. god., što je bio zacrtani 1. rok za ostvarenje ciljeva u zaštiti voda. Radi se o vodnim tijelima za koja u planskom razdoblju 2016. – 2021. god. treba planirati i po mogućnosti provesti odgovarajuće mjere za rješavanje preostalih pitanja.</i> Navodi se: <i>na koji se odnosi prognoza, zanemarene su promjene vanjskih pokretača opterećenja na vode (demografske promjene, gospodarski rast i promjene u strukturi gospodarske aktivnosti, promjene u sektorskim politikama i druge moguće promjene do kraja 2015. god.), jer njihov utjecaj ne može biti presudan u tako kratkom vremenskom razdoblju. Razmatraju se samo mjere za unapređenje stanja voda koje su u realizaciji i čiji učinci u ostvarenju ciljeva zaštite</i>	Vidjeti prethodno dana obrazloženja.
--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		voda bi mogli biti vidljivi do kraja prvog planskog razdoblja. Radi se o mjerama koje su identificirane u analizi provedbe prvog plana upravljanja vodnim područjima, prvenstveno u dijelu mjera za kontrolu i smanjenje ispuštanja onečišćenja iz programa osnovnih mjera. To su: ✓ puštanje u pogon uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda 3. stupnja u Ogulinu i Slavonskom brodu, čime se rješava pročišćavanje otpadnih voda za približno 57.000 priključenih stanovnika (70.000 ES) i aktiviranje 14 manjih uređaja različitog stupnja pročišćavanja, s ukupno 4.900 novopriključenih stanovnika na Vodnom području rijeke Dunav i 790 novopriključenih stanovnika na Jadranskom vodnom području, ✓ bez promjena ispuštana tehnoloških voda, ✓ bez hidromorfoloških mjera. Jasno se navodi da treba uzeti u obzir razvojne planove RELEVANTNIH SEKTORA pa se postavlja pitanje zašto se planova MINGO-a nadležnom za energetiku, a energija je žila kucavica svakog gospodarstva ne prepoznaje kao čelno tijelo RELEVANTNOG SEKTORA? Ili je energetska sektor NERELEVANTAN ZA REPUBLIKU HRVATSKU pa se stoga ovim planom uopće ne razmatraju strateški/planski/programski dokumenti u nadležnosti tog NERELEVANTOG SEKTORA? Vrijede svi već prethodno izrečeni komentari.	
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Čitavo poglavlje 4. Ekonomska analiza Primjedba: Sve navedeno uzeti potrebno je uzeti u obzir, a o tome bi se trebali očitovati prvenstveno Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo financija, ali i druga središnja tijela državne uprave (MINPO...). Obrazloženje: Primjedba se odnosi na čitavo poglavlje Ekonomska analiza da li je moguće ovo poglavlje napraviti bez sudjelovanja Ministarstva gospodarstva. Što se tiče postojećih HE i Nacrta PUV 2016.-2021. za koji je u tijeku javna rasprava u oči upada sljedeće: - postojeće HE su i dalje u statusu kandidata (privremeni status) za <i>znatno primijenjena</i> i/ili <i>vodna tijela</i>; - još nije napravljena metodologija za utvrđivanje <i>dobrog ekološkog potencijala</i> (iz toga će proizaći konkretne mjere za postojeće HE) i metodologija je najavljena za kraj 2017. godine, ali već ima naznaka da će se provoditi neke mjere čiji su troškovi očigledno procijenjeni u ovom PUV-u za razdoblje do 2027. godine; - prema tablici C.132. koja prikazuje <i>Udjele sredstava u povratu ERC troškova po pokretačima opterećenja</i> za razdoblje do 2027. godine energija/hidroenergija bi treba sudjelovati sa 87 % po načelu korisnik plaća - direktno, a sa ostalih 13 % prihoda od vodnih naknada (koje također već plaća) bi se financirali „administrativni troškovi“ pa se postavlja pitanje što su to „administrativni troškovi“ i da li je taj pristup novina s obzirom da je namjena tih sredstava prikupljenim iz vodnih naknada jasno definirana propisima. - Izgleda da je ovih 87 % (od ukupnih troška do 2027. godine koji je procijenjen na 645.397.558,00 kn bi bio novi trošak vezan uz rad postojećih hidroelektrana); - trebat će vidjeti kakve će se te mjere propisivati (povećanje tzv. „biološkog minimuma“ odnosno određivanje „ekološki prihvatljivog protoka“) i kako će utjecati renaturalizacije vodnih tijela koja nisu proglašena <i>znatno promijenjenim</i> i/ili <i>umjetnim vodnim tijelima</i>. Naime to indirektno može utjecati na smanjenje količine vode raspoložive za turbinu, pa ne samo da	Primjedbe se ne prihvaćaju uz obrazloženje: Primarni zadatak Ekonomske analize je procjena povrata troškova (financijski i ekonomski, uključujući eksterne troškove okoliša i troškove resursa) za sve vodne usluge (što su javna vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda), ali i procjena sudjelovanja u troškovima okoliša i resursa (ERC troškovi) i njihovom povratu od strane drugih značajnih korisnika voda. Procjena ERC troškova obuhvaća utvrđivanje troškova povezanih sa negativnim utjecajem na vodni okoliš, odnosno troškova okoliša raznih korištenja voda, te troškova propuštenih prilika potencijalnih korisnika voda, odnosno troškova resursa. Procjena ERC troškova obuhvaća procjenu sadašnjih ERC troškova (internih i eksternih) i rezidualnih ERC troškova ili eksternih troškova zaštite okoliša (pojednostavljeno, preostalih troškova nakon provedbe planiranog programa mjera u razdoblju 2016. - 2021.). Okvir za procjenu ERC troškova u kontekstu sudjelovanja značajnih korištenja voda u njihovom povratu strukturiran je od 4 ključna pitanja: (i) postoje li ERC troškovi, (ii) koliki je njihov novčani iznos, (iii) tko je odgovoran za opterećenje koje uzrokuje ERC troškove (izvor opterećenja i njegov udio), te (iv) tko financijski sudjeluje u njihovom povratu. Novčani iznosi ERC troškova određeni su procjenom troškova mjera (cost-based approach) zaštite voda i vodnoga okoliša. (FOOTNOTE 86.: Procjena ERC temeljena na troškovima, uz prednosti kao što su transparentnost i dostupnost podataka, nosi i mane što se najčešće odnosi na pitanje da li je riječ o novčano najučinkovitijim mjerama (vodi
--	--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	će troškovi biti povećani već će i proizvodne mogućnosti možebitno biti smanjene. - MINGO se izgleda uopće nije uključivao u problematiku iako u izradi ovakvih planova u načelu sudjeluju središnja tijela državne uprave pa tako uopće nije razmatran odnos ovog Plana sa Strategijom energetskog razvitka Republike Hrvatske ili Akcijskog plana za obnovljive izvore energije za razdoblje 2013.-2020. godine. U tom smislu vrijede svi već prethodno izrečeni komentari/primjedbe; - najavljeno je smanjenje dodijeljenih prava na zahvaćanje površinskih kopnenih voda za sve korisnike (na vodnom tijelu i kumulativno uzvodno) do postizanja najmanje umjerenog stanja prema količini vodenog toka (indeks korištenja smanjiti na 40 %) pri čemu nije poznato da li će i kako to utjecati na rad postojećih HE i da li vrijedi i za preusmjeravanje vode; - sve će biti prebačeno na korisnike i nije jasno kako će se definirati „optimalni ekološki protok“ i propisivati mjere smanjenja hidromorfološkog opterećenja na vodnim tijelima (u Republici Austriji postoji vodič čime je država preuzela dio odgovornosti da izradi jasne upute što operator treba raditi te time preuzela odgovornost za tehničko rješenje + odgovornost na „nulto stanje“); - kada se uzme u obzir da su gotovo sve rijeke u ekološkoj mreži, a da se postavljaju veliki zahtjevi za ta područja te se čak i za <i>znatno primijenjena i umjetna vodna tijela</i> postavljaju uvjeti vezani uz život slatkovodnih riba, potrebno je paziti da to ne bude u suprotnosti s razlogom da se ne smije bitno utjecati na razlog zbog kojeg je neko vodno tijelo proglašeno <i>znatno primijenjenim</i> ili <i>umjetnim</i> a to je proizvodnja električne energije korištenjem vodnih snaga. Stare zemlje članice EU su taj mehanizma osmislile radi sebe da zadrže postojeća prava i nadamo se da si Republika Hrvatska neće sama nametnuti stože mjere nego je to potrebno da se ne bi bilo u suprotnosti s EU direktivama; - za što se do sada trošio novac od vodnih naknada kada nema podatka za ocjenu stanja voda (rađeno prema podacima prikupljenim ciljano 2012. godine i temeljem ekspertne procjene), a prvi propisi vezani uz kakvoću voda su još iz davne 1981. godine. Samo za ilustraciju što znači ako na temelju nedostatnih podatka stanje nekog vodnog tijela proglasi npr. <i>dobro</i>, a onda kada se provede stvarni monitoring te ukoliko neki od ukupnog broja parametara ne zadovoljava zadanu vrijednost čitavo vodno tijelo pada klasu niže i trebat će objašnjavati Europskoj komisiji zašto je stanje „pogoršano“; - ponekad se čini da i same Hrvatske vode zaboravljaju na odredbe <i>Zakona o vodama</i> koje obvezuju na razmatranje utjecaja mjera za upravljanje vodama na postojeće hidroenergetske objekte što je već ranije opisano u ovim primjedbama;	ka procjenjivanju samih troškova), a zanemaruju se i preferencije samih korisnika u rješavanju određenih pitanja. Stoga je važno napomenuti da troškovi procijenjeni u okviru procjene ERC troškova nužno ne podrazumijevaju identični trošak provedbe programa mjera sadržanih u Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021.). Upravo respektirajući činjenicu da nije uspostavljena metodologija za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala, u slučaju hidromorfološkog opterećenja, ERC troškovi procijenjeni su na način da je u sadašnji ERC trošak (ili troškove mjera u planskom razdoblju 2016. - 2021.) uključen samo manji dio troškova, odnosno iz sadašnje perspektive obvezni dio mjera (raščlamba i utvrđivanje kriterija, dokazivanje opravdanosti izuzeća i sl), dočim je za rezidualne troškove indikativno (i samo indikativno) procijenjen trošak mjera za razdoblje plana 2022. - 2027. (dodatno vidjeti FOOTNOTE 86.), koji služi isključivo i samo za procjenu ERC troškova, i to kako slijedi: „Mjere za ublažavanje hidromorfološkog opterećenja planiraju se za naredna dva planska razdoblja, odnosno do 2027. godine, i to - za razdoblje 2016. - 2021. godina riječ je o mjerama: (i) koje se provode na svim vodnim tijelima gdje se provode preventivne mjere zaštite od poplava prema uvjetima i mjerama zaštite (održavanje voda i vodnog režima - zaštita od poplava, u kombinaciji s zaštitom poljoprivrednog zemljišta - melioracijska odvodnja; (ii) na svim vodnim tijelima pod utjecajem opterećenja od hidroneregije (aktivnosti raščlambe i usklađenja kriterija i postupaka s aspekta
--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- poseban oprez treba pridavati vrednovanju usluga ekosustava za što ne postoji egzaktna metodologija, i iste se često valoriziraju samo iz jednog kuta gledanja. HEP je na navedenu problematiku svojevremeno upozoravao Državni zavod za zaštitu prirode, na što nikada nije dobio odgovor; - tzv. troškovi okoliša su već integrirani i u vodne naknade i druga davanja Operatera pa ih ne bi trebalo dvostruko naplaćivati, posebno ne uzimajući u obzir mogućnosti primjene članka 4.3. Okvirne direktive o vodama, te imajući u vidu da se ukoliko se već koriste instrumenti naknada koji se i plaćaju pro principu korisnik/onečišćivač plaća (time se plaća ekološki trošak tzv. odobrenih zahvata koji rade uz uvjete iz izdanih im dozvola) onda se onečišćivač plaća može primjenjivati za slučajeve odstupanja od dozvola za rad. Ovdje vrijede i sve primjedbe ranije izrečene vezano uz povećanje troškova i paralelno smanjenje proizvodnih mogućnosti što ima multiplicirajući učinak na konkurentnost hrvatskih energetske proizvoda u odnosu na zemlje unutar tzv. Energetske unije. Ovo je prvenstveno pravno i ekonomsko pitanje (pitanje fiskalne politike) o čemu trebaju voditi računa MINGO i Ministarstvo financija bez obzira da li se radi o ciljevima koji se žele postići ukoliko je energetika u državnom ili pak privatnom vlasništvu.	korisnika, zajedno s dokazivanjem opravdanosti izuzeća za znatno promijenjena vodna tijela, te pripremu i provedbu postupaka ocjene prihvatljivosti zahvata na okoliš te provedba istraživanja, izrada projekata renaturalizacije vodnih tijela po utjecajem postojećih hidroenergetskih zahvata, terenska istraživanja, provedba monitoringa), - za razdoblje 2022. - 2027. godina riječ je o mjerama: (i) koje se provode na svim vodnim tijelima gdje se provode preventivne mjere zaštite od poplava prema uvjetima i mjerama zaštite (održavanje voda i vodnog režima - zaštita od poplava, u kombinaciji s zaštitom poljoprivrednog zemljišta - melioracijska odvodnja; (ii) troškovi radova renaturalizacije vodnih tijela pod utjecajem postojećeg hidromorfološkog opterećenja - zaštite od poplava, (iii) troškovi radova renaturalizacije vodnih tijela pod utjecajem postojećih hidroenergetskih zahvata. Napomena: Kvalitetnija procjena mjera za djelomično ublažavanje hidromorfoloških degradacija na umjetnim i znatno promijenjenim vodnim tijelima moći će se izvršiti nakon što se definiraju standardi za ocjenu ekološkog potencijala umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela, koji uvažavaju nužne hidromorfološke promjene koje prate određenu namjenu vodnoga tijela. Sukladno tim standardima, identificirat će se vrsta i opseg mogućih hidromorfoloških poboljšanja i propisati potreba za provedbom odgovarajućih hidromorfoloških mjera. Za preostala vodna tijela rijeka za koja je procijenjeno nezadovoljavajuće hidromorfološko stanje,
--	--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			planirat će se renaturalizacijske mjere, nakon što se ciljanim biološkim istraživanjima provjeri utjecaj promijenjenih hidromorfoloških elemenata na stanje vodnih ekosustava i identificiraju kritična hidromorfološka opterećenja koja su dovela do promjene stanišnih uvjeta. Izbor renaturalizacijskih mjera treba usmjeriti na popravljivanje vitalnih hidromorfoloških elemenata kakvoće. Troškove smanjenja hidromorfološkog opterećenja čine i administrativni troškovi upravljanja vodnim okolišem.“ Vidljivo je da je isto načelo primijenjeno kako na zaštitu od poplava tako i na hidroenergetiku. Procjena povrata troškova, odnosno doprinosa značajnih korisnika voda pokazatelj je upravljanja vodnim resursima. Jednom izračunata stopa povrata nije nepromjenjiva. Izračunata stopa služi za donošenje odluka o učinkovitosti predloženih mjera u provođenju politike upravljanja vodama, što znači da je predmetnu analizu potrebno kontinuirano provoditi u procesu upravljanja vodnim područjem (i u svakom planskom ciklusu, pa će se tako ponoviti i za razdoblje 2022. - 2027.). Rezultati analize za hidroenergetiku govore da se ERC troškovi podnose od strane samih korisnika, što je zapravo odlično i slijedi osnovno načelo korisnik plaća, dakle ne postoji značajnije subvencioniranje ili među-subvencioniranje što bi zahtijevalo administrativno-provedbene mjere odnosno promjenu politike spram korisnika. Još jednom se napominje da procjena mjera u razdoblju 2021. - 2027. služi isključivo za procjenu rezidualnih ERC troškova (eng. cost-based approach) i ne podrazumijeva identični
--	--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			trošak (i opseg) provedbe programa mjera u razdoblju 2021.-2027., a koji će biti poznati tek provedbom mjera planiranih za razdoblje 2016. - 2021. Administrativni troškovi nisu novina i financiraju se sredstvima vodnih naknada. Administrativni trošak čine: (i) poslovi izrade planskih dokumenata za upravljanje vodama, studijski i analitički poslovi, te uspostava i provedba monitoringa voda, (ii) administrativni poslovi uređenja voda, upravljanje rizicima od poplava i melioracijskom odvodnjom, (iii) administrativni poslovi u djelatnostima korištenja voda, zaštite voda, navodnjavanja, te upravljanja javnim vodnim dobrom, vođenjem vodne dokumentacije i izdavanje vodopravnih akata u skladu s Zakonom o vodama, kao i stručni nadzor nad provođenjem uvjeta iz vodopravnih akata i koncesijskih uvjeta (vodni nadzor), (iv) obračun i naplata obveznih vodnih naknada, te (v) upravljanje posebnim projektima po odlukama Vlade Republike Hrvatske.
--	--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Str. 298. Primjedba: Sve navedeno uzeti potrebno je uzeti u obzir, a o tome bi se trebali očitovati prvenstveno Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo financija, ali i druga središnja tijela državne uprave (MINPO...). Obrazloženje: Navodi se: Mjere za ublažavanje hidromorfološkog opterećenja planiraju se za naredna sva planska razdoblja, odnosno do 2027. godine i to • za razdoblje 2016.- 2021. godina riječ je o mjerama: (i) koje se provode na svim vodnim tijelima gdje se provode preventivne mjere zaštite od poplava prema uvjetima i mjerama zaštite (održavanje voda i vodnog režima – zaštita od poplava, u kombinaciji s zaštitom poljoprivrednog zemljišta – melioracijska odvodnja; (ii) na svim vodnim tijelima pod utjecajem opterećenja od hidroenergije (aktivnosti raščlambe i usklađenja kriterija i postupaka s aspekta korisnika, zajedno s dokazivanjem opravdanosti izuzeća za znatno promijenjena vodna tijela, te pripremu i provedbu postupaka ocjene prihvatljivosti zahvata na okoliš te provedba istraživanja, izrada projekata renaturalizacije pod utjecajem postojećih hidroenergetskih zahvata, terenska istraživanja, provedba monitoringa), • za razdoblje 2022.-2027. riječ je o mjerama⁸⁷: (i) koje se provode na svim vodnim tijelima gdje se provode preventivne mjere zaštite od poplava prema uvjetima i mjerama zaštite (održavanje voda i vodnog režima – zaštita od poplava, u kombinaciji s zaštitom poljoprivrednog zemljišta – melioracijska odvodnja; (ii) troškovi radova renaturalizacije vodnih tijela pod utjecajem postojećeg hidromorfološkog opterećenja – zaštite od poplava, (iii) troškovi radova renaturalizacije vodnih tijela od utjecajem postojećih hidroenergetskih zahvata. Troškove ublažavanja opterećenja onečišćenjem čine i administrativni troškovi upravljanja vodnim okolišem. ⁸⁷ Kvalitetnija procjena mjere za djelomično ublažavanje hidromorfoloških degradacija na	Vidjeti prethodni odgovor.
--	---	-----------------------------------

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		umjetnim i znatno promijenjenim vodnim tijelima moći će se izvršiti nakon što se definiraju standardi za ocjenu ekološkog potencijala umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela, koji uvažavaju nužne hidromorfološke promjene koje prate određenu namjenu vodnog tijela. Sukladno tim standardima, identificirat će se vrsta i opseg mogućih hidromorfoloških poboljšanja i propisati potreba za provedbom odgovarajućih hidromorfoloških mjera. Za preostala vodna tijela rijeka za koja je procijenjeno nezadovoljavajuće hidromorfološko stanje, planirat će se renaturalizacijske mjere, nakon što se ciljanim biološkim istraživanjima provjeri utjecaj promijenjenih hidromorfoloških elemenata na stanje vodnih ekosustava i identificiraju kritična hidromorfološka opterećenja koja su dovela do promjene stanišnih uvjeta. Izbor renaturalizacijskih mjera treba usmjeriti na popravljjanje vitalnih hidromorfoloških elemenata kakvoće. Postavlja se pitanje da li je u prikazanim troškovima po planskim razdobljima (2016. - 2021. i 2022. – 2027.) uključeno sve mjere (uključujući i procjena troškova mjera koje neće biti poznate dok se postupak proglašavanja <i>znatno promijenjenih i umjetnih vodnih tijela</i> ne završi i dok se ne odredi ekološki potencijal te propišu konkretne mjere.	
		Str. 314. Navodi se: ✓ Hidroenergetika samostalno u cijelosti podnosi ERC troškove. Internalizirani troškovi kroz obvezne vodne naknade zadovoljavaju administrativne troškove. - prema tablici C.132. koja prikazuje <i>Udjele sredstava u povratu ERC troškova po pokretačima opterećenja</i> za razdoblje do 2027. godine energija/hidroenergija bi treba sudjelovati sa 87 % po načelu korisnik plaća - direktno, a sa ostalih 13 % prihoda od vodnih naknada (koje također već plaća) bi se financirali „administrativni troškovi“ pa se postavlja pitanje što su to „administrativni troškovi“ i da li je taj pristup novina s obzirom da je namjena tih sredstava prikupljenim iz vodnih naknada jasno definirana propisima. - Izgleda da je ovih 87 % (od ukupnih troška do 2027. godine koji je procijenjen na	-Vidjeti prethodni odgovor.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		645.397.558,00 kn bi bio novi trošak vezan uz rad postojećih hidroelektrana). Koji dio troškova će snositi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode koje je u ekološku mrežu uvrstilo i segmente na kojima su postojeće HE zbog čega se i proglašavaju <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i>? Naime, sada se za ta područja zahtjeva provođenje posebnih/dodatnih mjera da bi se ispunile obveze preuzete vezano uz proglašavanje područja ekološke mreže. Kada će se početi preuzimati odgovornost za donesene odluke? Republika Hrvatska je klona preuzimati i veće terete nego što se to od nje traži i to uporno ponavlja. Osnovne mjere određene su regulatornim okvirom i uključuju obveze koje je Republika Hrvatska preuzela u procesu pristupanja Europskoj uniji. U definiranju programa mjera za upravljanje stanjem voda u razdobljima 2016.- 2021. Godina i 2022.- 2027. Godina polazi se od pretpostavke da će se preostale mjere, predviđene postojećim provedbenim planovima i programima za zaštitu voda, osobito mjere za kontrolu onečišćenja iz točkastih i raspršenih izvora proizašle iz propisa Europske unije (Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, Direktiva o cjelovitom nadzoru i sprječavanju onečišćenja – IPPC direktiva zamijenjena Direktivom o industrijskim emisijama – IED direktivom, Direktiva o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla - Nitratna direktiva, Direktiva o proizvodima za zaštitu bilja) realizirati u zadanim rokovima. Polazište za planiranje dopunskih mjera je stanje voda koje se može očekivati nakon provedbe svih osnovnih mjera, neovisno o vremenu njihove provedbe.	
		Str. 342. Predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri</i>	Primjedba se djelomično prihvaća i ugrađena je na odgovarajući način u poglavlje C.5.2.7 .

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	<i>tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Obrazloženje: Navodi se: KTM 7,8,9,10,11,24 MS; 7b – Smanjenjem dodijeljenih prava na zahvaćanje površinskih kopnenih voda za sve korisnike (na vodnom tijelu i kumulativno uzvodno) do postizanja najmanje umjerenog stanja prema količini vodenog toka (indeks iskorištenja smanjiti na 40%). • tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode • područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela kopnenih površinskih voda za koja je indeks iskorištenja voda $I_{kv} > 75\%$ • djelatnost na koju se mjera odnosi: sve Nije razvidno odnosi li se ova mjera na vodotoke unutar koji su <i>znatno promijenjena vodna tijela</i> i odnosi li se to i na preusmjeravanje voda.	
--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 342. Navodi se: 9a - Pri reviziji odnosno pri izdavanju novih vodopravnih akata propisati: ✓ provedbu osnovne mjere na način da se granične vrijednosti emisija i opterećenje usklade s emisijskim vrijednostima propisane osnovne mjere, ✓ obvezu naknadnog usklađenja graničnih vrijednosti otpadnih voda prema kriteriju prijemnog kapaciteta recipijenta (oštriji uvjeti ispuštanja) – privremeno izuzeće do provedbe osnovnih mjera u slivu ✓ detaljan monitoring ispuštenih otpadnih voda ✓ vodomjernu postaju operativnog monitoringa na kojoj će se pratiti učinak provedbe propisane osnovne mjere • tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode • područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela koja nisu u zadovoljavajućem stanju i koja neće biti u zadovoljavajućem stanju nakon provedbe osnovnih mjera • djelatnost na koju se mjera odnosi: sve 9b – Pri reviziji odnosno pri izdavanju novih vodopravnih akata propisati: Provedbu osnovne mjere ✓ provedbu osnovne mjere na način da se granične vrijednosti emisija i opterećenje usklade s emisijskim vrijednostima propisane osnovne mjere, ✓ detaljan monitoring ispuštenih otpadnih voda ✓ vodomjernu postaju operativnog monitoringa na kojoj će se pratiti učinak provedbe propisane osnovne mjere • tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode • područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela koja nisu u zadovoljavajućem stanju i za koja je procijenjeno da će biti u zadovoljavajućem stanju nakon provedbe programa mjera iz PUV 2016. – 2021. • djelatnost na koju se mjera odnosi: sve	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: • Operativni monitoring je u nadležnosti Hrvatskih voda i obavljaju ga Hrvatske vode; • U ovim mjerama je predviđeno isključivo obveza da se korisnici i tijelo nadležno za izdavanje akata dogovore i izaberu postaju koja će biti mjerodavna (obostrano prihvaćena) za utvrđivanje utjecaja opterećenja na stanje voda; • korisnik voda je dužan osigurati i dostaviti podatke o opterećenju i to je obveza koja se također propisuje vodopravnim aktom. Nigdje u Planu upravljanja vodnim područjem nije navedena obveza korisnika da sudjeluju (financijski ili na bilo koji drugi način) u obavljanju operativnog monitoringa na vodama.
--	--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		9c – Pri reviziji (ili potvrdi sukladnosti) odnosno pri izdavanju novih vodopravnih akata uskladiti vodopravne akte sa odredbama Plana upravljanja vodnim područjima • tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode • područje na koje se mjera odnosi: ostala vodnja tijela bez obzira na stanje • djelatnost na koju se mjera odnosi: sve Prijamni kapacitet recipijenta nije dostupan, kao što nije bio dostupan niti u vrijeme ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša/okolišnih dozvola za obveznike IPPC/IED direktive. Zašto se operativni monitoring koji je sukladno članku 44. <i>Zakona o vodama</i> obveza Hrvatskih voda prebacuje na Operatore? Nije li dovoljna obveza tehničke prilagodbe što je vremenski i financijski zahtjevan posao. <i>Monitoring</i> Članak 44. Nadzor nad stanjem površinskih, uključivo i priobalnih voda te podzemnih voda provodi se i sustavnim praćenjem stanja voda (monitoring). Ciljevi monitoringa su: – utvrđivanje dugoročnih promjena (nadzorni monitoring), – utvrđivanje promjena uslijed provođenja mjera na područjima za koja je utvrđeno da ne ispunjavaju uvjete za dobro stanje (operativni monitoring), – utvrđivanje nepoznatih odnosa (istraživački monitoring). Monitoring iz stavka 1. obuhvaća pokazatelje potrebne da se utvrdi: – zapremnina, razina, protok, brzina, hidromorfološke značajke, ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal za površinske vode, – ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal za priobalne vode, – kemijsko stanje za vode teritorijalnoga mora i – količinsko i kemijsko stanje za podzemne vode. Pored pokazatelja iz stavka 3. ovoga članka monitoring će obuhvatiti i druge pokazatelje sukladno odredbama posebnih propisa po kojima su zaštićena područja – područja	
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		posebne zaštite voda određena. Prikupljanje podataka u okviru biloškoga monitoringa u cilju klasifikacije ekološkoga stanja voda obavlja se na lokacijama uključenim u mrežu interkalibracije Europske unije. Monitoring provode Hrvatske vode o čemu donose plan monitoringa. Službeni laboratorij za uzimanje uzoraka i izradu analiza u okviru monitoringa i drugih službenih kontrola voda je Glavni vodnogospodarski laboratorij Hrvatskih voda. Plan monitoringa provodi se sukladno propisu iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona. Hrvatske vode su nadležne za tumačenje rezultata monitoringa o čemu izrađuju godišnje izvješće do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu. Izvješće iz stavka 9. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu i Agenciji za zaštitu okoliša.	
		Str. 368., 369. Poglavlje o zbrinjavanju otpadnog mulja s komunalnih uređaja otpadnih voda je još jedan primjer nedostatka međuresorne koordinacije i suradnje: - postojeće TE u dugotrajnom procesu i uz otpor javnosti dobivaju dozvole za rad na konvencionalna goriva, a nova Vlada je stavila u svoj program veto na izgradnju TE (doduše nije definirano kakvih pa proizlazi svih). Nema nikakvih spremnih projekata za tu svrhu; - HEP-ova postojeća termoelektrična postrojenja su u postupku ishođenja okolišnih dozvola, a postupak traje od 2012. godine i još uvijek je u tijeku. U postupku ishođenja okolišnih dozvola za postojeća termoelektrična postrojenja nije razmatrano suspaljivanje komunalnog otpada, goriva iz otpada niti mulja od pročišćavanja otpadnih voda. Također nisu razmatrane opcije spaljivanja komunalnog otpada, goriva iz otpada niti mulja od pročišćavanja otpadnih voda u zasebnim kotlovima na postojećim lokacijama HEP-ovih	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Politika zbrinjavanja mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda nije predmet Plana upravljanja vodnim područjima. U tom smislu Plan se poziva na rezultate studije „Obrada i zbrinjavanje otpada i mulja generiranog pročišćavanjem otpadnih voda na javnim sustavima odvodnje otpadnih voda gradova i općina u hrvatskim županijama“. Navedeno je dio Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2015. – 2021.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	termoenergetskih postrojenja. - cementa industrija koja se u razdoblju 2009.-2011. intenzivno pripremala za korištenje RDF (uz intenzivno protivljenje javnosti) je sada na koljenima i pitanje je ima li sve potrebne dozvole i za otpadni mulj; - monospaljivanje koliko nam je poznato nitko nije razmatrao; - novi ministar zaštite okoliša i prirode je prema prvima izjavama čini se protiv varijanti spaljivanja komunalnog otpada odnosno bilo kakvog ostataka i zastupa „zero waste koncept“, pa samim time varijanta suspaljivanja otpadnog mulja sa komunalnim otpadom također nije izgledna; - svojevremeno je razmatrana varijanta korištenja tog mulja u proizvodnji tzv. poroterm opeke, ali nije nam poznato što se dalje zbivalo.	
	Str. 375. Primjedba: vrijede svi prethodno navedeni komentari/primjedbe vezano uz hidroenergetiku Navodi se: 5.2.7. Mjere kontrole i smanjena hidromorfološkog opterećenja voda Instrumenti za kontrolu hidromorfološkog opterećenja voda osigurani su u Zakonu o vodama i Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13 i 153/13). Hidromorfološke promjene na vodnim tijelima usred fizičkih zahvata u prostoru koji utječu na vodni režim¹⁰¹ kontroliraju se izdavanjem vodopravnih uvjeta ili obvezujućeg vodopravnog mišljenja u okviru rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (Zakon o vodama, članak 143. – 148.), koje prethodi dobivanju lokacijske dozvole ili drugog odobrenja za zahvat. Poštivanje dobivenih uvjeta kontrolira se tijekom realizacije zahvata.	Primjedba se prihvaća. Dodan slijedi tekst u poglavlju 5.2.7. <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda koristi te o tome treba voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i>

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Cjelovita kontrola utjecaja razvojnih planova, programa i zahvata na kakvoću okoliša, što uključuje i utjecaje na vodni okoliš, uređena je Zakonom o zaštiti okoliša. Nedostatak odgovarajućeg hidromorfološkog i biološkog monitoringa značajno ograničava mogućnost pripreme kvalitetnog razrađenog programa mjera kontrole i smanjenja hidromorfološkog opterećenja voda. Analizom hidromorfoloških opterećenja procijenjen je njihov utjecaj na stanje voda i ocijenjeno je da se može očekivati nezadovoljavajuće hidromorfološko stanje na 130 vodnih tijela rijeka dužine oko 3.201 km, te na 9 vodnih tijela jezera, od čega je po različitim osnovama 120 + 13 vodnih tijela rijeka i 9 vodnih tijela jezera proglašeno kandidatima za <u>umjetna i znatno promijenjena vodna tijela</u>. Zbog vrlo ograničenih podataka program mjera za razdoblje 2016. – 2021. godina obuhvaća aktivnosti primjerene privremenom karakteru proglašenja umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela (no regret approach). ¹⁰¹ Zahvati u prostoru koji mogu promijeniti vodni režim su građenje novih i rekonstrukcija postojećih građevina te izvođenje geoloških istraživanja i drugih radova koji se ne smatraju građenjem a koji mogu trajno, povremeno ili privremeno utjecati na promjene vodnog režima.	
		Str. 376. Primjedba: Mjere formulirati uvažavajući ovdje navedeno KTM 5,6,7 MS; 4 - Na vodnim tijelima koja su privremeno proglašena umjetnim i znatno promijenjenim pri reviziji vodopravnih akata regulirati: ✓ provedbu dodatnog monitoringa i hidromorfoloških opterećenja (planovi održavanja, planovi pogona i sl.) ✓ istraživački monitoring s ciljem utvrđivanja klasifikacijskog sustava hidromorfološkog potencijala i ✓ istraživački monitoring za utvrđivanje ekološki prihvatljive protoke	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Prema tablici jasno je da je tijelo nadležno za provedbu istraživačkog monitoringa tijelo nadležno za upravljanje vodama odnosno Hrvatske vode. S obzirom na to da je želja provesti kvalitetno istraživanje koje je potpuno transparentno prema korisnicima voda, korisnicima je određeno da provedu određeni monitoring voda koji je sukladan njihovom utjecaju na stanje vodnog tijela te na taj način participiraju u provedbi istraživanja s ciljem dobivanja objektivne i kvalitetna slika o stanju vodnih tijela te kako bi se razradio kvalitetan i prihvatljiv klasifikacijski sustav.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		- tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode - područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela privremeno proglašena umjetnim i znatno promijenjenim vodnim tijelima - djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava, promet - Zašto se istraživački monitoring koji je sukladno članku 44. <i>Zakona o vodama</i> obveza Hrvatskih voda prebacuje na Operatere? Nije li dovoljna obveza tehničke prilagodbe što je vremenski i financijski zahtjevan posao. - Kada će se obaviti revizija tih vodopravnih akata? Pretpostavljamo nakon što se donese <i>Metodologija za utvrđivanje ekološkog potencijala</i>. - Pri izradi <i>Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala</i> potrebno je uvažiti Vodiče za provedbu <i>Okvirne direktive o vodama</i> (tzv. WFD CIS Guidance Document) i uključiti više struka.	
		Str. 377. Primjedba: Ovdje ne može biti tijelo nadležno za provedbu samo korisnik. Vrijedi primjedba vezano uz stranu 150. Predlaže se dodati ova mjera: <i>„Hrvatske vode će u suradnji sa Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, Ministarstvom gospodarstva, predstavnicima tehničkih struka i operaterima hidroelektrana izraditi Vodič za izgradnju ribljih staza i Priručnik za utvrđivanje funkcionalnosti ribljih staza.“</i> Obrazloženje: KTM 5,6,7 MS; 7 – Prilikom izrade novih ili rekonstrukcije postojećih vodnih građevina (građevine vodnih putova, hidroenergetske građevine, građevine obrane od poplava) primjenjivati najbolje raspoložive tehnike¹⁰² kojima se umanjuje ekološko opterećenje na	Primjedba se prihvaća vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz str. 150. Plana. Dodatni komentar: Provođenje mjera koje imaju za cilj smanjenje opterećenja odnosno kompenzaciju opterećenja je obveza korisnika voda.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	staništa i vrste. • tijelo nadležno za provedbu: korisnik • područje na koje se mjera odnosi: RH • djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava, promet Ovdje ne može biti tijelo nadležno za provedbu samo korisnik. Vrijedi primjedba vezano uz stranu 150.	
	Str. 377. Primjedba: Poseban oprez treba pridavati vrednovanju usluga ekosustava za što ne postoji egzaktna metodologija, i iste se često valoriziraju samo iz jednog kuta gledanja. HEP je na navedenu problematiku svojevremeno upozoravao Državni zavod za zaštitu prirode, na što nikada nije dobio odgovor. Obrazloženje: KTM 5,6,7 MS; 8 - Pri izradi studija izvedivosti izgradnje novih ili proširenja postojećih vodnih građevina (plovni putovi, hidroenergetska postrojenja, građevine obrane od poplava i sl.) uzeti u obzir i vrijednosti ekosustava. • tijelo nadležno za provedbu: korisnik • područje na koje se mjera odnosi: RH • djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava, promet Ovdje ne može biti tijelo nadležno za provedbu samo korisnik. Vrijede primjedbe vezano uz poglavlje 4. Ekonomska analiza.	Vidjeti odgovore na primjedbe vezane uz poglavlje Ekonomska analiza Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Nacrt se stalno poziva na potrebu vrednovanja usluga ekosustava za što nema nikakve konkretne metodologije, već će se isto obavljati na subjektivnoj procjeni (u Republici Hrvatskoj često nazivanoj „ekspertnoj procjeni“).	
		Str. 377. Primjedba: Jasno navesti da se ova mjera ne odnosi na (privremeno proglašena) <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i> Obrazloženje: KTM 5,6,7 MS; 9 - Započinjanje provedbe smanjenja hidromorfološkog opterećenja (revitalizacija) na vodnim tijelima na kojima je na osnovi provedenog monitoringa (redovitog i istraživačkog) utvrđeno nezadovoljavajuće hidromorfološko i biološko stanje i na kojima je analizom predloženih mjera utvrđeno da su financijski prihvatljive. - tijelo nadležno za provedbu: korisnik - područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela površinskih voda koja nisu u zadovoljavajućem hidromorfološkom stanju - djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava, promet	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Kako je napisano, mjera se odnosi na vodna tijela u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 377. Primjedba: Jasno navesti da se ova mjera ne odnosi na (privremeno proglašena) <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i> Obrazloženje: KTM 5,6,7 MS; 10 - Na osnovi provedenog praćenja hidromorfoloških opterećenja u programe redovitog gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina predložiti i odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja hidromorfoloških opterećenja i mjere revitalizacije. - tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode, korisnik - područje na koje se mjera odnosi: RH - djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava, promet	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Kako je napisano, mjera se odnosi na vodna tijela u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju koje je rezultat neodgovarajućeg redovitog održavanja.
		Str. 377. Primjedba: Jasno navesti da se ova mjera ne odnosi na (privremeno proglašena) <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i> Predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili</i>	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz str. 375 Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		<i>umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. Osvemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i>	
		Str. 377. Predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Obrazloženje: KTM 5,6,7,14,27 MS , S2 - Kako bi se u fazi projektiranja definirali ekološki ciljevi revitalizacije, tj. kako bi se revitalizacija provela ponajprije u cilju poboljšanja uvjeta za vrste i staništa, neophodno je u ranoj fazi projektiranja uključiti odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, odnosno provesti odgovarajuća istraživanja. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode) • tijelo nadležno za provedbu: korisnik • područje na koje se mjera odnosi: RH • djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava,promet Nije moguće sva istraživanja prebaciti na korisnike.	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz str. 375. Plana.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Vrijede svi prethodno dani komentari/primjedbe.	
		Str. 378. Primjedba: Poseban oprez treba pridavati vrednovanju usluga ekosustava za što ne postoji egzaktna metodologija, i iste se često valoriziraju samo iz jednog kuta gledanja. HEP je na navedenu problematiku svojevremeno upozoravao Državni zavod za zaštitu prirode, na što nikada nije dobio odgovor. Obrazloženje: KTM 5,6,7,14 MS; S5 - U ranoj fazi planiranja projekata smanjenja hidromorfološkog opterećenja (npr. revitalizacija i renaturalizacija) uključiti usluge ekosustava kao validnu mjeru prilikom donošenja odluka o financijskoj isplativosti. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode) • tijelo nadležno za provedbu: korisnik • područje na koje se mjera odnosi: RH • djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava, promet Ovdje ne može biti tijelo nadležno za provedbu samo korisnik.	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Navedeno nije predmet Plana upravljanja vodnim područjima nego je to opće prihvaćena praksa. – Mjera propisana Strateškom procjenom utjecaja na okoliš Plana. S obzirom na to da korisnik vrednuje različita rješenja, onda jedino korisnik i može osigurati provođenje ove mjere.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 389. Primjedba: Ovu mjeru se predlaže izbaciti. Napomena: <i>- „Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Obrazloženje: KTM 6,14; 5 - Za vodna koja su proglašena znatno promijenjenim i umjetnim vodnim tijelima pri utvrđivanju klasifikacijskog sustava za ocjenu hidromorfološkog potencijala uzeti u obzir da je riječ o vodnim tijelima voda pogodnih za život slatkovodnih riba. vidjeti mjere: 5.3.6.-25, 5.3.6.-25a, 5.3.6.- 25b • tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode • područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela privremeno proglašena umjetnim i znatno promijenjenim vodnim tijelima • djelatnost na koju se mjera odnosi: poljoprivreda, hidroenergetika, obrana od poplava, promet	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz str. 375. PLana te druge odgovore
--	--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Pretpostavljali smo da se u tom istom planskom razdoblju neće provoditi neke mjere prije nego se utvrdi status vodnih tijela, te sukladno tome postaviti realni ciljevi. To je tako i opisano u ovom Nacrtu plana, barem što se tiče kandidata za <i>znatno promijenjena</i> i/ili umjetna vodna tijela. Ono što zabrinjava jesu poglavlja koja se odnose na mjere koje će se provoditi u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, a koja a priori zahtijevaju provođenje mjera pri čemu nije razvidno da li se odnose i na kandidate za znatno promijenjena i umjetna vodna tijela. Kada se uzme u obzir da su gotovo sve rijeke u ekološkoj mreži, a da se postavljaju veliki zahtjevi za ta područja te se čak i za znatno primijenjena i umjetna vodna tijela postavljaju uvjeti vezani primjerice uz život slatkovodnih riba, potrebno je paziti da to ne bude u suprotnosti s razlogom da se ne smije bitno utjecati na razlog zbog kojeg je neko vodno tijelo proglašeno znatno primijenjenim ili umjetnim, a to je proizvodnja električne energije korištenjem vodnih snaga. Stare zemlje članice EU su taj mehanizam osmislile radi sebe da zadrže postojeća prava i nadamo se da si Republika Hrvatske neće sama nametnuti stože mjere nego je to potrebno da se ne bi bilo u suprotnosti s EU direktivama. Vrijede komentari/napomene vezano na stranu 148.	
		Str. 390. Navodi se: Vrijede komentari/napomene vezano na stranu 148. Zašto, ako se već godinama govori o koordinaciji među nadležnim tijelima, Državni zavod za zaštitu prirode nije pravovremeno bio upoznat sa odredbama <i>Okvirne direktive o vodama</i> (posebno člankom 4.3. za postojeće HE) i obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela i na drugim područjima? Iz teksta ovog Nacrta PUV-a kao i iz teksta Strateške studije je vidljivo da MZOIP, a dijelom i Ovlaštenik nisu izučavali Vodiče Europske komisije za provedbu <i>Okvirne direktive o vodama</i> (tzv. WFD CIS Guidance Documents). Ono što zabrinjava jesu poglavlja koja se odnose na mjere koje će se provoditi u zaštićenim	Vidjeti odgovor na primjedbu vezanu uz str. 148. Plana te druge odgovore.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		područjima i područjima ekološke mreže, a koja a priori zahtijevaju provođenje mjera pri čemu nije razvidno da li se odnose i na kandidate za znatno promijenjena i umjetna vodna tijela. Kada se uzme u obzir da su gotovo sve rijeke u ekološkoj mreži, a da se postavljaju veliki zahtjevi za ta područja te se čak i za <i>znatno primijenjena i umjetna vodna tijela</i> postavljaju uvjeti vezani primjerice uz život slatkovodnih riba, potrebno je paziti da to ne bude u suprotnosti s razlogom da se ne smije bitno utjecati na razlog zbog kojeg je neko vodno tijelo proglašeno <i>znatno primijenjenim</i> ili <i>umjetnim</i>, a to je proizvodnja električne energije korištenjem vodnih snaga. Stare zemlje članice EU su taj mehanizam osmislile radi sebe da zadrže postojeća prava i nadamo se da si Republika Hrvatske neće sama nametnuti strože mjere nego je to potrebno da se ne bi bilo u suprotnosti s EU direktivama.	
		Str. 395. Navodi se: Zakonom o zaštiti prirode uređuje se sustav zaštite i cjelovito očuvanje prirode na temelju kojeg se proglašavaju zaštićeni dijelovi i područja prirode, radi očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti. Posebne mjere zaštite prirode propisuju se dokumentima prostornog uređenja i planovima upravljanja zaštićenim područjima. Nacrt Strategije i akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (2015. godine) je osnovni planski dokument koji je u postupku donošenja a koji ističe važnost međusektorske suradnje, razmjene podataka te koji ukazuje na potrebu uvođenje koncepta usluga ekosustava kao validne mjere prilikom odlučivanja o financijskoj isplativosti projekta. Vrijede sve ranije navedene Načelne i druge primjedbe. HEP je davao primjedbe na Nacrt Strategije i akcijskog plana zaštite prirode te na to upozorio i Ministarstvo gospodarstva. Vrijede sve primjedbe davane uz vrednovanje usluga ekosustava.	Vrijede svi prethodni odgovori i komentari uz dodatni komentar: Odnos tijela nadležnih za upravljanje zaštitom prirode i HEPa nije predmet analiza Plana upravljanja vodnim područjima.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 395. Primjedba: Apeliramo na Hrvatske vode i Ministarstvo gospodarstva da kao tijelo koje usko surađuje sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja ovog pravilnika i svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu. Obrazloženje: Navodi se: prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju. U narednom razdoblju planira se i donošenje Pravilnika o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ciljanih vrsta, izuzev ptica te stanišnih tipova u području ekološke mreže, temeljem članka 55. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13). Apeliramo na Hrvatske vode i Ministarstvo gospodarstva da kao tijelo koje usko surađuje sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja ovog pravilnika i svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu.	Primjedba se načelno prihvaća. Obrazloženje: Tijela nadležna za upravljanje vodama svakako će sudjelovati ako ne u izradi u davanju komentara na predmetni pravilnik. Ostali dio primjedbe koji se odnosi na apel prema Hrvatskim vodama i Ministarstvu gospodarstva nije jasan.
		Str. 396. – vezano uz sve mjere Unaprjeđenja upravljanja Apeliramo na Hrvatske vode i Ministarstvo gospodarstva da kao tijelo koje usko surađuje sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja ovog pravilnika i svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu.	Vidjeti prethodne odgovore.
		Str. 397., 400. Primjedba: Ovakva mjera automatski odbacuje mogućnost primjene članka 4.7. Okvirne direktive	Vidjeti prethodne odgovore.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	o vodama što nije prihvatljivo. Vrijede sve navedene primjedbe. Pri izricanju ovakvih mjere nije vođeno računa o strateškim/planskim/programskih dokumentima drugih resora. Apeliramo na Hrvatske vode i Ministarstvo gospodarstva da kao tijelo koje usko surađuje sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja ovog pravilnika i svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu. Obrazloženje: KTM 5,6,7,17,27 MS; 5 - Za nove zahvate u prostoru izdavati vodopravne akte koji reguliraju provedbu dodatnih mjera zaštite voda zaštićenih područja na vodnim tijelima za koja se kroz postupak utjecaja zahvata na vodno tijelo utvrdi da provedbom osnovnih mjera neće biti ispunjeni ciljevi zaštite voda zaštićenih područja • tijelo nadležno za provedbu: Hrvatske vode • područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela površinskih voda na područjima namijenjenim zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite • djelatnost na koju se mjera odnosi: sve Ova mjera automatski odbacuje mogućnost primjene članka 4.7. Okvirne direktive o vodama što nije prihvatljivo.	
--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 397. Primjedba: Apeliramo na Hrvatske vode i Ministarstvo gospodarstva da kao tijelo koje usko surađuje sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja ovog pravilnika i svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu. Obrazloženje: Navodi se: KTM 5,6,7,17,27 MS; 7 - Očuvati povoljni režim voda i povoljne stanišne uvjete vodenih i močvarnih staništa s obzirom na ekološke zahtjeve ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže. - tijelo nadležno za provedbu: korisnik - područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela površinskih voda na područjima namijenjenim zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite - djelatnost na koju se mjera odnosi: sve KTM 7,27; 11 - Osigurati povoljni režim protoka (ekološki prihvatljiv protok) u vodotocima. za ostala vodna tijela vidjeti mjere: 6.2.3.-2, 5.2.3.-6, 5.2.3.-S4, 5.2.7.-4, 5.2.7.-11 - tijelo nadležno za provedbu: korisnik - područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela površinskih voda na područjima namijenjenim zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite - djelatnost na koju se mjera odnosi: sve	Vidjeti prethodne odgovore
--	--	---	----------------------------

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Ovo vrijedi i za područja na kojima su postojeće hidroelektrane. Postavlja se pitanja zašto su takva područja uvrštena u područja ekološke mreže odnosno kandidirana za NATURA200 i sada se traži uzimanje toga u obzir. Ovo je samo još jedan dokaz da su područja ekološke mreže preširoko proglašena na temelju tzv. „probably data“ i da se sada te pogreške neće plaćati na iz proračuna Ministarstva zaštite okoliša i prirode ili sredstava za rad nekadašnjeg DZZP-a (danas integriranog u HAOP) već isključivo iz sredstava hidroenergetskog sektora. Zašto, ako se već godinama govori o koordinaciji među nadležnim tijelima, Državni zavod za zaštitu prirode nije pravovremeno bio upoznat sa odredbama <i>Okvirne direktive o vodama</i> (posebno člankom 4.3. za postojeće HE) i obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela i na drugim područjima? Iz teksta ovog Nacrta PUV-a kao i iz teksta Strateške studije je vidljivo da MZOIP, a dijelom i Ovlaštenik nisu izučavali Vodiče Europske komisije za provedbu <i>Okvirne direktive o vodama</i> (tzv. WFD CIS Guidance Documents). Vrijede sve Načelne primjedbe kao i materijal u Prilogu. Neprihvatljivo je da se svi troškovi prebacuju na korisnika. Vrijede sve primjedbe koje se odnose na odgovornost tijela nadležnih za zaštitu prirode i sudjelovanje u troškovima koji iz toga proizlaze.	
--	--	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 401. – 402. – sve mjere smanjenja utjecaja postojećih hidromorfoloških opterećenja Primjedba: - Jasno navesti da se ovo ne odnosi ne odnosi na (privremeno proglašena) <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i> s obzirom da se i ona nalaze u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže - Apeliramo na Hrvatske vode i Ministarstvo gospodarstva da kao tijelo koje usko surađuje sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu. Obrazloženje: 3. Mjera smanjena hidromorfoloških utjecaja postojećih hidromorfoloških opterećenja – Na vodnim tijelima na kojima je utvrđeno nezadovoljavajuće hidromorfološko stanje potrebno je utvrditi program revitalizacije i renaturalizacije i započeti s njegovom provedbom. Ovo poglavlje je u suprotnosti s ostatkom PUVP-a i dinamikom njegova provođenja u dijelu koji se odnosi na <i>znatno promijenjena</i> i/ili <i>umjetna vodna tijela</i> te je kao takvo u cijelosti neprihvatljivo.	Primjedba se ne prihvaća. Obrazloženje: Mjere vezane uz navedeno poglavlje u skladu s odredbom Dodatka VI Okvirne direktive o vodama je prozašle su iz postupka SUO na temelju prijedloga predstavnika tijela nadležnog za zaštitu prirode. Navedeno je u skladu s propisima iz zaštite prirode jer je riječ o područjima namijenjenim zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite i nije vezano za tip vodnog tijela (prirodno, umjetno ili znatno promijenjeno). Dakle, uz cilj postizanja dobrog stanja/potencijala voda integralni cilj je i zaštita staništa ili vrste. Navedeni ciljevi se međusobno dopunjuju.
--	--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 408., 409. Primjedba: Apeliramo na Hrvatske vode i Ministarstvo gospodarstva da kao tijelo koje usko surađuje sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu. Obrazloženje: KTM 18,27 MS; 75 - Ukoliko se radna mehanizacija korištena u koritu nekog od vodotoka gdje su zabilježene invazivne vrste raznolika trokutnjača Dreissena polymorpha (cijeli tok Dunava, Drave i Save bez pritoka, jezero Jarun kod Zagreba, akumulacija HE Lešće na rijeci Dobri), krupnorebrasta kotarica Corbicula fluminea (cijeli tok Dunava, Save i Kupe te cijeli tok Drave do akumulacija, jezero Savica kod Zagreba) i novozelandski glibnjak Potamopyrgus antipodarium (akumulacije na rijeci Dravi i tok rijeke Mirne) planira premjestiti i koristiti i na drugim vodotocima/odsjecima vodotoka gdje pojedine invazivne vrste nisu zabilježene treba: ✓ Opremu za održavanje očistiti od mulja i vegetacije; ✓ Provjeriti da li je negdje na stroju ima zaostalih školjki/puževa, te ih ukloniti; ✓ Dobro oprati kontaminiranu opremu vodom pod visokim tlakom (po mogućnosti vrućom parom pod pritiskom); ✓ Kada je to moguće preporuka je da se oprema ostavi na suhom barem četiri tjedna prije transporta na drugi vodotok. • tijelo nadležno za provedbu: korisnik • područje na koje se mjera odnosi: vodna tijela površinskih kopnenih voda osobito vodna tijela vodotoka gdje su zabilježene invazivne vrste raznolika trokutnjača Dreissena polymorpha (cijeli tok Dunava, Drave i Save bez pritoka, jezero Jarun kod Zagreba, akumulacija HE Lešće na rijeci Dobri), krupnorebrasta kotarica Corbicula luminea (cijeli tok Dunava, Save i Kupe te cijeli tok Drave do akumulacija, jezero Savica kod Zagreba) i novozelandski glibnjak Potamopyrgus antipodarium (akumulacije na rijeci	Pogledati prethodne odgovore. Napomena: Korištenje voda u širem smislu definirano je Zakonom o vodama, a osnovno načelo je da se svaki korisnik voda brine o smanjenju svog utjecaja na okoliš pa time i vode. Pretpostavka je da se na osnovi monitoringa „opterećenja“ (koji je u nadležnosti korisnika voda) i monitoringa utjecaja („operativnog monitoringa koji je u nadležnosti Hrvatskih voda) može procijeniti utjecaj svakog korisnika odnosno svakog opterećenja na vode.
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Dravi i tok rijeke Mirne) • djelatnost na koju se mjera odnosi: sve Pojam korisnik na području kojeg koriste različiti korisnici je vrlo rastezljiv pojam. Npr. na akumulacijama na Dravi aktivnosti provodi: HEP, Hrvatske vode, ribolovni savezi, ribička društva, Hrvatske šume, javne ustanove za upravljanja zaštićenim područjima, tijela nadležna za upravljanje područjima ekološke mreže... Tko će utvrditi koji se od navedenih korisnika ne drži pravila? Tko će upravljati područjima ekološke mreže i biti definiran kao takav korisnik? Neozbiljno je široko proglasiti područja ekološke mreže, a onda sve troškove i obveze koje iz statusa tih područja proizlaze prebaciti na korisnike (gospodarstvo u realnom sektoru).	
		Str. 419. Navodi se: Ad. 6. Utvrđivanje jako promijenjivih vodnih tijela i ocjena dobrog potencijala • Potrebna akcija: Hrvatska će izraditi jasnu metodologiju za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala u skladu s Okvirnom direktivom o vodama i CIS vodičem, uključujući ekološko stanje i mjere ublažavanja, dano na razini vodnog tijela u Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. Odgovor na akciju: Metodologija za ocjenu dobrog ekološkog potencijala bit će izrađena tijekom drugog planskog ciklusa upravljanja vodnim područjima. U planu je priprema znanstveno –	Nije jasno na što se odnosi primjedba. Riječ je o prijenosu zahtjeva Europske komisije i odgovora Republike Hrvatske koji je prihvaćan od strane Europske komisije.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		istraživačkog projekta pod radnim naslovom: „Izrada prijedloga klasifikacijskog sustava ekološkog potencijala za umjetna i znatno promijenjena vodna tijela površinskih voda (rijeka i jezera)“. U fazi razvoja je sustav klasifikacije ekološkog potencijala prijelaznih i priobalnih voda koji se provodi u okviru programa Sustavnog ispitivanja kakvoće prijelaznih i priobalnih voda. Planira se izraditi metodologiju za ocjenu ekološkog potencijala površinskih voda do kraja 2017. godine.	
		Pri planiranju novih HE potrebno je uzeti u obzir i zahtjeve <i>Okvirne direktive o vodama</i>, a način ocjene utjecaja planiranih zahvata na stanje voda definiran je kroz članak 4.7. <i>Okvirne direktive o vodama</i> odnosno članak 54.b. <i>Zakona o vodama</i>. Vezano uz postojeće HE Republika Hrvatska treba iskoristiti odredbe članka 4.3. <i>Okvirne direktive o vodama</i> odnosno članak 54. <i>Zakona o vodama</i> vezano uz utvrđivanje statusa <i>znatno promijenjenih vodnih tijela</i> i/ili <i>umjetnih vodnih tijela</i> za koje se onda postavljaju niži ciljevi zaštite voda (umjesto <i>dobrog ekološkog stanja</i> cilj je <i>dobar ekološki potencijal</i>).	Molimo pogledati odgovore na uvodnu primjedbu HEP-a.
		Pri podršci Planom određenih mjera i propisivanju dodatnih zahtjeva Strateškom studijom potrebno je voditi računa i o praksama drugih zemalja koje se prošle taj proces Provedba ovakvog plana upravljanja vodnim područjima ne samo da će onemogućiti izgradnju novih velikih HE, te istovremeno značajno povećati troškove rada postojećih hidroenergetskih postrojenja paralelno sa smanjenjem operativnih mogućnosti njihova rada (zbog vjerojatnog povećanja tzv. „biološkog minimuma odnosno optimalnog ekološkog protoka“ ili renaturalizacija vodotoka čime se vode skreću na drugačiji način od postojećeg ili pak crpljenjem vode iz akumulacija HE za potrebe poljoprivrede) ne vodeći pri tome računa da odredbe Okvirne direktive o vodama omogućavaju da se postojeće stanje u najvećoj mogućoj mjeri zadrži proglašavanjem trajnih izuzeća kroz instrument <i>znatno promijenjenih</i> ili <i>umjetnih vodnih tijela</i> i odgovarajući način određivanja <i>dobrog ekološkog potencijala</i>. Hrvatske vode su tu mogućnost prepoznale, ali u dijelovima plana u kojima su sudjelovala tijela nadležna za zaštitu prirode se osjeća nedostatak cjelovitog razmišljanja o upravljanju prostorom, vodama i funkcioniranju drugih resora. Od strane Ovlaštenika se također predlaže nadopuna nekih mjera vezan za riblje staze koje se ne mogu propisivati a priori. Navodimo primjer;	Navedena mjera odnosi se na vode pogodne za život slatkovodnih riba i vode pogodne za školjkaše. Zaštićena područja voda pogodnih za školjkaše proglašena su na dijelovima Jadranskog mora Odlukom o određivanju područja voda pogodnih za život i rast školjakaša (NN 78/11) u svrhu zaštite ili poboljšanja voda, odnosno kako bi se omogućio život i rast školjakaša i pridonijelo visokoj kakvoći jestivih proizvoda od školjaka. S druge strane, kako bi se omogućio život autohtonih vrsta riba koje pridonose prirodnoj raznolikosti i vrsta čije je prisustvo poželjno s vodno-gospodarskog stajališta, na dijelovima kopnenih površinskih voda proglašena su Odlukom o određivanju područja voda pogodnih za život slatkovodnih riba (NN 33/11) zaštićena područja voda pogodnih za život slatkovodnih riba.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		• Prilikom uvođenja stranih vrsta za uzgoj riba/školjkaša provesti procjenu rizika uvođenja/ponovnog uvođenja u prirodu u skladu s važećim zakonskim odredbama. • Mjeru „Za vodna tijela za koja je procijenjeno da su u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju utvrditi značajnost hidromorfološkog opterećenja na stanje riblje populacije, te predložiti mjere smanjenja hidromorfološkog opterećenja.“ nadopuniti da glasi: „ <i>Za vodna tijela za koja je procijenjeno da su u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju utvrditi značajnost hidromorfološkog opterećenja na stanje riblje populacije, predložiti mjere smanjenja hidromorfološkog opterećenja te mjere kojima se osigurava povezanost vodnog toka i ekološki prihvatljiv protok gdje nisu osigurani</i>“. Pri tome nije razvidno da se takva mjera ne bi smela odnositi na znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela i trebalo bi uvažavati vodiče Europske komisije za provedbu Okvirne direktive o vodama.	Pritom je bitno naglasiti da navedena mjera traži prijedlog mjera kojima bi se osigurala povezanost vodnog toka i ekološki prihvatljiv protok, gdje nisu osigurani. Sam Plan (Mjere 5.3.2. - Administrativne mjere) ističe da u pojedinim situacijama neće biti moguće provesti mjere uz prihvatljive / razumne troškove te da postoji mogućnost provedbe postupka trajnog izuzeća od postizanja dobrog stanja voda ukoliko se ustanovi da provedba dodatnih mjera nije moguća uz prihvatljive / razumne troškove.
		Potreba dosljedne primjene pravne stečevine EU i preuzimanje odgovornosti pojedinih resora za svoje politike Pozdravljamo pristup koji su Hrvatske vode najavile u odnosu na postojeća <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodnih tijela</i>, ali zahtijevamo i njegovu dosljednu primjenu kako od strane izrađivača Plana tako i od Ovlaštenika. Naime, postoje odstupanja u tekstu Plana i dijelu kojim se navode mjere koje je potrebno poduzeti, a što i jest najbitniji dio plana. Takvim odstupanjima se dodatno daje podrška kroz mjere propisane strateškom studijom. Napominjemo da se područjima ekološke mreže štiti ciljevi očuvanja, a to su određene vrste i stanišni tipovi i stoga nije prihvatljiv uopćeni strogi pristup zaštiti, a posebno ne takav koji bi ugrozio razloge zbog kojih se voda akumulira za potrebe određenih djelatnosti i zbog kojih je na Europskoj razini i utvrđen institut <i>znatno promijenjenih i/ili umjetnih vodnih tijela</i> kao instrument za opstanak istih u prostoru i nastavak njihova rada pod približno istim uvjetima. U ovoj iteraciji Nacrta PUV-a se uvode iste mjere i za <i>znatno primijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i> kako bi se postigli nerealno zadani ciljevi. Strateška studija tome daje podršku. Iako pitanje nije usmjereno Ovlašteniku postavlja se pitanje zašto se pri proglašavanju područja ekološke mreže nije vodilo računa o gore navedenom institutu <i>znatno promijenjenih i/ili umjetnih vodnih tijela</i> te zašto su takva vodna tijela ušla u područje ekološke mreže? Kao	Uredbom o ekološkoj mreži NN 124/13 definiran je popis vrsta i stanišnih tipova čije očuvanje zahtijeva određivanje područja ekološke mreže, nadalje propisuju se kriteriji za određivanje područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišni tipovi radi kojih se uspostavlja područje ekološke mreže za što je nadležno stručno tijelo odnosno Hrvatska agencija za zaštitu prirode i okoliša. Ukoliko trenutno postoji neusklađenost između područja ekološke mreže i područja znatno promijenjenih i umjetnih vodnih tijela isto će se uskladiti u postupcima koji prethode pripremi pojedinačnih hidroenergetskih projekata. Ni jedna mjera iz ovog plana nije a priori postavljena nego se razmatra u odnosu na pojedinačni projekt.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		mogućnost barem djelomičnog ispravljanja već počinjenih pogrešaka vidimo: a) Uklanjanje „a priori“ postavljenih mjera iz ovog Nacrta PUV u kojem i stoji da će se ciljevi i mjere za <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i> postavljati nakon što se prvo utvrdi metodologija za utvrđivanje ekološkog potencijala, a onda se za svako takvo tijelo ponaosob („case by case“) utvrdi dobar ekološki potencijal, b) Da se na adekvatan način koji podrazumijeva „case by case“ pristup utvrđuje dobar ekološki potencijal i onda postavljaju ciljevi za <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i> vodeći pri tome računa o WFD CIS Guidance Documents i primjerima dobre prakse u drugim zemljama članicama (Case Studies koji se spominju u Vodiču WFD CIS GD No4 (str. 1, Annex V) kao i „European Synthesis Project“. Svaki drugačiji pristup je jednostran i isključiv i nije u skladu europskom praksom. Molimo da se pri propisivanju dodatnih mjera kroz stratešku studiju o ovdje navedenom vodi računa.	Detaljna elaboracija međusobnog odnosa Plana sa strateškim/planskim/programskim dokumentima u nadležnosti Ministarstva gospodarstva odnosno pitanjima energetike detaljno je elaborirana u prethodnim odgovorima. U poglavlju „Odnos s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama“ razmatra se usklađenost ciljeva Plana s ciljevima drugih strateških dokumenata. Ovlaštenik je razmatrao odnos Plana sa Strategijom energetskog razvitka Republike Hrvatske i sa Akcijskim planom za obnovljive izvore energije za razdoblje 2014.-2020. te nije utvrdio da se PUV i navedeni strateški dokumenti iz područja energetike da su u suprotnosti. Strategija energetskog razvitka Republike Hrvatske i Akcijski plan za obnovljive izvore energije za razdoblje 2014.-2020. bave se projekcijama potrošnje i proizvodnje energije uz načelno spominjanje (u Strategiji) da se zahvati provode uz poštivanje propisa zaštite okoliša, dok PUV postavlja uvjete zaštite okoliša (tj. voda kao
		Neprepoznavanje međusobnog odnosa ovog Plana sa strateškim/planskim/programskim dokumentima u nadležnosti Ministarstva gospodarstva odnosno pitanjima energetike Moramo napomenuti da Ovlaštenik (izrađivač strateške studije) uopće nije razmatrao odnos ovoga Plana sa primjerice <i>Strategijom energetskog razvitka Republike Hrvatske</i> niti sa <i>Akcijskim planom za obnovljive izvore energije za razdoblje 2014.-2020.</i> iako strateška studija ima posebno poglavlje „Odnos s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama“.	

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			sastavnice okoliša). Stoga nije bilo podloge za zaključak niti da su ovi dokumenti u skladu niti da nisu, pa stoga i nisu navedeni u poglavlju o odnosu PUVP s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama.
		<u>Vrednovanje usluga ekosustava bez jasne metodologije</u> Nacrt Plana se stalno poziva na potrebu vrednovanja usluga ekosustava za što nema nikakve konkretne metodologije, već će se isto obavljati na subjektivnoj (u Republici Hrvatskoj često nazivanoj „ekspertnoj procjeni“). Kroz mjere zaštite okoliša predložene strateškom studijom također se zahtjeva uključivanje vrednovanja usluga ekosustava, što naravno jest važno, ali mora biti objektivno.	Navedena tvrdnja je netočna. Strategija EU za bioraznolikost do 2020. sadrži šest ciljeva s 20 odgovarajućih akcija za njihovo ostvarenje, od kojih je cilj 2 usmjeren na usluge ekosustava. Akcija 5 za provedbu ovoga cilja zahtijeva od država članica da, uz pomoć Europske komisije, do 2014. godine kartiraju i vrednuju ekosustave i njihove usluge na svojem teritoriju te da do 2020. godine procijene ekonomsku vrijednost usluga ekosustava i integriraju njihove vrijednosti u sustav ekonomskih obračuna (računovodstava). U sklopu Zajedničkog okvira za provedbu Strategije osnovana je Radna skupina za kartiranje i procjenu ekosustava i njihovih usluga (Mapping and Assessment on Ecosystems and their Services - MAES) čija je zadaća razviti metodološki okvir i dati upute zemljama članicama za nacionalne aktivnosti. Prema podacima preuzetim iz AZO (2015), na razini EU, do danas je dogovorena tipologija ekosustava; priređena Karta ekosustava Europe s razrađenom metodologijom za kartiranje (ETC/SIA 2013, Maes i sur. 2013.) te su predloženi pokazatelji za procjenu ekosustave i njihovih usluga (Maes i sur. 2014.). Nadalje, u Hrvatskoj je dosad priređena Karta ekosustava Hrvatske, procijenjeno je opće stanje ekosustava temeljem dostupnih podataka, utvrđeni su odgovarajući nacionalni pokazatelji i usluge ekosustava u Hrvatskoj prema

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			međunarodno prihvaćenoj klasifikaciji, predloženi pokazatelji za njihovo iskazivanje i praćenje te je iznesen prijedlog za uspostavu nacionalnog okvira za obnovu degradiranih ekosustava (AZO 2015). S obzirom na sve navedeno, jasno je da procjena usluga ekosustava neće počivati isključivo na „subjektivnoj“ ekspertnoj procjeni, već će morati biti usklađena s nacionalnim i europskim smjernicama. <i>Također, predlažemo sljedeću mjeru:</i> <i>„U izradu metodologije i/ili smjernica za vrednovanje usluga ekosustava potrebno je (kroz konzultacije s izrađivačima istih) uključiti Hrvatske vode, Ministarstvo gospodarstva, predstavnike tehničkih struka, operatere hidroelektrana, Agenciju za vodne putove te druga nadležna tijela i korisnike. Pritom je također potrebno osigurati kontinuiranu međusektorsku razmjenu podataka od interesa.“</i> Izvor: – AZO (2015): Kartiranje i procjena usluga ekosustava i njihovih uloga u Hrvatskoj. Agencija za zaštitu okoliša, . – ETC/SIA (2013): Developing conceptual framework for ecosystem mapping and ecosystem status indicator. Working document. European Topic Centre for Spatial Information and Analysis - ETC/SIA. European Environment Agency. – Maes J. i sur. (2013): Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services. An analytical framework for ecosystem assessments under action 5 of the EU biodiversity strategy to 2020.
--	--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			Publications office of the European Union, Luxembourg. – Maes J. i sur. (2014): Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services. Indicators for ecosystem assessments under Action 5 of the EU Biodiversity Strategy to 2020. Publications office of the European Union, Luxembourg.
		Str. 357. Navodi se: Kroz PUVP ili odgovarajući dokument nižeg reda jasno odrediti: 1) na koji način i u kojem omjeru se planiraju koristiti sredstva iz vodnih naknada za ostvarenje ciljeva zaštite vodnog okoliša, 2) pokazatelje na temelju kojih će se pratiti učinkovitost trošenja sredstava iz vodnih naknada, 3) odgovorne institucije/osobe za provedbu i praćenje trošenja sredstava iz vodnih naknada. Ove podatke učiniti javno dostupnim s ciljem poticanja javnosti na učinkovito korištenje vode i prihvaćanje ekonomske cijene vode. Podržavamo ovu mjeru i predlažemo ju osnažiti tezama navedenim u primjedbama na sam Nacrt Plana upravljanja, a koji se tiču prikupljanja podataka o stanju voda, korištenju sredstava iz vodnih naknada i općenito sredstva prikupljenih na druge načine kako je to predviđeno poglavljem Ekonomska analiza u samom Nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima. Također se predlaže navesti da dio troškova treba snositi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, posebno u segmentima vezanim uz područja ekološke mreže, gdje se svi troškovi prebacuju isključivo na korisnike prostora/prirodnih dobara.	Primjedba se odbija. Obrazloženje: Ovim se Planom ne mogu propisivati obveze drugih tijela državne uprave koje su u suprotnosti s Zakonom o zaštiti prirode i odgovarajućim podzakonskim aktima
		Str. 359. Navodi se: Izraditi stručne podloge koje će procijeniti kumulativni utjecaj svih planiranih sustava navodnjavanja na jednom slivu/vodotoku, odnosno procijeniti značaj utjecaja na režim	Pogledati prethodne odgovore na danu tematiku.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		podzemnih i površinskih voda. Stručne podloge prioriteto treba napraviti na području slivova gdje se procjenjuje loše količinsko stanje podzemnih vodnih tijela i/ili postoji značajno opterećenje u pogledu zahvaćanja i preusmjeravanja vode. Prilikom planiranja crpljenja vode izraditi stručnu podlogu za procjenu kumulativnog utjecaja planova crpljenja vode na vodna tijela površinskih i podzemnih voda. Stručne podloge prioriteto treba napraviti na području slivova gdje se procjenjuje loše količinsko stanje podzemnih vodnih tijela i/ili postoji značajno opterećenje u pogledu zahvaćanja i preusmjeravanja vode. Prilikom izrade planova / projekata za navodnjavanje konzultirati odgovarajuće stručnjake u pogledu zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu. Ovo je trebalo biti napravljeno prije propisivanja konkretnih mjera navedenih u Nacrtu Plana upravljanja kao što je smanjenje prava u odnosu na koeficijent korištenja voda. U Nacrtu PUVP se višekratno poziva na <i>Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije 2013.-2017. godine</i> pri čemu ostaje upitno da li je razmatran utjecaj nekih tim dokumentom planiranih zahvata na postojeće građevine za proizvodnju električne energije korištenjem vodnih snaga, iako je provedena strateška procjene utjecaja tog programa na okoliš. Kada se još uzme u obzir namjera revitalizacije pojedinih starih korita rijeka postaje upitno kako će to sve utjecati na hidroenergetske proizvodne objekte i da li je vođeno računa o članku 4.3. <i>Okvirne direktive o vodama</i> koji jasno navodi da „promjene hidromorfoloških značajki vodne cjeline potrebne za postizanje dobrog ekološkog stanja ne smiju imati značajne negativne posljedice na djelatnosti za koje se voda akumulira kao što je energetika.“ Vrijede primjedbe vezano uz navedenu problematiku koje su dane na sam Nacrt Plana upravljanja, a s kojim je nužno upoznati Ovlaštenika.	
		Str. 362. Navodi se:	Mjera navedena u Strateškoj studiji ne ulazi u to na kojim vodnim tijelima će započinjati provedba smanjenja hidromorfološkog opterećenja, odnosno na kojim vodnim tijelima će se ocijeniti

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		BIORAZNOLIKOST/EM/ZP Kako bi se u fazi projektiranja definirali ekološki ciljevi revitalizacije, tj. kako bi se revitalizacija provela ponajprije u cilju poboljšanja uvjeta za vrste i staništa, neophodno je u ranoj fazi projektiranja uključiti odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, odnosno provesti odgovarajuća istraživanja. Predlaže se dodati mjera: „Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.	da su troškovi provedbe mjera prihvatljivi / razumni. Mjera navodi da je prilikom definiranja ekoloških ciljeva revitalizacije, na kojem god vodnom tijelu ona bila planirana, potrebno konzultirati odgovarajuće stručnjake i /ili institucije već u fazi projektiranja.
		Str. 362. Navodi se: Prilikom planiranja novih vodnih putova, odnosno podizanja kategorije postojećih, izraditi Studije isplativosti ili izvedivosti (eng. <i>feasibility</i>) pri čemu treba uzeti u obzir i vrednovanje usluga ekosustava. Vrijedi sve navedeno pod Vrednovanje usluga ekosustava bez jasne metodologije kao i sve navedeno vezano uz tu problematiku što je navedeno kroz komentare/primjedbe na sam Nacrt Plana upravljanja. Predlaže se dodati mjeru: <i>Hrvatske vode će u suradnji sa Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, Ministarstvom gospodarstva, predstavnicima tehničkih struka i operaterima hidroelektrana izraditi Vodič za izgradnju ribljih staza i Priručnik za utvrđivanje funkcionalnosti ribljih staza.</i>	Primjedba se djelomično prihvaća. Vezano uz metodologiju vrednovanja usluga ekosustava, pogledati odgovor dan na primjedbu „Vrednovanje usluga ekosustava bez jasne metodologije.“ Nadalje, Strateška studija bit će nadopunjena sljedećim mjerama: <i>„Izraditi Vodič za izgradnju ribljih staza i Priručnik za utvrđivanje funkcionalnosti ribljih staza. Prilikom izrade konzultirati odgovarajuće stručnjake, odnosno Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, , Ministarstvo gospodarstva te predstavnike tehničkih struka i operatere hidroelektrana.“</i> <i>„U izradu metodologije i/ili smjernica za</i>

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Kao i mjeru: <i>Ministarstvo zaštite okoliša i prirode će u suradnji sa Hrvatskim vodama, Ministarstvom gospodarstva, predstavnicima tehničkih struka, operaterima hidroelektrana, Agencijom za vodne putove i drugim nadležnim tijelima i korisnicima izraditi metodologiju za vrednovanje usluga ekosustava.</i> Str. 362. Navodi se: Na osnovu provedenog praćenja hidromorfoloških opterećenja, a uz konzultacije s odgovarajućim stručnjacima u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatskom agencijom za okoliš i prirodu, u Program redovitog gospodarskog i Predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i> Vrijede i sve primjedbe vezano uz usluge ekosustava.	<i>vrednovanje usluga ekosustava potrebno je (kroz konzultacije s izrađivačima istih) uključiti Hrvatske vode, Ministarstvo gospodarstva, predstavnike tehničkih struka, operatere hidroelektrana, Agenciju za vodne putove te druga nadležna tijela i korisnike. Pritom je također potrebno osigurati kontinuiranu međusektorsku razmjenu podataka od interesa.“</i> Uključivanje pojedinih općenitih mjera u svrhu smanjenja hidromorfoloških opterećenja u Program redovitog gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina doprinijet će ukupno boljem stanju voda, smanjenju direktnih pritisaka na prirodu i okoliše te poticati održivo korištenje prirodnih dobara. Vezano uz planiranje projekata smanjenja hidromorfološkog opterećenja, navedena mjera ne ulazi u to na kojim vodnim tijelima će se isti provoditi, odnosno na kojim vodnim tijelima će se ocijeniti da su troškovi provedbe mjera prihvatljivi/razumni. Mjera navodi da je prilikom planiranja takvih projekata, o kojem god se vodnom tijelu radilo, potrebno već u ranoj fazi uključiti odgovarajuće stručnjake i nadležne institucije. Vezano uz metodologiju vrednovanja usluga ekosustava, pogledati odgovor dan na primjedbu „Vrednovanje usluga ekosustava bez jasne metodologije.“
--	--	--	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Str. 364. Navodi se: • Prilikom izrade dodatnih mjera smanjenja hidromorfoloških opterećenja neophodno je uključivanje odgovarajućih stručnjaka u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u ranoj fazi izrade istih te njihovo usklađivanje s programom dodatnih mjera za Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite utvrđenih važećim PUVP. Vrijede sve Načelne primjedbe i primjedbe dane uz sam Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima. Posebno vrijede primjedbe vezano uz odnos područja ekološke mreže i postojećih hidroelektrana. Predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i>	Navedena mjera odnosi se na vode pogodne za život slatkovodnih riba i vode pogodne za školjkaše. Zaštićena područja voda pogodnih za školjkaše proglašena su na dijelovima Jadranskog mora Odlukom o određivanju područja voda pogodnih za život i rast školjkaša (NN 78/11) u svrhu zaštite ili poboljšanja voda, odnosno kako bi se omogućio život i rast školjkaša i pridonijelo visokoj kakvoći jestivih proizvoda od školjaka. S druge strane, kako bi se omogućio život autohtonih vrsta riba koje pridonose prirodnoj raznolikosti i vrsta čije je prisustvo poželjno s vodno-gospodarskog stajališta, na dijelovima kopnenih površinskih voda proglašena su Odlukom o određivanju područja voda pogodnih za život slatkovodnih riba (NN 33/11) zaštićena područja voda pogodnih za život slatkovodnih riba. Navedena mjera ne ulazi u to na kojim vodnim tijelima će se provoditi dodatne mjere smanjenja hidromorfološkog opterećenja, odnosno na kojim vodnim tijelima će se ocijeniti da su troškovi provedbe dodatnih mjera prihvatljivi/razumni. Mjera navodi da je prilikom izrade dodatnih mjera smanjenja hidromorfoloških opterećenja neophodno uključivanje odgovarajućih stručnjaka u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u ranoj fazi izrade istih te njihovo usklađivanje s programom dodatnih mjera za Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite utvrđenih važećim PUVP. Navedena mjera odnosi se na vode pogodne za život slatkovodnih riba i vode pogodne za školjkaše (za svrhu proglašenja istih, vidi
		Str. 365.	

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		Navodi se: Mjeru „Za vodna tijela za koja je procijenjeno da su u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju utvrditi značajnost hidromorfološkog opterećenja na stanje riblje populacije, te predložiti mjere smanjenja hidromorfološkog opterećenja.“nadopuniti da glasi: „ <i>Za vodna tijela za koja je procijenjeno da su u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju utvrditi značajnost hidromorfološkog opterećenja na stanje riblje populacije, predložiti mjere smanjenja hidromorfološkog opterećenja te mjere kojima se osigurava povezanost vodnog toka i ekološki prihvatljiv protok gdje nisu osigurani</i>“. Predlaže se jasno definirati da se od strane Ovlaštenika navedeni dodatak ne odnosi na <i>znatno promijenjena i/ili umjetna vodna tijela</i>. Vrijedi i sve navedeno u Načelnim primjedbama pod Potreba dosljedne primjene pravne stečevine EU i preuzimanje odgovornosti pojedinih resora za svoje politike te pod Pri podršci Planom određenih mjera i propisivanju dodatnih zahtjeva Strateškom studijom potrebno je voditi računa i o praksama drugih zemalja koje se prošle taj proces. Također predlaže se dodati: <i>„Provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i>	odgovor na prethodnu primjedbu). Navedena mjera ne ulazi u to na kojim vodnim tijelima će se provoditi mjere smanjenja hidromorfološkog opterećenja, odnosno na kojim vodnim tijelima će se ocijeniti da su troškovi provedbe dodatnih mjera prihvatljivi/razumni. Pritom je bitno naglasiti da navedena mjera traži <u>prijedlog mjera</u> kojima bi se osigurala povezanost vodnog toka i ekološki prihvatljiv protok, gdje nisu osigurani. Sam Plan (Mjere 5.3.2. - Administrativne mjere) ističe da u pojedinim situacijama neće biti moguće provesti mjere uz prihvatljive / razumne troškove te da postoji mogućnost provedbe postupka trajnog izuzeća od dobrog stanja voda ukoliko se ustanovi da provedbu dodatnih mjera nije moguće provesti uz prihvatljive / razumne troškove.
	Str. 366. Navodi se: Mjere smanjenja hidromorfoloških utjecaja za nove zahvate / opterećenja		Navedena mjera ne navodi da je „<u>tijekom izgradnje svih novih zahvata a priori potrebno osigurati povezanost vodnog toka</u>“, već da je povezanost vodnog toka potrebno osigurati prilikom pripreme, izgradnje i korištenja novih zahvata <u>koji utječu na područja namijenjena</u>

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		BIORAZNOLIKOST/EM/ZP • Radi smanjenja rizika unosa i širenja invazivnih stranih vrsta potrebno je tijekom izgradnje novih zahvata u prostoru primjenjivati dodatne mjere kontrole i smanjenja utjecaja biološkog opterećenja koje su određene Planom. • Radi očuvanja bioraznolikosti, zaštićenih područja prirode te povoljnog stanja ciljnih vrsta i staništa (odnosno cjelovitosti ekološke mreže), potrebno je tijekom izgradnje novih zahvata u prostoru osigurati povezanost vodnog toka (naročito prilikom izgradnje hidroenergetskih objekata). • Prilikom revizije i/ili nadopune Katastra malih hidroelektrana, odnosno u ranoj fazi planiranja novih zahvata izgradnje malih hidroelektrana, konzultirati/zatražiti mišljenje stručnjaka u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, te sukladno rezultatima konzultacija/mišljenju eventualno izuzeti pojedina vodna tijela od izgradnje malih hidroelektrana radi očuvanja ili poboljšanja stanja voda. • U ranoj fazi planiranja projekata uključiti usluge ekosustava kao validnu mjeru prilikom donošenja odluka o financijskoj isplativosti. Apsolutno je neprihvatljivo navoditi mjeru da je tijekom izgradnje svih novih zahvata a priori potrebno osigurati povezanost vodnoga toka. Taj dio mjere potrebno je izbaciti. Ova mjera automatski odbacuje mogućnost primjene članka 4.7. <i>Okvirne direktive o vodama</i> kao i utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa što nije prihvatljivo i što je u suprotnosti sa pravnom stečevinom Europske unije. Vrijedi i sve navedeno u Načelnim primjedbama pod Potreba dosljedne primjene pravne stečevine EU i preuzimanje odgovornosti pojedinih resora za svoje politike te pod Pri podršci Planom određenih mjera i propisivanju dodatnih zahtjeva Strateškom studijom potrebno je voditi računa i o praksama drugih zemalja koje se prošle taj proces. Vrijede sve primjedbe na sam Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima.	<u>zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite.</u> Mjera ne isključuje razvoj hidroenergetskih i/ili drugih projekata, no potiče dodatne napore u razvoju mjera zaštite okoliša i prirode. Pritom je bitno naglasiti da su navedena područja proglašena propisima o zaštiti prirode - Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/13) i Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13), a neka od tih područja su pod međunarodnom zaštitom (UNESCO, RAMSAR područje). Gubitak i degradacija staništa prepoznati kao jedan od najznačajnijih uzroka ugroženosti vrsta i smanjenja biološke raznolikosti u Europi (EEA 2015, AZO 2014), a prema podacima iznijetim u Analizi stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012. godine (DZZP 2014), procjena ugroženosti vrsta u Hrvatskoj pokazala je da promjene u slatkovodnim ekosustavima uslijed izgradnji brana i iskorištavanja slatkovodnih ekosustava (uključujući korištenje površinskih i podzemnih voda u domaćinstvu, privredi i poljoprivredi i sl.) predstavljaju glavni uzrok ugroženosti biljnih i životinjskih vrsta. Naime ovaj uzrok doprinosi ugroženosti čak 33,8 % procijenjenih vrsta. Također, prilikom analize ugroženosti izdvojenih područja ekološke mreže, promjene uvjeta vodnih tijela navedene su kao pritiska ili prijetnja kod čak 293 područja ekološke mreže (175 na vodnom području rijeke Dunav i 118 na jadranskom vodnom području; DZZP 2015). Navedena mjera doprinijet će stoga smanjenju direktnih pritisaka na područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove
--	--	---	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			zaštite, ali i ukupno boljem stanju voda te održivom korištenju prirodnih dobara. Izvor: – EEA (2015): Europsko izvješće o okolišu – stanje i izgledi 2015: Sinteza. Europska agencija za okoliš, Kopenhagen. – AZO (2014): Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj, 2014. (razdoblje od 2009. do 2012.), Agencija za zaštitu okoliša, Zagreb. – DZZP (2014): Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012. godine. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb. – DZZP (2015): Natura 2000 u Hrvatskoj – SDF obrasci (Standard Data Forms) izdvojenih područja ekološke mreže, Državni zavod za zaštitu prirode (http://www.natura2000.hr/).
		Str. 367. Navodi se: Mjere smanjenja utjecaja hidromorfoloških opterećenja redovitog održavanja vodotoka BIORAZNOLIKOST/EM/ZP • Radi smanjenja rizika unos i širenja invazivnih stranih vrsta potrebno je tijekom izvođenja radova redovitog održavanja vodotoka primjenjivati dodatne mjere kontrole i smanjenja utjecaja biološkog opterećenja koje su određene Planom. TLO I POLJOPRIVREDA • Za svaki zahvat redovitog održavanja vodotoka, retencija, akumulacija i ostalih vodnih građevina kod kojih nastaje višak materijala planirati deponiranje toga materijala na lokacijama za zbrinjavanje, a ne u neposrednoj okolici vodotoka kako ne bi došlo do oštećivanja i narušavanja dobrog stanja tla na tim područjima. Ove mjere su neprihvatljive dok se ne definira međusobni odnos „korisnika“ prostora, primjerice višenamjenskih akumulacija kako je to predviđeno <i>Zakonom o vodama</i> koji	Navedena mjera smanjenja rizika unosa i širenja invazivnih stranih vrsta odnosi se na područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite, a koja su proglašena propisima o zaštiti prirode - Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/13) i Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13). Invazivne strane vrste predstavljaju jednu od glavnih prijetnji bioraznolikosti i povezanim uslugama ekosustava, a osim ozbiljnog štetnog učinka na bioraznolikost, iste mogu imati značajan štetni učinak na zdravlje ljudi i gospodarstvo (npr. poljoprivredu, šumarstvo, ribogojstvo) (EEA 2012). Na primjer, na europskoj razini procjenjuje se da šteta koju su prouzročile invazivne strane vrste premašuje 12 milijardi EUR godišnje (DZZP 2014, EEA 2012). U Hrvatskoj su invazivne strane vrste također među glavnim razlozima ugroženosti bioraznolikosti (DZZP 2014). Navedena mjera smanjenja rizika unosa i širenja

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

	posebno regulira pitanje višenamjenskih akumulacija. Također je potrebno riješiti pitanje naplavina o kojima je do sada o svom trošku brinuo isključivo HEP, iako u Zakonu o šumama, <i>Zakonu o otpadu</i> i drugim propisima ima osnova i za drugačije postupanje. Ove mjere su neprihvatljive dok se ne definira međusobni odnos „korisnika“ prostora, primjerice višenamjenskih akumulacija kako je to predviđeno <i>Zakonom o vodama</i> koji posebno regulira pitanje višenamjenskih akumulacija. Također je potrebno riješiti pitanje naplavina o kojima je do sada o svom trošku brinuo isključivo HEP, iako u <i>Zakonu o šumama</i>, <i>Zakonu o otpadu</i> i drugim propisima ima osnova i za drugačije postupanje.	invazivnih vrsta u skladu je s čl. 8.- 16. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15) te čl. 4. i 5. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13). Navedena mjera je također u skladu s Uredbom (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta. S obzirom na sve navedeno, smatramo da su mjere vezane uz smanjenja rizika unosa i širenja invazivnih stranih vrsta prihvatljive, čak i ako međusobni odnos „korisnika“ prostora nije definiran, s obzirom da je za njihovu provedbu odgovoran onaj tko određeni zahvat provodi i time potencijalno doprinosi njihovom unosu i širenju. Izvor: – EEA (2012): The impacts of invasive alien species in Europe. European Environment Agency, Technical report No 16/2012. – DZZP (2014): Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012. godine. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb.
	Str. 368. Navodi se: Mjere kontrole i smanjenja utjecaja biološkog opterećenja BIORAZNOLIKOST/EM/ZP Mjere nadopuniti mjerom o pravilnom zbrinjavanju uklonjenog biljnog materijala koji potječe s lokaliteta gdje su utvrđene invazivne strane biljne vrste te zabranom korištenja herbicida u blizini vodotoka: (i) Pravilno zbrinuti pokošeni i posječeni biljni materijal s lokacija gdje su utvrđene navedene vrste – spaljivanje je svakako najprikladniji način zbrinjavanja, naročito u	Navedena mjera smanjenja rizika unosa i širenja invazivnih stranih vrsta odnosi se na područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite, a koja su proglašena propisima o zaštiti prirode - Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/13) i Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13). Invazivne strane vrste predstavljaju jednu od glavnih prijetnji bioraznolikosti i povezanim uslugama ekosustava, a osim ozbiljnog štetnog učinka na bioraznolikost, iste mogu imati značajan štetni učinak na zdravlje ljudi i gospodarstvo (npr. poljoprivredu, šumarstvo, ribogojstvo) (EEA 2012). Na primjer, na

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		slučaju japanskog dvornika. Bitno je spriječiti unos pokošenog/posječenog biljnog materijala u vodotoke, kako ne bi došlo do nenamjernog širenja vrste nizvodno. (ii) U neposrednoj blizini vodotoka ne koristiti kemijske metode za suzbijanje širenja invazivnih stranih biljnih vrsta kako ne bi došlo do onečišćenja vodotoka i narušavanja kvalitete vodenih staništa. Mjere vezane uz suzbijanje širenja invazivnih stranih vrsta ugraditi u Opće tehničke uvjete za radove u vodnom gospodarstvu i druge relevantne dokumente. Ove mjere su neprihvatljive dok se ne definira međusobni odnos „korisnika“ prostora, primjerice višenamjenskih akumulacija kako je to predviđeno <i>Zakonom o vodama</i> koji posebno regulira pitanje višenamjenskih akumulacija.	europskoj razini procjenjuje se da šteta koju su prouzročile invazivne strane vrste premašuje 12 milijardi EUR godišnje (DZZP 2014, EEA 2012). U Hrvatskoj su invazivne strane vrste također među glavnim razlozima ugroženosti bioraznolikosti (DZZP 2014). Navedena mjera smanjenja rizika unosa i širenja invazivnih vrsta u skladu je s čl. 8.- 16. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15 te čl. 4. i 5. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13)). Navedena mjera je također u skladu s Uredbom (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta. S obzirom na sve navedeno, smatramo da su mjere vezane uz smanjenja rizika unosa i širenja invazivnih stranih vrsta prihvatljive čak i ako međusobni odnos „korisnika“ prostora nije definiran, s obzirom da je za njihovu provedbu odgovoran onaj tko određeni zahvat provodi i time potencijalno doprinosi njihovom unosi i širenju. Izvor: – EEA (2012): The impacts of invasive alien species in Europe. European Environment Agency, Technical report No 16/2012. – DZZP (2014): Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012. godine. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb.
		Str. 370., 371. Navodi se: 2) Provedbene mjere smanjenja područja pod rizikom od poplava BIORAZNOLIKOST/EM/ZP	Vidjeti sve prethodne odgovore.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		• Planovima nižeg reda (npr. Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina za melioracije) te na razini pojedinog projekta (projektiranje zahvata) poticati ugradnju mjera zaštite prirode već u ranim fazama planiranja zahvata. • Prilikom planiranja sanacije, rekonstrukcije i razvoja sustava obrana od poplava te gradnja nizinskih retencija utvrditi mjere zaštite okoliša u sklopu procjene utjecaja na okoliš, odnosno mjere ublažavanja štetnog utjecaja prilikom ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. • Prilikom izrade planova / projekata konzultirati odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu. Gdje postoji rizik od većeg utjecaja na biološku raznolikost, zaštićena područja i ekološku mrežu, radi ubrzanja provedbe postupaka procjene utjecaja zahvata na prirodu, treba poticati ugradnju odgovarajućih mjera već u fazi projektiranja, a sukladno programu Dodatnih mjera za područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite. • Uskladiti Program redovitog gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina s tehničkim rješenjima temeljenim na ekološki prihvatljivom pristupu te s takvim mjerama propisanim u drugim planovima i programima obrane od poplava. • Mjere u okviru programa PUVF Dodatnih mjera za područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite uvrstiti u Opće tehničke uvjete za radove u vodnom gospodarstvu i druge relevantne dokumente te provoditi edukaciju svih dionika (izrađivača Programa redovitog gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, projekatana i izvođača radova) u provođenju tih mjera. • Program redovitog gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina, osim na godišnjoj razini, pripremati i na razini višegodišnjeg ciklusa. • Prilikom izrade koncepta obrane od poplava mora i analize utjecaja klimatskih promjena na koncepte zaštite od štetnog djelovanja voda i upravljanja rizicima od poplava, što je više moguće staviti naglasak na umanjenje mogućih katastrofalnih događaja i/ili prilagodbu klimatskim promjenama temeljem usluga postojećih ekosustava (eng. <i>Ecosystem-based Disaster Risk Reduction</i> i <i>Ecosystem-based Climate Change Adaptation</i>). • Prilikom izrade programa zaštite i plana upravljanja evidentiranih poplavnih područja i retencijskih područja, izrade koncepta obrane od poplava mora i analize utjecaja klimatskih promjena na koncepte zaštite od štetnog djelovanja voda i upravljanja	
--	--	---	--

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		rizicima od poplava neophodno je uključivanje odgovarajućih stručnjaka u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u ranoj fazi izrade istih. Vrijede sve ranije navedene Načelne i specifične primjedbe koje je potrebno uvažiti i u ovom poglavlju. Pri formuliranju mjera uvažiti sve prethodne primjedbe. Minimalno dodati sljedeće: <i>„Planirajući i provodeći programe mjera utvrđene planom upravljanja vodnim područjima i planskim dokumentima niže hijerarhijske razine vodit će se računa o znatno promijenjenim i/ili umjetnim vodnim tijelima, kako zahtjevi za hidromorfološkim promjenama značajki tih tijela i druge predviđene mjere na bi imale značajne negativne posljedice na djelatnost zbog koje se voda akumulira kao što su opskrba vodom za piće, energetika ili navodnjavanje. Pri tome će se posebna pažnja posvetiti hidroenergetskoj djelatnosti čija je uloga od izuzetnog značaja za elektroenergetski sustav. O svemu navedenom će se voditi računa pri izradi Metodologije za utvrđivanje dobrog ekološkog potencijala“.</i>	
		Str. 372. Navodi se: 8. Varijantna rješenja i opis provedene procjene utjecaja na okoliš i glavne ocjene PUVP ne razmatra varijantna rješenja za ostvarivanje svojih ciljeva. Razlog tomu je što planirane mjere zapravo proizlaze iz međunarodnih obveza i nacionalnih propisa te stoga nemaju alternativu. U slučaju kada plan za koji se radi strateška studija o utjecaju na okoliš nema varijante uobičajeno je provesti analizu za slučaj „ne činiti ništa“. U ovom slučaju, međutim, to također nije smisleno, budući da bi „ne činiti ništa“ bilo neposredno kršenje i nacionalnih i međunarodnih propisa koje je RH dužna poštovati. Jasno je da je potrebno poštivati pravila Zajednice u koju je Republika Hrvatska vlastitim htijenjem pristupila, međutim potrebno je koristiti i sve mogućnosti koje proizlaze iz direktiva i cjelovite pravne stečevine Europske unije. Neki od instrumenata za to obrazloženi su u	Primjedba se prihvaća. Tekst u poglavlju Strateške studije o varijantnim rješenjima izmijenjen je kako bi se jasnije objasnio pristup obradi varijantnih rješenja.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		primjedbama na <i>Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021..</i> Apeliramo na Hrvatske vode, Ministarstvo gospodarstva, ali i Ovlaštenike da kao tijela koja usko surađuju sa tijelima nadležnim za zaštitu prirode u postupku donošenja svih budućih strateških/planskih/programskih dokumenata kao i zakona i propisa vezanih za zaštitu okoliša i prirode upoznaju nadležna tijela sa polazištima iznesenim u ovom dokumentu.	
14.	WWF Adria Budmanijeva 5 10000 Zagreb	1. Provedena javna rasprava na Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. Ne zadovoljava najbolje međunarodne standarde postavljene Arhuškom konvencijom (čl. 6 i 7). Naime, obzirom da ovaj Plan obuhvaća cijeli teritorij RH, dobra praksa javnog savjetovanja / rasprave, te transparentnog i uključivog donošenja odluka podrazumijeva održavanje javnog izlaganja na više lokacija u državi (a ne samo u Zagrebu), u svrhu omogućavanja zainteresiranoj lokalnoj javnosti sudjelovanje u ovom procesu.	- Vidjeti prethodne odgovore vezane za provedbu postupka strateške procjene utjecaja Plana na okoliš – odgovor dan na komentar Hrvatskog društva za zaštitu ptica i BED.
		2. Značajna mana ovog javnog savjetovanja je to što niti jedan popratni dokument, stručna analiza ili elaborat, na temelju kojeg su donijeti zaključci za ovaj Plan, nije javno dostupan. Time je iznimno teško pratiti slijed ovog dokumenta u smislu zaključaka i procjena, te suislo na njih iznijeti mišljenje/primjebu.	- Sve stručne podloge koje su bile potrebne za izradu ovog Plana su objavljene i li na web stranici Hrvatskih voda ili su se slijedom Obavijesti na istoj stranici moge dobiti uz zahtjev za pristup informacijama. Zbog opsežnosti i veličine svih podloga nije ih bilo sve moguće objaviti na web stranici.
		3. Plan upravljanja vodnim područjima treba prepoznati značaj ekološki prihvatljivog protoka za očuvanje i poboljšanje statusa vodnih tijela, te kao jednu od administrativnih mjera predvidjeti definiranje metodologije za procjenu ekološki prihvatljivog protoka i usvajanje relevantnog propisa (pravilnik, uredba) kojim bi procjena i provedba ovakvog protoka postala obavezna. a) Ekološki prihvatljiv protok podrazumijeva kvalitetu, kvantitetu i distribuciju voda	Primjedba se prihvaća te je tekst mjere u Strateškoj studiji izmijenjen. 5.2. Osnovne mjere/ 5.2.3. Mjere kontrole zahvaćanja vode/ 2. Provedbene mjere kontrole zahvaćanja vode / S4:

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		potrebne za održavanje elemenata, funkcije i procesa o vodi ovisnih organizama o kojima ovise i ljudi. Pravno reguliranje istog doprinijelo bi potpunijoj primjeni Okvirne direktive o vodama i pripadajućeg vodiča o ekološki prihvatljivom protoku, ispunjavanju ciljeva zaštite voda iz članka 40. Zakona o vodama, te provedbi Vodećih načela o održivom razvoju hidroenergetike u Dunavskom slivu ICPDR-a, u čijoj izradi je sudjelovala i Hrvatska. b) Nadalje, pravno reguliranje (provedba i metodologija) ekološki prihvatljivog protoka nužno je za osigurnje ispunjenja sljedećih osnovnih mjera propisanih ovim Planom (str 376. – 378.): 5.2.7. Mjere kontrole i smanjenja hidromorfološkog opterećenja voda: mjere 3, 4, 11. U tom preporučujemo da se ove mjere dopune. c) Važno je napomenuti kako ekološki prihvatljiv protok i biološki minimum nisu istoznačni pojmovi. Naime, ekološki prihvatljiv protok oponaša prirodni protok u smislu balansiranja količine, kvalitete i vremena protoka vode uzimajući u obzir stvarne potrebe ekosustava i zajednica koje se nalaze nizvodno, a procjenjuje se na temelju <i>in situ</i> istraživanja, dok biološki minimum podrazumijeva održavanje konstantne količine vode tijekom cijele godine. U tom je smislu potrebno ispraviti sljedeću mjeru (str. 343.): 5.2. Osnovne mjere / 5.2.3. Mjere kontrole zahvaćanja vode / 2. Provedbene mjere kontrole zahvaćanja vode / S4: „Za nove zahvate koji imaju potrebe za vodom kao resursom ili tehnološkom vodom treba inzistirati već na projektnoj razini na osmišljavanju tehnologija i tehničkih rješenja koje koriste manje količine voda te da se već na projektnoj razini predvidi i osigura ispuštanje biološkog minimuma, odnosno ekološki prihvatljivi protok. (bioraznolikost, ekološka mreža i zaštita prirode)“	<i>„Za nove zahvate koji imaju potrebe za vodom kao resursom ili tehnološkom vodom treba inzistirati već na projektnoj razini na osmišljavanju tehnologija i tehničkih rješenja koje koriste manje količine voda te da se već na projektnoj razini predvidi i osigura ekološki prihvatljiv protok.“</i> Predložena mjera je također ugrađena u prijedlog Plana npr. pogledati poglavlje C.5.2.3. mjera br. 6, S4, S5, zatim C.5.2.7. mjera br. 4, 11.
		4. Plan upravljanja vodnim područjima trebao bi prepoznati i zone isključenja kao jednu od metoda strateškog planiranja korištenja voda u svrhu novog hidro energetskog razvoja. Glavni cilj ovog pristupa očuvanju voda i vodnoga okoliša je predstavljen u dokumentu Vodeća načela o održivom razvoju hidroenergetike u Dunavskom slivu ICPDR-a, kako bi se osigurao ujednačen i cjelovit razvoj, pri čemu b se od samog početka rješavao potencijalan sukob interesa. Plan bi trebao prepoznati zone očuvanja i zone pogodne za razvoj hidroenergetike kao načelo strateškog planiranja na razini riječnog sliva, te tako omogućiti pravnu podlogu za regulaciju te tematike kroz relevantne podzakonske akte, odnosno prepoznavanje iste u zakonskim i podzakonskim aktima iz povezanih područja (npr. prostorno planiranje, zaštita prirode i okoliša, energetika). Primjenom ovog načela održivog razvoja hidroenergetike postigli bi se mnogi od ciljeva zaštite voda iz članka 40. Zakona o vodama, te cilj o daljnjem nepogoršavanju stanja voda Okvirne direktive o vodama kroz načelo predostrožnosti, te mnogi ciljevi iz direktiva o pticama i staništima. Ovakav strateški pristup pomogao bi ispunjenju sljedećih mjera	Prijedlog se prihvaća uz odgodu. Komentar: Zone isključenja mogu biti prihvaćene ukoliko ih nadležna tijela (zaštite prirode i gospodarstva) donesu i predlože za uključivanje u tzv. zaštićena područja odnosno područja posebne zaštite voda. Predlaže se navedenu aktivnost provesti tijekom razdoblja 2016. – 2018. te da se s tako utvrđenim područjima krene u pripremu Plana 2021. – 2027. godina.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		(str. 376. – 378.): 5.2.7. <i>Mjere kontrole i smanjenja hidromorfološkog opterećenja voda: mjere 2,3,7.</i> U tom smislu preporučujemo da se ovaj Plan dopuni.	
		5. Nedostatak Plana upravljanja vodnim područjima je što u njega nisu ukomponirani višegodišnji programi gradnje (kao <i>Future Infrastructure Projects</i>) kako bi se sagledali u integriranom smislu u skladu s ciljevima Okvirne direktive o vodama i održivog razvoja zemlje. To smatramo velikim propustom ovog Plana, posebno stoga što se kumulativni utjecaj planova gradnje nije adekvatno procijenio tijekom izrade pripadajućih Strateških studija procjena utjecaja na okoliš Višegodišnjih programa gradnje.	Prijedlog se ne prihvaća. Obrazloženje: Kumulativni utjecaji Planova se provjeravaju kroz postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš planova i programa. U Planu upravljanja vodnim područjima ovakva analiza se ne provodi, pošto nije izvjesno što će se od planiranih zahvata izvesti u kom roku i kojim redoslijedom. Naime, opredjeljenje je da se razvojnim planovima ne može „unaprijed rezervirati“ potencijalni utjecaj na stanje voda od strane korisnika osobito ako je riječ o značajnom utjecaju na vode (to bi bilo prejudiciranje ishoda postupka utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa). Pri planiranju svakog novog zahvata koji može imati značajni utjecaj na stanje vodnih tijela analizira se utjecaj toga zahvata na pojedina vodna tijela, kao i kumulativni utjecaj svih posotojećih i planiranih zahvata na tim vodnim tijelima
		6. U mjerama propisanim ovim Planom u nekoliko se navrata navode usluge i vrijednosti ekosustava (str. 377., 378.), no nigdje se ne navodi niti metodologija procjene ovih usluga niti nadležno tijelo koje će istu propisati i nadzirati njenu provedbu. Obzirom na to, ovakve mjere su zapravo neučinkovite jer ne postoji osnova na temelju kojih će se provoditi, odnosno koja će osigurati objektivno, dosljedno i stručno utemeljeno vrednovanje usluga	Strategija EU za bioraznolikost do 2020. sadrži šest ciljeva s 20 odgovarajućih akcija za njihovo ostvarenje, od kojih je cilj 2 usmjeren na usluge ekosustava. Akcija 5 za provedbu ovoga cilja zahtijeva od država članica da, uz pomoć Europske komisije, do 2014. godine kartiraju i vrednuju ekosustave i njihove usluge na svojem teritoriju te

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	ekosustava. Međutim, vrednovanje usluga ekosustava od iznimnog je značaja i za procjenu troškova okoliša, odnosno ekonomsku analizu plana upravljanja vodnim područjima, te preporučujemo da se ovo plansko razdoblje iskoristi za definiranje postupka i provedbu vrednovanja usluga ekosustava, a kako bi u sljedećem planskom ciklusu (2021. – 2027.) raspolagali s potrebnim podacima.	da do 2020. godine procijene ekonomsku vrijednost usluga ekosustava i integriraju njihove vrijednosti u sustav ekonomskih obračuna (računovodstava). U sklopu Zajedničkog okvira za provedbu Strategije osnovana je Radna skupina za kartiranje i procjenu ekosustava i njihovih usluga (Mapping and Assessment on Ecosystems and their Services - MAES) čija je zadaća razviti metodološki okvir i dati upute zemljama članicama za nacionalne aktivnosti. Prema podacima preuzetim iz AZO (2015), na razini EU, do danas je dogovorena tipologija ekosustava; priređena Karta ekosustava Europe s razrađenom metodologijom za kartiranje (ETC/SIA 2013, Maes i sur. 2013.) te su predloženi pokazatelji za procjenu ekosustava i njihovih usluga (Maes i sur. 2014.). Nadalje, u Hrvatskoj je dosad priređena Karta ekosustava Hrvatske, procijenjeno je opće stanje ekosustava temeljem dostupnih podataka, utvrđeni su odgovarajući nacionalni pokazatelji i usluge ekosustava u Hrvatskoj prema međunarodno prihvaćenoj klasifikaciji, predloženi pokazatelji za njihovo iskazivanje i praćenje te je iznesen prijedlog za uspostavu nacionalnog okvira za obnovu degradiranih ekosustava (AZO 2015). S obzirom na sve navedeno, jasno je da procjena usluga ekosustava neće počivati isključivo na „subjektivnoj“ ekspertnoj procjeni, već će morati biti usklađena s nacionalnim i europskim smjernicama. Također, predlažemo sljedeću mjeru: <i>„U izradu metodologije i/ili smjernica za vrednovanje usluga ekosustava potrebno je (kroz konzultacije s izrađivačima istih) uključiti Hrvatske vode, Ministarstvo gospodarstva, predstavnike tehničkih struka, operatere hidroelektrana, Agenciju za vodne putove te druga nadležna tijela i korisnike. Pritom je</i>
--	---	---

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			<i>također potrebno osigurati kontinuiranu međusektorsku razmjenu podataka od interesa.“</i> Izvor: – AZO (2015): Kartiranje i procjena usluga ekosustava i njihovih uloga u Hrvatskoj. Agencija za zaštitu okoliša, Zagreb. – ETC/SIA (2013): Developing conceptual framework for ecosystem mapping and ecosystem status indicator. Working document. European Topic Centre for Spatial Information and Analysis - ETC/SIA. European Environment Agency. – Maes J. i sur. (2013): Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services. An analytical framework for ecosystem assessments under action 5 of the EU biodiversity strategy to 2020. Publications office of the European Union, Luxembourg. – Maes J. i sur. (2014): Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services. Indicators for ecosystem assessments under Action 5 of the EU Biodiversity Strategy to 2020. Publications office of the European Union, Luxembourg.
		7. U planu upravljanja vodnim područjima nije jasno naznačeno na koji način i u kojem vremenu su susjedne države uključene u izradu Plana. Na stranici 6 navedeni su bilateralni ugovori iz područja vodnoga gospodarstva, no na temelju takve informacije ne može se zaključiti ništa o provedenim konzultacijama tijekom izrade samog Plana. Plan je stoga potrebno nadopuniti ovim informacijama.	Primjedba se prihvaća – S obzirom da je proveden postupak prekograničnih konzultacija sukladno odredbama Protokola o strateškoj procjeni okoliša uz Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica Izvješće o navedenim konzultacijama daje se u posebnoj Tablici i objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede te se odgovori dostavljaju i susjednim zemljama koje su sudjelovale u tom postupku. Konačni prijedlog Plana će biti nadopunjen s navedenim informacijama.
		8. U poglavlju 2.1.1. <i>Rijeke</i> (str. 131) navedeno je kako je izvršena „preliminarana terenska analiza“ u svrhu definiranja kandidata za umjetna i znatno promijenjena vodna tijela. U pripadajućoj fusnoti 52 (str. 131) navedeno je sljedeće: „<i>Preliminarnu terensku</i>	Predložena mjera je već ugrađen u Plan pogledati poglavlje C.5.2.3. mjera br. 6, S4, S5, zatim C.5.2.7. mjera br. 4, 11

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		provjeru izvršili su stručni djelatnici područnih i lokalnih organizacijskih jedinica Hrvatskih voda." Ovakav pristup hidromorfološkoj ocjeni stanja rijeka je izrazito površan, te stručno i znanstveno neutemeljen, budući ovakva analiza zahtjeva multidisciplinarni pristup uz sudjelovanje stručnjaka iz područja biologije, ekologije, šumarstva, zaštite prirode i sl. Iz teksta nije jasno po kojim kriterijima se vršila ovakva preliminarna ocjena hidromorfološkog stanja, zbog čega nije moguće primjereno ocijeniti kvalitetu izvršene analize. Nedostatak ovakvog pristupa je tim ozbiljniji, budući se rezultati ove analize koriste kasnije i za izračun „indeksa korištenja vode?? (str. 147,321) te posljedično preporučivanje određenih mjera (str. 340-344). Iz teksta se može naslutiti kako je „indeks korištenja voda" prijelazna mjera do definiranja ekološki prihvatljivog protoka (str. 213), međutim zabrinjava činjenica da administrativne mjere predstavljene u ovom Planu ne uključuju prepoznavanje ekološki prihvatljivog protoka u zakonodavnom okviru Republike Hrvatske i određivanje metodologije za procjenu istog. Stoga preporučamo da se administrativne mjere dopune planom određivanja metodologije za procjenu ekološki prihvatljivog protoka u Hrvatskoj te usvajanjem relevantnog propisa (pravilnik, uredba) kojom bi projekcija i provedba ovakvog protoka postala obvezna.	uz dopunu: Program mjera uz poglavlje C.5.2.3. Mjera 13. Donošenje pravilnika/uredbe kojim se uvodi obveza osiguranja ekološki prihvatljivog protoka.
		9. U poglavlju <i>Ekološko stanje rijeka</i> (str. 135) navedeno je kako sljedeće: „Na razini Republike Hrvatske ocijenjeno je 180 vodnih tijela ili približno 13% svih vodnih tijela rijeka." Svaka daljnja interpretacija ocjene ekološkog stanja rijeka dana je relativnim postocima prema broju ocijenjenih vodnih tijela, što je rezultiralo višim postotnim vrijednostima rijeka u dobrom ekološkom stanju. Iako nije netočan, korišteni način prikazivanja, u slučaju malo površnijeg čitanja ovog teksta, navodi na zaključke o kvaliteti vodnih tijela u hrvatskoj koji ne odgovaraju stvarnom stanju. Stoga preporučamo da se ekološko stanje rijeka predstavi u apsolutnim postotnim iznosima prema ukupnom broju vodnih tijela u Hrvatskoj, a kako bi se onemogućile krive interpretacije.	Prijedlog je već ugrađen u Plan. Obrazloženje: Prema sl. C.35. ukupan broj vodnih tijela u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju iznosi $63+60+178 = 301$ od ukupno 1484 vodna tijela odnosno 20%. Promatrajući prema dužini dužina vodnih tijela u nezadovoljavajućem hidromorfološkom stanju iznosi $672+776+1759=3207$ km što u odnosu na ukupnu dužinu od 12844 km iznosi oko 25%. Navodi se da je ovdje riječ o vodnim tijelima koja čija je slivna površina veća od 10 km² (prema Okvirnoj direktivi o vodama).
		10. Podaci predstavljeni u <i>Tablici C.28</i> (str. 150) su također upitni, budući predstavljeni utjecaji vodnih građevina na promjenu pokazatelja hidromorfološkog stanja nisu podržani izvorom informacija niti načinom procjene odstupanja od referentnih uvjeta. Kojom metodologijom su utvrđena postotna odstupanja od referentnih uvjeta? Kako su referentni uvjeti procijenjeni? Budući je vjerojatno (iako nije jasno navedeno u tekstu) ova tablica služila u ocjenjivanju hidromorfološkog stanja smatramo ju vrlo bitnom, te stoga zahtijevamo reviziju iste u multidisciplinarnom postupku koji će uključivati i ostale relevantne struke (biologija, ekologija, itd.).	Tablica se koristi za procjenu utjecaja hidromorfoloških opterećenja (građevine) na hidroemorfološke elemente stanja voda (količina i dinamika toka, veza s podzemnim vodama, ...). Procjena je napravljena na osnovi poznavanja tehničkih odnosno hidrauličkih karakteristika građevina odnosno svrhe za koju su one građene. Zbog nepoznavanja „odgovora“ bioloških zajednica na promjene hidromorfoloških elemenata (ti se

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			odnosi još uvijek istražuju i utvrđuju ne samo u Hrvatskoj nego i u Europi), pretpostavljeno je da tamo gdje su procijenjeni značajni (kumulativni utjecaji) mogu očekivati i negativni „odgovori“ biološke zajednice zahvaćene utjecajem te posljedično i loši biološki elemenati stanja, te samim tim i loše ekološko stanje. Zanimljivo je da su na nekoliko vodnih tijela na kojima je procijenjen značajan utjecaj hidromorfoloških opterećenja (prema analizi opterećenje - utjecaj), biološki pokazatelji stanja bili dobri, čime je automatski prema Uredbi i hidromorfološko stanje prebačeno u „dobro“.
		11. Prilikom obrađivanja rješavanja utjecaja hidroenergetike na vodna tijela u dijelu 2.1.4. <i>Umjetna i znatno promijenjena vodna tijela</i>, navodi se sljedeće: „Renaturalizacija vodnih tijela pod utjecajem hidroenergetskih postrojenja značila bi isključivanje postojećih hidroelektrana iz elektroenergetskog sustava i potrebu za njihovom zamjenom drugim načinima proizvodnje električne energije.“, dok se u pripadajućoj fusnoti napominje kako „Za razliku od renaturalizacije se razmatraju mjere smanjenja negativnih utjecaja hidroenergetskih postrojenja na vodotok (ekološki prihvatljiv protok i sl.).“ str. 205). Za primjerenu primjedbu ovdje bitno je znati da li autori studije vide razliku između renaturalizacije i revitalizacije? U slučaju da se ovi pojmovi koriste istoznačno, napominjemo kako renaturalizacija ne mora nužno podrazumijevati isključivo uklanjanje hidroenergetskih postrojenja, već se može odnositi i na optimizaciju njihovog rada, gdje kao prvu mjeru u smislu zaštite i mogućnosti obnove prirodnih staništa, preporučujemo ekološki prihvatljiv protok te učinkovite riblje staze. U slučaju da se pojmovi renaturalizacije i revitalizacije ne koriste istoznačno, tada je potrebno prepoznati revitalizaciju, kao mjeru obnove i zaštite staništa i vodotoka koja podrazumijeva ekološki prihvatljiv protok i učinkovite riblje staze kao glavnim mjerama zaštite vodenih ekosustava i vodnih tijela. Preporučamo da se u tekstu obrazloži što se smatra renaturalizacijom i revitalizacijom, te da se, osim renaturalizacije na svim relevantnim mjestima (pr. str. 321) prepozna i revitalizacija kao mjera poboljšanja statusa vodnog tijela.	Prijedlog se prihvaća. Tekst Plana je dopunjen sukladno prijedlogu.
		12. Sljedeće mjere potrebno je korigirati/nadopuniti, kako slijedi: a) 5.3. <i>Dodatne mjere/2. Mjere smanjenja hidromorfoloških utjecaja za nove zahvate/opterećenja</i> (str. 400): i. <i>Mjera S4: „Radi očuvanja bioraznolikosti, zaštićenih područja prirode te povoljnog stanja ciljnih vrsta i staništa (odnosno cjelovitosti ekološke mreže), potrebno je tijekom izgradnje</i>	Odgovor se prihvaća uz napomenu: Navedene mjere su preuzete iz postupka utjecaja Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš u dijelu koji se odnosi na zaštitu prirode te će iste biti uvrštene u Plan. Navedene mjere glase:

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

		<i>i novih zahvata u prostoru osigurati povezanost vodnog toka (naročito prilikom izgradnje hidroenergetskih objekata). (bioraznost, ekološka mreža, zaštita prirode)". Povezanost vodnog toka potrebno je osigurati ne samo tijekom izgradnje hidroenergetskih postrojenja, već i tijekom njihova pogona.</i> <i>ii. Mjera S5: "Prilikom revizije i/ili nadogradnje Katastra malih hidroelektrana, konzultirati odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, te sukladno rezultatima konzultacija/mišljenju eventualno izuzeti pojedina vodna tijela od izgradnje malih hidroelektrana radi očuvanja ili poboljšanja stanja voda. (bioraznost, ekološka mreža, zaštita prirode)". Katastar malih hidroelektrana ne postoji kao službeni dokument Republike Hrvatske, stoga revizija i nadogradnja istog nije moguća. Međutim, dokument koji bi pregledno prikazao moguće lokacije razvoja hidroenergetskih postrojenja na temelju energetske potencijala i zaštite visokovrijednih područja prirode uvelike bi olakšao aktivnosti u tom sektoru. U tom smislu preporučamo provedbu Vodećih načela o održivom razvoju hidroenergetike u Dunavskom slivu ICPDR-a kao mjeru koja će omogućiti strateško planiranje razvoja hidroenergetike uz istovremeno osiguranje zaštite iznimno vrijednih vodnih područja i ekosustava.</i> <i>b) 5.3. Dodatne mjere/4. Mjere smanjenja utjecaja hidromorfoloških opterećenja redovitog održavanja vodotoka (str. 406):</i> <i>i. Mjera S11: „Za svaki zahvat redovitog održavanja vodotoka, retencije, akumulacija i ostalih vodnih građevina kod kojih nastaje višak materijala planirati deponiranje toga materijala na lokacijama za zbrinjavanje, a ne u neposrednoj okolini vodotoka kako ne bi došlo do oštećivanja i narušavanja dobrog stanja tla na tim područjima. (tlo i poljoprivreda)". Prilikom uklanjanja nanosa u svrhu održavanja akumulacija, potrebno je voditi računa o ukupnoj bilanci nanosa te o potrebi taj sediment razmjestiti nizvodno od brane, a ne isti isključivo odložiti na lokaciju za zbrinjavanje.</i> <i>13. U Tablicu D.5 Brojčani pokazatelji ugroženosti (PPZRP) na stranici 484, potrebno je uključiti i Prekogranični rezervat biosfere Mura – Drava – Dunav, kao UNESCO kulturnu baštinu na području podsliva rijeke Drave i Dunav.</i> <i>14. U poglavlju Mjere unapređenja upravljanja rizicima od poplava (str. 494) navedeno je sljedeća mjera (mjera 10): „Unapređivanje postupka ishođenja uvjeta zaštite prirode na poslovima redovitog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina." Molimo za objašnjenje što se točno misli pod „unapređivanjem postupka". Napominjemo da se upravljanje rizicima događa prije poplavnih incidenata, što podrazumijeva dovoljno vremena za strateško planiranje, odnosno ne zahtijeva brzo reagiranje izvan zakonom propisanih postupaka.</i>	<i>i. Mjera S4: „Radi očuvanja bioraznosti, zaštićenih područja prirode te povoljnog stanja ciljnih vrsta i staništa (odnosno cjelovitosti ekološke mreže), potrebno je tijekom planiranja, izgradnje i korištenja novih zahvata u prostoru osigurati povezanost vodnog toka (naročito prilikom izgradnje hidroenergetskih objekata).</i> <i>ii. Mjera S5: „U ranoj fazi planiranja novih zahvata izgradnje malih hidroelektrana, konzultirati odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, te sukladno rezultatima konzultacija / mišljenju eventualno izuzeti pojedina vodna tijela od izgradnje malih hidroelektrana radi očuvanja ili poboljšanja stanja voda. Također, preporuča se izrada interdisciplinarnog planskog dokumenta (usklađenog s nacionalnim i europskim smjernicama) koji bi sagledao i pregledno prikazao moguće lokacije razvoja hidroenergetskih postrojenja na temelju energetske potencijala, ali i zaštite visokovrijednih područja prirode."</i> Primjedba se prihvaća. Tablica je dopunjena. Komentar. Objašnjenje uz komentar: Trenutačno se redovito godišnje ishode uvjeti zaštite prirode za godišnji plan održavanja vodotoka. Postupak je vremenski vrlo zahtjevan za sve uključene institucije. Planira se unapređenje postupka, uvođenjem posebnih protokola na mrežnoj razmjeni podataka, kao i uvođenjem uvjeta kao dijela standardnih uvjeta građenja/održavanja.
--	--	---	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			Pod pojmom unapređenje postupka smatra se bliska suradnja Hrvatskih voda kao investitora održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina i tijela za zaštitu prirode.
		15. U poglavlju <i>Provedbene mjere smanjenja rizika od poplava</i> (str. 495) nejasno je što se podrazumijeva pod „tehničkim mjerama“, zbog čega nije moguće dati primjeren komentar na mjere, posebno mjere 16, 17 i 18. Naime, mjere smanjenja rizika od poplava trebale bi uključivati i mjere zelene infrastrukture i koncepta „dajmo prostora rijeci“. Stoga preporučamo da se uvodni dio ovih mjera dopuni konkretnijim opisom tehničkih mjera koje će uključivati i zelenu infrastrukturu. U protivnom, gore navedene mjere potrebno je dopuniti i prirodnim mjerama obrane od poplava. Za detaljniji opis prirodnih mjera obrane od poplave preporučamo sljedeći izvor informacija: http://www.nwrm.eu/ .	Komentar. Objašnjenje uz komentar: Mjere se referiraju na „tehnička rješenja“ (rješenja za smanjenje opasnosti pa time i rizika od poplava), a potom se u okviru „tehničkog rješenja“ analiziraju kao varijantna rješenja i rješenja „zelene infrastrukture“ kao dijelovi složenog tehničkog rješenja ili kao potpuno samostalna tehnička rješenja smanjenja opasnosti pa posredno i rizika od poplava. (tehnička u smislu da je riječ o ulaganju za razliku od netehničkih – administrativnih rješenja).
		1. Na javnom izlaganju Strateške studije prezentirani su samo procedura izrade iste i njen konačni zaključak, koji nije podržan nalazima Studije već okvirnim ciljem donošenja Plana upravljanja vodnim područjima. Cilj usvajanja Plana sukladno Okvirnoj direktivi o vodama je osigurati održavanje dobrog ekološkog statusa, odnosno postizanje dobrog ekološkog potencijala vodnih tijela, zbog čega bi Plan trebao imati pozitivan na okoliš. Međutim, da li će taj cilj biti ostvaren ovisi o sadržaju konkretno plana, prvenstveno kvaliteti korištenih podataka i propisanih mjera zaštite. Zadatak Studije je procijeniti da li Plan – s obzirom na njegov sadržaj – ispunjava svoju svrhu. Obzirom da zaključci u Studiji nisu potkrijepljeni konkretnim nalazima (budući su isti prebačeni na strateške studije planova niže reda), ovu Studiju smatramo nezadovoljavajućom.	Na javnom izlaganju Strateške studije nisu „prezentirani samo procedura izrade i njen konačni zaključak“ već i cijeli sadržaj studije te je objašnjeno na koji način se došlo do zaključka (što se može vidjeti i iz prezentacije koja je pratila izlaganje). Nadalje, nije jasno kako je davatelj primjedbe zaključio da „zaključak [strateške studije] ... nije podržan nalazima Studije već okvirnim ciljem donošenja Plana upravljanja vodnim područjima“. Zaključak strateške studije je upravo rezultat analize utjecaja mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima na okoliš koja je provedena u okviru izrade Strateške studije. Ovo jasno proizlazi iz Strateške studije, poglavlja 2, 3, 4, a osobito poglavlja 5 u kojem su prikazani i obrazloženi utjecaji na okoliš za svaku pojedinu aktivnost (!) koju predviđa PUV. Ugrađivanje mjera zaštite okoliša u sam Plan upravljanja vodnim područjima, što je i cilj Strateške studije, provođeno je kroz tri razine: (i) direktnom suradnjom izrađivača Strateške studije s izrađivačem Plana, (ii) kroz „Preporuke za doradu PUV“ tijekom paralelne izrade Plana i strateške studije i (iii) kroz Mjere zaštite okoliša (poglavlje 7

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			Strateške studije). Osim toga, prekogranični utjecaj Plana obrađen je posebno u poglavlju 6, a Glavna ocjena prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu u poglavlju 10. Što se tiče pozivanja na strateške studije planova nižeg reda, potrebno je prije svega razumjeti hijerarhiju strateških dokumenata (upućujemo davatelja primjedbe na ilustraciju u 1. poglavlju Studije (Slika 1.1.)). Strateška studija za Plan upravljanja vodnim područjima ne bavi se pojedinačnim lokacijama zahvata (njima se ne bavi niti Plan upravljanja vodnim područjima), te se u Strateškoj studiji na planove nižeg reda referira samo u kontekstu spominjanja utjecaja pojedinačnih zahvata na okoliš. Ova strateška studija bavi se utjecajima mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima i kumulativnim utjecajima (cijelo poglavlje 5 te poglavlje 6 za prekogranične utjecaje, a poglavlje 10 za ekološku mrežu). Mjere zaštite okoliša (poglavlje 7) rezultat su analiza u ovoj Strateškoj studiji za Plan upravljanja vodnim područjima, a ne nekih drugih studija.
		2. Nije primjer dobre prakse i netransparentno je što se javna prezentacija ove Studije nije održala u drugim većim središtima Hrvatske. Plan upravljanja vodnim područjima se odnosi na cijelu Hrvatsku i svi građani imaju pravo znati što se u planskom razdoblju predviđa, kako to utječe na okoliš i ekološku mrežu, te u konačnici sudjelovati u postupku usvajanja ovog Plana. Iako su i Plan i Studija dostupne na mrežnim stranicama Hrvatskih voda i Ministarstva poljoprivrede, bit javne prezentacije je približavanje sadržaja i zaključaka takvih dokumenata javnosti, koji će samostalno teško moći proći procijeniti kvalitetu sadržaja ovih, poprilično složenih, dokumenata.	Vidjeti prethodne odgovore vezane za provedbu postupka strateške procjene utjecaja Plana na okoliš.
		3. Cijeli dokument Studije je prožet tekstem koji se često ponavlja. Ima nekoliko rečenica koji se po više od pet puta ponavljaju kroz dokument. To jako povećava obim cijelog dokumenta i smatramo kako bi se isti dao optimizirati, tako da se sumiraju pojedine mjere s obzirom na njihov utjecaj i da se dio sadržaja premjesti u priloge. Stalno ponavljanje teksta unosi zbrku i otežava razumijevanje.	Izgled Strateške studije definiran je Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08) Prilog 1 Obavezni sadržaj

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			strateške kao i Odlukom o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš PUVP-a. Što se tiče ponavljanja, pojedinih mjera, zbog kompleksnosti Plana kao i predefiniranog sadržaja Strateške studije nije bilo moguće izbjeći ponavljanje.
		4. Na str. 96, poglavlje 2., piše u naslovu: „mogući razvoj bez provedbe PUVP-a....” pa se postavlja pitanje o kojem se razvoju radi? Ovako je nejasno na što se točno misli.	Što se tiče konkretne primjedbe, u navedenom naslovu je izostavljena riječ okoliša što je u Strateškoj studiji ispravljeno. Nadalje, nastavno na samu primjedbu, slijedi pojašnjenje vezano za navedeno poglavlje. Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08) Prilog 1 Obavezni sadržaj strateške jasno navodi da sadržaj Strateške studije mora sadržavati i poglavlje o podacima o postojećem stanju okoliša i <u>mogući razvoj okoliša bez provedbe plana i programa</u>. Sukladno tome u sklopu Odluke o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš PUVP-a, naveden je obavezni sadržaj studije koji također navodi potrebu izrade takovog poglavlja za sve sastavnice okoliša. S obzirom na navedeno, izrađivač studije je iza svakog poglavlja vezanog za stanje pojedine sastavnice okoliša (poglavlja 2.1. -2.19) napravio podpoglavlje <i>Mogući razvoj okoliša bez provedbe PUVP</i> koje analizira stanje okoliša točnije pojedine sastavnice okoliša bez provedbe PUVP-a.
		5. Na str. 96 piše kako će renaturalizacijske mjere doprinijeti poboljšavanju stanja bioraznolikosti Republike Hrvatske, što nije apsolutno točno, već samo uvjetno točno.	Primjedba se prihvaća. Tekst Studije izmijenjen je te

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

	Stoga smatramo kako rečenicu treba preformulirati na način da renaturalizacijske mjere "mogu doprinijeti poboljšanju". Ako renaturalizacijske mjere nisu osmišljene i provede u skladu s potrebama vrsta i staništa, mogu nastati velike štete, ili se isto tako može dogoditi da izostane željeni rezultat	glasi: Za vodna tijela gdje je procijenjeno nezadovoljavajuće hidromorfološko stanje, planirat će se (gdje je to moguće) renaturalizacijske mjere koje mogu doprinijeti poboljšanju stanja bioraznolikosti RH.
	6. Na str. 102 na više mjesta u tekstu se koristi formulacija "razvoj okoliša". Što se točno misli pod time? Molimo da se formulacija preoblikuje u nešto jasnije ili da se uvede jasna definicija razvoja okoliša.	Pogledati odgovor na primjedbu br 4.
	7. Na str. 216 dana je slika 2.32. gdje je tablica sa usporedbom broja putnika trajektnih linija na Jadranu. Molimo objašnjenje zašto je ova informacija potrebna u Studiji, jer se nigdje dalje u tekstu ista ne spominje i ne izvode konkretni zaključci relevantni za ovu Studiju i Plan.	Naknadnim uvidom zaključeno je da korišteni podaci nisu relevantni za samo problematiku Strateške studije te su uklonjeni iz finalne verzije studije.
	8. Kao što se provlači kroz cijeli tekst Studije vidljivo je kako negativni utjecaji provedbe Plana uopće nisu procijenjeni, a pogotovo ne kumulativni utjecaj. Ostaviti da se to odradi na planovima nižeg reda, te na postupcima PUO i OPZEM nije zadovoljavajuće, jer će opet ti planovi nižeg reda tj. zahvati i sl., ocjenjivati samo svoje uže područje djelovanja, a integrirani pristup neće biti obrađen. To smatramo velikom manom ove Studije, jer nije obrađen temeljni zadatak zbog koje se provode strateške procjene. Također, nigdje nije određen kapacitet nosivosti ekosustava s obzirom na sve planirano u Planu i prvenstveno u Višegodišnjim programima gradnje koji itekako moraju biti usklađeni sa stvarnom situacijom na terenu. Smatramo kako su se negativni utjecaji provedbe Plana mogli identificirati, te slijedom toga predložiti mjere ublažavanja istih, odnosno trebalo je istaknuti koje radnje treba izbjegavati kako bi se izbjegli negativni utjecaji, a koje se mogu provesti, uz obvezno ublažavanje utjecaja na predloženi način.	Nije jasno kako je davatelj primjedbe zaključio da „negativni utjecaji provedbe Plana uopće nisu procijenjeni, a pogotovo ne kumulativni utjecaji“? Cijelo poglavlje 5 bavi se upravo utjecajima Plana na okoliš, i to tako da je za svaku aktivnost koju predviđa Plan procijenjeno da li je utjecaj pozitivan, negativan ili neutralan; izravan ili sekundaran; postoji li kumulativan ili sinergijski utjecaj; je li utjecaj kratkoročan, srednjoročan ili dugoročan; te je li stalan ili privremen. Oznake korištene u poglavlju 5. Vjerojatno značajni utjecaj na okoliš objašnjene su u tablici na početku tog poglavlja. Tijekom javnog izlaganja voditelj izrade studije posebno se osvrnuo upravo na moguće negativne

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			utjecaje Plana. Što se tiče pozivanja na strateške studije planova nižeg reda, potrebno je prije svega razumjeti hijerarhiju strateških dokumenata (upućujemo davatelja primjedbe na ilustraciju u 1. poglavlju Studije (Slika 1.1.)). Strateška studija za Plan upravljanja vodnim područjima ne bavi se pojedinačnim lokacijama zahvata (njima se ne bavi niti Plan upravljanja vodnim područjima), te se u Strateškoj studiji na planove nižeg reda referira samo u kontekstu spominjanja utjecaja pojedinačnih zahvata na okoliš. Ova strateška studija bavi se utjecajima mjera iz Plana upravljanja vodnim područjima i kumulativnim utjecajima (cijelo poglavlje 5 te poglavlje 6 za prekogranične utjecaje, a poglavlje 10 za ekološku mrežu).
		9. U tablici 5.2.7 pod Administrativnim mjerama navedeno je kako treba regulirati vodopravne akte u smislu provedbe dodatnih mjera smanjenja hidromorfoloških opterećenja u razdoblju 2022.-2027. Zbog čega je potrebno čekati do 2022. Da se počne s provedbom ove mjere? Zanima nas što će se događati sa hidromorfologijom u ovom planskom ciklusu? Što se duže čeka sa određivanjem hidromorfološkog stanja te sa postavljanjem ciljeva poboljšanja stanja vodnih tijela, to se potencijalno hidromorfološko stanje može negativno promijeniti, tj. pogoršati. Nadamo se da u ovom planskom ciklusu neće biti mijenjanja hidromorfološkog i ekološkog stanja, već da će se vrijeme iskoristiti za temeljito utvrđivanje stanja, kroz istraživanja i ocjenjivanje trenutnog stanja vodnih tijela.	Komentar. Odgovor na komentar: Programom mjera su predviđena opsežna istraživanja vezana uz utvrđivanje, klasifikaciju i ocjene hidromorfoloških stanja i potencijala. Nakon istraživanja koja obuhvaćaju kompletan teritorij Republike Hrvatske, odgovarajućim aktima će se urediti obveza provođenja mjera: poboljšanja stanja/potencijala – renaturalizacijske odnosno revitalizacijske mjere već prema utvrđenom stanju.
		10. Za iste mjere 5.2.7. piše da provedba istih može imati značajan pozitivan utjecaj na biološku raznolikost, zaštićena područja i ekološku mrežu. Međutim ovo se ne može sa velikom sigurnošću tvrditi. U kontekstu ekoloških prihvatljivog protoka, koji nije definiran zakonom, niti je definirana metodologija određivanja i postupak provođenja, zanimljivo je	Primjedba se ne prihvaća. Studija navodi da provedba navedenih mjera <u>može</u>

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		da se isti spominje kroz Plan i Studiju, a bez pravnog uporišta. Predlažemo da se administrativne mjere dopune planom pravnog reguliranja statusa, metodologije i postupka provedbe ekološki prihvatljivog protoka.	imati značajan pozitivan utjecaj na biološku raznolikost, zaštićena područja i ekološku mrežu u smislu očuvanja vrsta i staništa vezanih primarno uz vodene ekosustave kroz provedbu smanjenja hidromorfološkog opterećenja (revitalizacija), ali i bolje poznavanje ekološki prihvatljivih protoka te odnosa hidromorfološkog opterećenja i ekološkog stanja vodnih tijela. Istovremeno, Studija <u>ne navodi da će svaka provedba navedenih mjera bezuvjetno imati značajan pozitivan utjecaj</u> na biološku raznolikost, zaštićena područja i ekološku mrežu. Također, u nastavku teksta Studija prepoznaje da, iako u pravilu pozitivnog utjecaja, provedba smanjenja hidromorfološkog opterećenja (revitalizacija) na vodnim tijelima može rezultirati lokalno ograničenim nepovoljnim utjecajem tijekom izvedbe pojedinih zahvata na biološku raznolikost, zaštićena područja i ekološku mrežu u smislu očuvanja vrsta i staništa vezanih primarno uz vodene ekosustave. Nadalje, primjedba vezana uz nadopunu administrativnih mjera, odnosi se na Plan, ne Stratešku studiju. Pritom treba istaknuti da sam Plan prepoznaje potrebu definiranja i korištenja ekološki prihvatljivog protoka u mjerama: – 5.2.3. Mjere unaprjeđenja kontrole zahvaćanja voda – administrativne mjere – 5.2.3. Mjere unaprjeđenja kontrole zahvaćanja voda - istraživačke mjere – 5.2.7 Mjere kontrole i smanjenja hidromorfološkog opterećenja voda – administrativne mjere
--	--	--	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			– 5.3.6. Mjere smanjenja hidromorfoloških utjecaja za nove zahvate/opterećenja – provedbene mjere - općenito
		11. U mjerama 5.3.6. za nove zahvate, spominje se Katastar malih hidroelektrana, koji ne postoji kao službeni dokument Republike Hrvatske (na istome se počelo raditi 1980ih godina, no nikada nije završen). Dakle, ne može biti nadopune i/ili revizije dokumenta koji uopće ne postoji, već ga treba napraviti. Smatramo da je bitnije propisati mjeru nužnog provođenja Vodećih načela za održiv hidroenergetski razvoj na slivu Dunava ICPDR-a, koji propisuju utvrđivanje prikladnosti vodotokova za izgradnju hidroelektrana, između ostalih i zona isključenja/očuvanja zbog iznimnih prirodnih vrijednosti.	Primjedba se prihvaća te je tekst mjere u Strateškoj studiji izmijenjen na sljedeći način: ii. Mjera S5: „U ranoj fazi planiranja novih zahvata izgradnje malih hidroelektrana, konzultirati odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, te sukladno rezultatima konzultacija / mišljenju eventualno izuzeti pojedina vodna tijela od izgradnje malih hidroelektrana radi očuvanja ili poboljšanja stanja voda.
		12. Poglavlje 8 treba ponovno napisati na način da se njime ocijene moguće varijante postizanja ciljeva ovog Plana, a ne da se isključivo procjenjuju mjere predložene Planom. Kako je napisano trenutno u poglavlju 8 vidi se da postoji nerazumijevanje o tome što se podrazumijeva pod varijantnim rješenjima, jer se ne radi o tome da lije potrebno izraditi Plan ili ne, već o tome na koji način će se postići ciljevi istog.	Tekst u poglavlju o varijantnim rješenjima izmijenjen je kako bi se jasnije objasnio pristup obradi varijantnih rješenja.
15.	Ministarstvo poljoprivrede Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije Sektor inspekcija u poljoprivredi Vukovarska 78 10000 Zagreb	Nema primjedbi	

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

16.	Ministarstvo kulture Runjaninova 2 10000 Zagreb	Iako Nacrt Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021., ima za cilj postizanje očuvanja dobrog stanja voda radi zaštite elemenata okoliša pa time i kulturne baštine te donosi program mjera za ostvarivanje tih ciljeva, kulturna baština ne obrađuje se ni u jednom poglavlju. Time se dovodi u pitanje načelo cjelovitog pristupa prema kojem je potrebno uzeti u obzir prikladnost zahvata uz ostalo u odnosu prema kulturnim dobrima (članak 14. stavak 3. Zakona o zaštiti okoliša). Posebno se skreće pozornost na odredbu članak 73., stavak 1. Zakona o zaštiti okoliša kojim se propisuje (1) <i>Prije stavljanja u proceduru donošenja pri utvrđivanju konačnog prijedloga strategije, plana ili programa obvezno se uzimaju u obzir rezultati strateške procjene, mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom te se razmatraju primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i rezultati prekograničnih konzultacija ako su bile obvezne sukladno ovom Zakonu, koji su dani na nacrt prijedloga strategije, plana i programa, mišljenje savjetodavnog stručnog povjerenstva i mišljenje Ministarstva.</i>	Nastavno na primjedbe Ministarstva kulture održan je zajednički sastanak izrađivača Plana, Strateške studije i predstavnika MK i MP na kojem je Zaključeno: 1. Popis kulturne baštine u dostavljenom obliku ne može biti sastavni dio predmetnog Plana, budući da popis nije primjerena forma za prikazivanje u Planu. 2. Pretpostavka za traženo mapiranje kulturne baštine vezane uz stanje voda je da Ministarstvo kulture uspostavi Geoportal sa prostornim podacima pojedini kulturnih dobara, što se očekuje do 2017. godine. 3. Predstavnice Ministarstva kulture su suglasne s mjerama dodanim u poglavlju 5.3.7. Prijedlog nadopune Registra zaštićenih područja. 4. Predstavnice Ministarstva kulture će u roku od 2 dana poslati prijedlog mjere na ukoliko smatraju da ista treba biti navedena u Strateškoj studiji i Planu. 5. Ministarstvo kulture i Hrvatske vode će po donošenju ovog Plana osnovati radnu skupinu za ažuriranje Registra. Dopune nastavno na zaključak 4. su dostavljene i s istima su ažurirani predmetni nacrti.
		Na Karti rizika od poplava za veliku vjerojatnost pojavljivanja za Vodno područje rijeke Dunav, Karti rizika od poplava za veliku vjerojatnost pojavljivanja za Jadransko vodno područje i tablici Brojčani pokazatelji ugroženosti (PPZRP), jedino se navode kulturna dobra upisana na UNESCO-vu Listu svjetske baštine koja su od iznimne važnosti za Republiku Hrvatsku, ali su samo jedan dio velikog broja kulturnih dobara koja se nalaze na područjima rizika od poplava.	Konstatacija. Komentar: Konstatacija je točna, s obzirom na to da nisu poznati prostorni podaci o drugim vrstama kulturnih dobara ona niti nisu mogla biti uključena u karte rizika od poplava. Pogledati i prethodni odgovor.
		Podsjećamo da je Ministarstvo poljoprivrede dopisom Klasa: 350-03/15-01/04 URBROJ 525-12/0939-15-69 od 20. studenog 2015. zatražilo od Ministarstva kulture Uprave za zaštitu kulturne baštine podatke – popis iz Registra kulturnih dobara za područja i kulturna dobra za koja je održavanje ili poboljšanje dobrog stanja voda bitan element njihove zaštite. Podaci su zatraženi u vrijeme kada je Plan već bio izrađen i kada je započela provedba Strateške procjene utjecaja Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021. na okoliš.	Komentar. Odgovor na komentar: U Plan upravljanja vodnim područjima mogu biti uključeni dodatni uvjeti zaštite na tzv. zaštićenim područjima odnosno područjima posebne zaštite voda. Određena područja se na prijedlog tijela nadležnog za proglašenje zaštićenog područja uvrštavaju u Registar zaštićenih područja skupa s

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

		Podaci su dostavljeni dopisom Ministarstva kulture Uprave za zaštitu kulturne baštine KLASA: 612-08/15-11/0005 URBROJ: 532-04-01-03/1-16-18 od 14. siječnja 2016. Popis kulturnih dobara i baštine sistematiziran po županijama, vrstama kulturnih dobara, pravnom statusu zaštite i nadležnosti prilaže se ovom mišljenju. Temeljem analize zaštićenih kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara RH te uvida u Kartu opasnosti od poplava za malu vjerojatnost pojavljivanja – dubine Uprava za zaštitu kulturne baštine izradila je popis kulturnih dobara vezanih uz upravljanje vodnim područjima koji broji ukupno 1161 zaštićeno kulturno dobro, kao i veliki broj evidentiranih dobara uvrštenih u prostorne i urbanističke planove. To su većinom pojedinačne nepokretne građevine i kompleksi različitih namjena koji imaju u svom sklopu vodeni opkop, dijelove živih vodotoka, jezera, građevine koje koriste pogon vode: mlinice, pilane, stupe, hidrocentrale. U velikom broju su zastupljene i kulturno-povijesne cjeline: urbane i ruralne cjeline koje u zoni zaštite dotiču ili imaju vodotoke, jezera, izvore, more, uređene obale. Riziku od poplave su osobito izloženi infrastukturni uređaji i oprema: mostovi, vodovodi, povijesna odvodnja, povijesni sistemi navodnjavanja, uređeni izvori, javne česme, fontane, ribnjaci, bazeni, luke, pristaništa, lukobrani kao i arheološka nalazišta i zone u području utjecaja vode: kopnena i podvodna. U poglavlju Zakonska regulativa molimo dodati: Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, NN 151/03, NN 157/03 Ispravak, NN 87/09, NN 88/10, NN 61/11, NN 25/12, NN 136/12, NN 157/13, NN 152/14, NN 98/15 – Uredba)), te u poglavlje Strateški dokumenti: Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015. Završno, smatramo da je u cilju poštivanja pravnog okvira potrebno Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021. dopuniti poglavljem koje problematizira ugroženost i mjere zaštite od poplava kulturne baštine te u registar zaštićenih područja uvrstiti priloženi Popis kulturnih dobara i baštine za koje je održavanje ili poboljšanje dobrog stanja voda bitan element njihove zaštite. Ministarstvo kulture ne može prihvatiti obrazloženje da će se ovi podaci uvrstiti tek u Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2022.-2027.	popisom mjera i uvjeta zaštite svakog od registriranih zaštićenih područja. Samo zaštićena područja uvrštena u Registar se koriste pri izradi Plana. Napominje se da je sadržaj Registra zaštićenih područja definiran Zakonom o vodama, te da u njemu nisu posebno istakanuta područja zaštićene kulturne baštine kao područja posebne zaštite voda. Prijedlog Plana upravljanja vodnim područjima je da se u narednom razdoblju, dopuni Zakon o vodama u dijelu koji se odnosi na Registar, te da se pristupi prostornom određenju zaštićenih kulturnih dobara i definiranju mjera zaštite koji bi se potom uvrstili, kao lokacije i kao program dodatnih mjera u Plan upravljanja vodnim područjima 2021. – 2027. godina. Prijedlog vezan za zakonsku regulativu se prihvaća uz dodatni komentar da navođenje Zakona i propisa ujedno ne znači i preuzimanje obveze zaštite pošto kulturna dobra i kulturna baština nisu uvršteni u zaštićena područja. Prijedlog se ne prihvaća. Obrazloženje: Plan upravljanja vodnim područjima se radi prema propisima usklađenim s Okvirnom direktivom o vodama. Okvirna direktiva o vodama nije zaštitu kulturne baštine predviđala kao obvezu članica. Međutim, obveza zaštite kulturne baštine može se uključiti u Plan ukoliko je to regulirano nacionalnim propisom što ovdje nije slučaj (to, prema C.5.3.7 tek treba napraviti). Problematiziranje zaštite kulturnih dobara moguće je napraviti tek kada se utvrde mjere zaštite koje treba poduzeti za svaku zaštićenu lokaciju. Prvi uvjet za to je prostorno određenje svih 1161 lokacije
--	--	---	---

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			zaštićenog kulturnog dobra za koje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite odnosno utvrđivanje njihovog prostornog položaja u odnosu na pojedinačna vodna tijela površinskih i podzemnih voda. U Planu nije priložen spisak zaštićenih područja. Plan isključivo sadrži kartografski prikaz zaštićenih područja bez obzira o kojoj vrsti zaštićenih područja je riječ (voda namijenjena ljudskoj potrošnji, voda za kupanje i rekreaciju, područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite, ...). Osim što je popis dostavljen s velikim zakašnjenjem (već u postupku donošenja Plana), prostorna određenost predloženih područja prema županijskoj pripadnosti nisu dovoljna da se napravi primjeren i svrsishodan kartografski prikaz.
		Generalni je zaključak da je kulturna baština u dokumentu Strateške studije o utjecaju na okoliš Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.-2021. elaborirana vrlo općenito bez nužnog referiranja na ciljane područja i vrste kulturne baštine na koje se Plan odnosi. U prvom redu se misli na izostanak popisa kulturnih dobara i evidentirane kulturne baštine za koje je održavanje ili poboljšanje dobrog stanja voda bitan element njihove zaštite i njihovih sveukupih vrijednosti. Identifikacija i tipološki razvrstaj kulturne baštine vezane uz vodna područja su preduvjeti za donošenje procjene utjecaja na kulturnu baštinu. Ovaj nedostatak u Studiji je razriješen propisanim elaboriranjem u narednim planskim fazama gdje se predviđa detaljnija procjena utjecaja na kulturnu baštinu u okviru provedbe pojedinačnih postupaka Procjene utjecaja zahvata na okoliš.	Nastavno na primjedbe Ministarstva kulture održan je zajednički sastanak izrađivača Plana, Strateške studije i predstavnika MK i MP na kojem je Zaključeno: 1. Popis kulturne baštine u dostavljenom obliku ne može biti sastavni dio predmetnog Plana, budući da popis nije primjerena tehnička forma za prikazivanje u Planu. 2. Pretpostavka za traženo mapiranje kulturne baštine vezane uz stanje voda je da Ministarstvo kulture uspostavi Geoportal sa prostornim podacima pojedini kulturnih dobara, što se očekuje do 2017. godine. 3. Predstavnice Ministarstva kulture su suglasne s mjerama dodanim u poglavlju 5.3.7. Prijedlog nadopune Registra zaštićenih područja. 4. Predstavnice Ministarstva kulture će u roku od 2 dana poslati prijedlog mjere na ukoliko smatraju da ista treba biti navedena u Strateškoj studiji i Planu.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

			5. Ministarstvo kulture i Hrvatske vode će po donošenju ovog Plana osnovati radnu skupinu za ažuriranje Registra. Dopune naslavno na zaključak 4. su dostavljene i s istima su ažurirani predmetni nacrti.
		Međunarodni sporazumi i ugovori koje je potpisala Republika Hrvatska a reguliraju zaštitu kulturne baštine, okoliš i održivi razvoj su osim komentiranih; Konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Paris, 1972.) i Konvencije o europskim krajobrazima (Firenza, 2000.) i slijedeći od strane RH potvrđeni međunarodni dokumenti: Europska konvencija o zaštiti arheološkog naslijeđa (revidirana), (Valletta, 1992.) Konvencije o zaštiti podvodne kulturne baštine (Paris, 2001.) Konvencija i zaštiti arhitektonskog blaga Europe (Granada, 1985.) Konvencije i zaštiti nematerijalne kulturne baštine (Paris, 2003.) Okvirne konvencije Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo (Faro, 2005.) za koje smatramo da trebaju biti uvršteni u popis međunarodnih ugovora i sporazuma.	Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
		U tablici 5.3. Pregled utjecaja mjera Komponenta B. smatramo da je potrebno u stupac kulturne baštine za <i>Mjere unaprijeđenja upravljanja rizicima od poplava</i> i <i>Mjere smanjenja rizika od poplava uključivanjem javnosti</i> dopuniti postojanje utjecaja budući da navedene mjere direktno i indirektno utječu na kulturnu baštinu. U mjerama treba naglasiti važnost uključenosti i obaviještenosti javnosti o postojanju vrijedne nepokretne i pokretne kulturne baštine na rizičnim područjima, o postupcima zaštite i evakuacije umjetnina kao i o postupcima provođenja zaštitnih mjera građevina od poplava.	Primjedba je direktno unesena u Plan te je mjera D 5. (4) nadopunjena kako slijedi: Uspostava sustava redovite edukacije javnosti o pitanjima upravljanja rizicima od poplava osobito na područjima gdje je kulturna baština pod rizikom od poplava. Navedena edukacija bi se odnosila na: ✓ Razumijevanje potrebe zaštite nepokretne i pokretne kulturne baštine na poplavnim područjima, postupaka zaštite i evakuacije umjetnina te provođenja zaštitnih mjera

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

			građevina od poplava.
		Strateška studija u završnom dijelu donosi Preporuke za doradu PUV-a od kojih se preporuka 5. odnosi na dopunu Plana u segmentu kulturne baštine koju u cijelosti podržavamo.	Pogledati poglavlje C.5.3.7. Plana
17.	Ministarstvo poljoprivrede Uprava ribarstva Planinska 2a 10000 Zagreb	Str. 104.-105. – Poglavlje Akvakultura (slatkovodna akvakultura i morska akvakultura) Ukoliko se kao izvor podataka navodi Ministarstvo nadležno za ribarstvo te se podaci odnose na 2012. godinu, u 1. odlomku na str. 104. je potrebno revidirati podatke koji se odnose na broj aktivnih ribnjaka (na kojima se odvijala proizvodnja) i površine u eksploataciji, kako slijedi: u 2012. je bilo aktivno 25 šaranskih (toplovodnih) i 24 pastrvska (hladnovodna) ribnjaka a u eksploataciji je bilo 10.650 ha šaranskih i 4,99 ha pastrvskih ribnjaka. Također, u tekstu odlomka koji se odnosi na uzgoj u moru (1. odlomak na str. 105.), potrebno je izmijeniti podatke koji se odnose na broj uzgajališta i proizvodnju u 2012. godini prema sljedećem: ➤ 61 uzgajalište bijele ribe (42% u Zadarskoj županiji), 14 uzgajališta tuna (12 u Zadarskoj županiji) i 255 uzgajališta školjkaša (62% u Malostonskom zaljevu); ➤ Uzgojeno 4.650 tona bijele ribe, 1.907 tona tune i 3.150 tona školjkaša. Slijedom svega prethodno navedenog potrebno je izmijeniti sve odgovarajuće podatke u tablicama <i>Tab. C.1 Pregled evidentiranih točkastih izvora onečišćenja voda po vrstama</i> (str. 95.), <i>Tab. C.7 Procijenjena emisija hranjivih tvari u slatkovodnoj akvakulturi (stanje 2012.)</i> (str. 104.) i <i>Tab. C.8 Faktori emisije i procijenjena emisija hranjivih tvari u morskoj akvakulturi (stanje 2012.)</i> (str. 104./105.). Nadalje, s obzirom da su za procjenu emisija N i P u akvakulturi korišteni literarni podaci, referencu iste (31) je potrebno dodati uz tekst 2. odlomka na str. 104., te uz Tab C.7, koji se odnose na slatkovodnu akvakulturu. Također, u opisu slike Sl. C.5 (str. 105.) riječ "koncesijama" potrebno je zamijeniti riječju "povlasticama", a uz referencu 32, kao izvor podataka, potrebno je navesti Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, s obzirom da navedeno priopćenje Državnog zavoda za statistiku ne sadrži potrebne ispravke u dijelu uzgoja.	Prijedlog se ne prihvaća. Obrazloženje: Kako je već u postupku Strateške procjene utjecaja na okoliš Plana objašnjeno, pri izradi Plana korišteni su podaci Ministarstva dostavljeni dopisom Ministarstva poljoprivrede, Uprava ribarstva, Klasa 324-01/14-01/158, Urbroj 525-13/1256-14-2, 13. svibnja 2014. godine. Ti podaci su korišteni i u analizi opterećenja i utjecaja na način kako je to u Planu opisano prema zahtjevu predstavnika Ministarstva. Naknadne izmjene nisu bile moguće jer bi to zahtijevalo, provođenje svih proračuna opterećenja i utjecaja te procjene stanja voda odnosno izradu potpuno novog Plana upravljanja vodnim područjima. Ukoliko bi se izmjena napravila isključivo u tablici, takva tablica se ne bi podudarala s ostalim podacima u Planu.
		Nadalje, s obzirom da su za procjenu emisija N i P u akvakulturi korišteni literarni podaci, referencu iste (31) je potrebno dodati uz tekst 2. odlomka na str. 104., te uz Tab C.7, koji se odnose na slatkovodnu akvakulturu. Također, u opisu slike Sl. C.5 (str. 105.) riječ "koncesijama" potrebno je zamijeniti riječju "povlasticama", a uz referencu 32, kao izvor podataka, potrebno je navesti Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, s obzirom da navedeno priopćenje Državnog zavoda za statistiku ne sadrži potrebne ispravke u dijelu uzgoja.	Primjedba se prihvaća Izmijenjeno prema primjedbi, dopune na str. 104 i 105. Plana

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Str. 240. – <i>Tab. C.62 sažetak analize provedbe Plana upravljanja vodnim područjima (2013.-2015.), uz Mjere kontrole i smanjenja onečišćenja voda iz točkastih izvora onečišćenja Regulatorne mjere</i> , u alineji koja se odnosi na ribarstvo, tekst "Proizvodnja i uskladištenje proizvoda ribarstva" potrebno je zamijeniti u "Prerada i uskladištenje proizvoda ribarstva", kako bi isto bilo u skladu s lankom 6. stavkom 1. točkom, 9., odnosno Prilogom 10. <i>Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda</i> . Također, uz navedeni Pravilnik je, u ovoj tablici te u cijelom tekstu nacrtu Plana, pri navođenju brojeva NN potrebno dodati i "3/2016".	Primjedba se prihvaća Izmijenjeno prema primjedbi, dopuna na str. 240 Plana.
	Str. 390. u okviru poglavlja 5.3.2 <i>Vode pogodne za život slatkovodnih riba i vode pogodne za školjkaše</i> , potrebno je pojasniti posljednju mjeru u tablici "Prilikom uvođenja novih vrsta za uzgoj riba/skoljkaša provesti procjenu rizika uvođenja/ponovnog uvođenja u prirodu u skladu s važećim zakonskim odredbama. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode)". Iz navedene mjere nije u potpunosti jasno u kojim je slučajevima potrebno provesti procjene rizika, kao i na koje se vrste mislilo pod izrazom "nova vrsta", te o kojim se procjenama rizika radi s obzirom da je posebnim propisom o zaštiti prirode predviđeno različito postupanje u slučaju uzgoja stranih divljih vrsta, odnosno u slučaju uvođenja stranih vrsta u prirodu.	Primjedba se prihvaća te pojam „nove vrste“ zamjenjen je pojmom „strane vrste“.
	Str. 492. U tekstu prvog odlomka koji se odnosi na buduću hrvatsku strategiju vezano za prilagodbe klimatskim promjenama, među sektore koji su najranjiviji na učinke klimatskih promjena potrebno je dodati i ribarstvo, s obzirom da je riječ o sektoru koji je izravno vezan uz korištenje kopnenih voda i mora, pa sve klimatske promjene koje imaju učinak na vodne resurse utječu i na obavljanje djelatnosti iz područja ribarstva.	Primjedba se prihvaća uz napomenu da su u Plan preneseni dijelovi vezani uz Strategiju prilagodbe klimatskim promjenama.
	Str. 26. U okviru <i>Tablice 1.1. Osnos ciljeva PUV P s ciljevima strategija, planova i programa na državnoj razini</i> u nazivu "Nacionalni strateški plan razvitka akvakulture za razdoblje 2014.-2020. godine (Nacrt, rujan 2014.)", riječ "razvitka" potrebno je zamijeniti u riječ "razvoja".	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	Str. 173.-176. Poglavlje 2.17 <i>Ribarstvo – Tablicu 2.20 Procijenjena emisija hranjivih tvari u slatkovodnoj akvakulturi (stanje 2012.)*</i> i <i>Tablicu 2.21. Faktori emisije i procijenjena emisija hranjivih tvari u marikulturi (stanje 2012.)*</i> , kao i tekst samog poglavlja na odgovarajućim mjestima (morska akvakultura), potrebno je uskladiti s	Molimo pogledati odgovor vezan za procjenu emisija hranjivih tvari.

Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Radnička cesta 80 Zagreb		istovjetnim izmjenjenim tablicama iz Nacrta Plana, odnosno traženim izmjenama podataka vezanih za broj uzgajališta i proizvodnju (veza: prva primjedba na Nacrt PUVP 2016.-2021.). Također, referencu na korištene literarne podatke potrebno je dodati i uz sami tekst poglavlja koji se odnosi na procjenu emisija hranjivih tvari u slatkovodnoj akvakulturi (posljednji odlomak na str. 175.).	
		Str. 280 – 5.3. <i>dodatne mjere komponente A – 5.3.2. Vode pogodne za život slatkovodnih riva vode pogodne za školjkaše</i> - u okviru Zaključka po pitanju okolišne teme BIORAZNOLIKOST/EM/ZP potrebno je pojasniti mjeru "Prilikom uvođenja stranih vrsta za uzgoj riba/skoljkaša provesti procjenu rizika uvođenja/ponovnog uvođenja u prirodu u skladu s važećim zakonskim odredbama". Naime, posebnim propisom o zaštiti prirode predviđena su različita postupanja u slučaju uzgoja stranih divljih vrsta, odnosno u slučaju uvođenja stranih vrsta u prirodu, od kojih svako uključuje procjenu rizika.	Primjedba se prihvaća. Dopunjeno u Planu.
		U Odluci o sadržaju Strateške studije utjecaja na okoliš predmetnog Plana u točki III. Navodi se važnost klimatskih promjena u kontekstu prilagodbe i ublažavanja nepovoljnih klimatskih prilika, nepogoda i katastrofalnih događaja te prilagodba i ublažavanje istih, ali su u tekstu Strateške studije i Nacrta prijedloga Plana utjecaji klimatskih promjena svedeni isključivo na poplave kao posljedice mogućih klimatskih promjena bez uvažavanja ostalih aspekata. Poglavlje 4. Utjecaj klimatskih promjena Nacrta prijedloga Plana treba dopuniti emisijama stakleničkih plinova iz uređaja za obradu otpadnih voda. Preporuča se dopuniti poglavlje 5. Sažetka programa mjera novim poglavljem 5.2.12. Mjere upravljanja emisijama stakleničkih plinova uređaja za obradu otpadnih voda. Kako je Nacrtom prijedloga Plana i Strateškom studijom predviđeno odlaganje mulja, a nisu navedene procijenjene količine emitiranih stakleničkih plinova, predlaže se Stratešku studiju nadopuniti metodologijom procjene približne količine emitiranih stakleničkih plinova za zahvate koji su prepoznati da utječu na klimatske promjene. Navedena metodologija je dostupna na mrežnoj stranici Europske investicijske banke (European Investment Bank Induced GHG Footprint – the carbon footprint of projects financed by the Bank: Methodologies for the Assessment of Project GHG Emissions and Emission Variations, Version 10.1): http://www.eib.org/attachments/strategies/eib_project_carbon_footprint_methodologies_en.pdf	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom unutar poglavlja 2.11.2. Emisija stakleničkih plinova.
		U Strateškoj studiji (Ne-tehnički sažetak), u tablici 3.1. Postojeći okolišni problemi	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	(vezani za komponentu A) u dijelu Otpad – Postojeći problemi, navedeno je da nisu postavljena načela, kriteriji, uvjeti i rješenja za zbrinjavanje otpada s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a prije svega za zbrinjavanje otpadnog mulja s uređaja, međutim, prema važećem Zakonu o održivom gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 94/13), na snazi je i dalje Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi („Narodne novine“ 38/08), dok je način postupanja muljem koji se ne koristi u poljoprivredi, definiran kao i za ostale vrste otpada, u dijelu koji nije reguliran Zakonom, Pravilnikom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, brojevi 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15) i Pravilnikom o katalogu otpada („Narodne novine“, broj 90/15) te u dijelu koji se odnosi na postupke odlaganja otpada Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, broj 114/15).	nadopunjena u skladu s primjedbom.
	U tablici 3.1. u stupcu Postojeći okolišni problemi (vezani za komponentu A), na stranici 45. uz Otpad, treba ispraviti inavod "odlagališta otpada ne zadovoljavaju prihvata otpada ukoliko mu masa biorazgradive komponente premašuje 35% ukupne mase" tekстом "na odlagališta otpada nije dozvoljen prihvata otpada ukoliko mu masa biorazgradive komponente premašuje 35% ukupne mase". U istom dijelu, na stranici 46., vezano uz otpadne brodove i morski otpad, treba navesti da je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom utvrđena obveza izrade provedbenog propisa kojim će se urediti gospodarenje otpadom u morskom okolišu.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	U točki 5.2.6. Mjere kontrole raspršenih izvora onečišćenja (treba označiti kao 6.2.6.), na stranici 78., uz dio MORE – mjera "osmisliti sustav evidencije morskog otpada", treba navesti da će isto biti uređeno provedbenim propisom o morskom otpadu.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	U Strateškoj studiji, na stranici 34., poglavlje 4.1.7.3. Unapređivanje opremljenosti komunalnom infrastrukturu – Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda (kanalizacija), u dijelu "zbrinjavanje mulja koji nastaje kao rezultat rada uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sustavno rješavati (uz određenu doradu može se koristiti kao sirovina u poljoprivredi, materijal u proizvodnji opeka, kao energent i slično)", treba dopuniti da se radi o otpadu s kojim je potrebno postupati sukladno odredbama propisa iz područja nadležnosti gospodarenja otpadom.	U navedenom poglavlju koriste se citati iz Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske (nacrt konačnog prijedloga, rujan 2015) te nismo u nadležnosti mijenjati tekst drugog strateškog dokumenta.
	Poglavlje 2.11.2 Emisije stakleničkih plinova, Mogući razvoj okoliša bez provedbe PUVP-a, na stranici 121., u odlomku "Predviđene mjere za smanjenje onečišćenja voda iz raspršenih izvora predviđaju...te intenzivnije rješavanje problema u području gospodarenja otpadom" treba navesti rješavanje problema sukladno važećim propisima o gospodarenju otpadom.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.

**Nacrt Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. – 2021. i Strateška studija utjecaja na okoliš
Zaprimljene primjedbe u sklopu javne rasprave (21.01.2016. – 19.02.2016.)**

	Poglavlje 2.12.2. Morski otpad, na stranici 123. – ovim poglavljem obuhvaćene su dvije posebne kategorije otpada, morski otpad i otpadni brodovi, sukladno članku 53. Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Način postupanja bit će propisan provedbenim propisom za svaku od tih vrsta otpada.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	Poglavlje 2.12.3. Zbrinjavanje otpadnog mulja, na stranici 124. – u dijelu koji je reguliran propisima iz područja nadležnosti gospodarenja otpadom, treba uskladiti prema odredbama propisa.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	Tablica 4.1 Postojeći okolišni problemi (vezani za komponentu A), stranica 211. i 212. – dio koji se odnosi na otpad, treba izmijeniti prema prethodno rečenom.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	U točki 12. Popis propisa i literature, pod 2.1. Propisi, OTPAD, na stranici 464. – treba navesti i Pravilnik o gospodarenju otpadom ("Narodne novine", brojevi 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15) te Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada ("Narodne novine", broj 114/15). U ostalom dijelu tekst također treba korigirati sukladno navedenim primjedbama.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.
	Vezano uz dostavljeni Nacrt prijedloga Plana, u poglavlju 5.2.6 Mjere kontrole raspršenih izvora onečišćenja, na stranici 372. u zadnjem poglavlju, treba navesti da će se kontrola i smanjivanje raspršenog onečišćenja iz odlagališta otpada provoditi sukladno prethodno navedenim važećim propisima iz područja gospodarenja otpadom. U ostalom dijelu tekst treba korigirati prema prethodno navedenim primjedbama.	Primjedba se prihvaća. Tekst poglavlju 5.2.6 Mjere kontrole raspršenih izvora onečišćenja, na stranici 372. u zadnjem poglavlju je dopunjen.
	Stratešku studiju i Nacrt prijedloga Plana treba dopuniti mjerom razmatranja mogućnosti smanjenja/ukidanja vodne naknade za parkove prirode i nacionalne parkove.	Ovo pitanje ne rješava se ovim Planom. Navedeno pitanje potrebno je rješavati izmjenom odgovarajućeg podzakonskog akta.
	Slijedom prethodno navedenog, sve primjedbe treba na odgovarajući način ugraditi i u Ne-tehnički sažetak Strateške studije.	Primjedba se prihvaća. Strateška studija je nadopunjena u skladu s primjedbom.